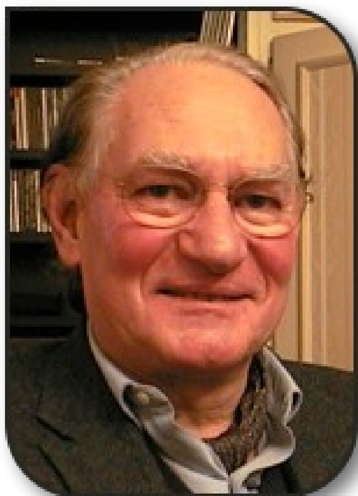

GÉRARD KLEIN
Timpul
nu are miros

GÉRARD KLEIN

TIMPUL
NU ARE MIROS

Le Temps n'a pas d'odeur, 1963

Gérard Klein - care a publicat și sub pseudonimele literare François Pagery și Gilles d'Argyre - (n. 27 mai 1937, Neuilly-sur-Seine, Franța) este un scriitor francez de science-fiction, care are o pregătire de bază în sociologie.

Klein este editorul colecțiilor prestigioase de literatură science-fiction Ailleurs et Demain și Livre de Poche.

I

Pe Altair, marele dreptunghi negru iradia o lumină întunecată, la limita vizibilului. Inginerii Timpului pregăteau o expediţie - a treia în mai puţin de un an. Bătrânii îşi aminteau de o perioadă când expediţiile fuseseră mai puţin numeroase. Dacă ar fi avut gust pentru reflexie, s-ar fi neliniştit din cauza acestei frecvenţe noi a explorărilor temporale. Dar rolul lor nu era acela de a pune întrebări, iar de gândit, nu gândeau deloc. Pe Altair, atribuirea diferitelor specialităţi era foarte precisă.

Rolul inginerilor Timpului era acela de a ajusta multisenzorii unui spaţiu horowitzian cu o precizie mai mare de ordinul a şaisprezece zecimale. În parte, rezultatul putea fi obţinut cu ajutorul aparatelor. În rest însă, Altair trebuia să se bazeze pe abilitatea lor.

Era considerabilă. De fapt, cu mult mai considerabilă decât riscurile pe care le implica operaţiunea. Iar aceste riscuri erau ele însele enorme, având în vedere cantităţile de energie implicate în proces. Nu se pot manipula neglijent nişte forţe capabile să rupă echilibrul stabil al unui timp şi al unui spaţiu. Majoritatea locuitorilor de pe Altair II, singura planetă locuibilă a sistemului, credeau că o eroare din partea inginerilor Timpului ar fi însemnat doar pierderea unei echipe, moartea probabilă a şapte

oameni. Se temeau de o asemenea eventualitate, pentru că şi ei erau oameni, iar moartea era pentru ei un lucru pe cât de rar, pe atât de neplăcut, precum şi fiindcă ştiau că fiecare dintre componenţii unei Echipe de Explorare şi Acţiune Temporală valora o sumă imensă, fără îndoială echivalentul averii a două sau trei dintre cele mai puternice planete ale Federaţiei Cuceritoare, care grupa nu mai puţin de şase mii de sisteme planetare, sub autoritatea Acrăi. Oamenii, însă, nu ştiau adevărul. Numai Arca şi membrii consiliului său îl cunoşteau - şi inginerii Timpului, evident. Inginerii Timpului ştiau că o eroare din partea lor ar fi însemnat fie o modificare, poate catastrofică, a viitorului planetei Altair II şi, pornind de acolo, al restului Federaţiei Cuceritoare, fie un cataclism capabil să distrugă cel puţin o parte din galaxie, propagându-se apoi ca o undă de şoc până în cele mai îndepărtate zone ale universului. Dar inginerii Timpului nu săvârşeau erori. Nici măcar nu-şi imaginaseră vreodată posibilitatea de a comite o greşeală, şi nici ce anume ar fi avut de făcut, dacă eroarea era comisă. Alţii erau însărcinaţi cu acest lucru, şi ar fi intrat în acţiune dacă era necesar. Pe Altair II, rolurile erau foarte precis definite şi distribuite cu cea mai mare băgare de seamă.

Inginerii Timpului jonglau cu structura intimă a universului. Nu e posibil să se exprime prin cuvinte acţiunea flexorilor asupra unui spaţiu al lui Horowitz. Dar când trebuia să-i explice unui profan rolul lor, inginerii Timpului foloseau o analogie. „Imaginaţi-vă,” spuneau ei, „că universul e un fel de băşică de porc, iar noi ne aflăm într-un punct de pe suprafaţa sa interioară. Cu ajutorul unor energii considerabile, pe care le aplicăm într-o direcţie bine determinată, putem

întinde peretele băşicii până se produce o deschizătură minusculă, prin care putem arunca un obiect afară. Dacă deformarea e prea slabă, acel corp riscă să rămână prins în peretele băşicii, fără ca nimic să-l mai poată disloca de acolo. Dacă deformarea e prea mare, băşica poate rămâne perforată permanent, ca un balon care fie se va dezumfla treptat, fie va face explozie.”

În acest punct al expozeului, inginerii Timpului îşi priveau lung vizitatorii. Aşteptarea lor era rareori înşelată. Vizitatorii care veneau din lumile centrale ale Federaţiei şi purtau veşminte scumpe, uneori chiar cu însemnele slujitorilor apropiaţi ai Arcăi, păleau, în pofida siguranţei lor de sine. Priveau dreptunghiul negru de comunicare cu acel Altundeva absolut, ca şi cum ar fi avut în faţă o fiară duşmănoasă. Ezitau să decidă care dintre cele două sfârşituri era cel mai înspăimântător - explozia brutală care ar fi redus arhitectura subtilă a universului la pulberea componentelor elementare, sau scurgerea lentă ce golea universul de spaţiul lui, de materia sa, ca un balon înţepat cu acul. Aveau de ales între moartea bulei de săpun şi sfârşitul balonului pentru copii - şi preferau să nu se gândească la aşa ceva. Dar, ca nişte oameni orgolioşi ce erau, siguri pe puterea lor care era totuna cu aceea a omenirii, a unei galaxii populate în proporţie de peste două treimi şi ale cărei nave se aventurau deja spre alte arhipelaguri stelare, le convenea şi mai puţin să ştie că universul aparent tangibil şi solid în care existau nu avea mai multă realitate şi consistenţă decât un balon de săpun sau o băşică de porc. Nu le plăcea comparaţia, fiindcă socoteau că-i micşora. Nu erau încântaţi să-i vadă pe inginerii Timpului manipulând asemenea forţe, dar mai ştiau şi că acest lucru era necesar. Pentru a-şi asigura

puterea, Federaţia Cuceritoare trebuia să domine timpul - şi, făcând acest lucru, să ia la cunoştinţă despre fragilitatea suportului său, universul. Pericol era condiţia securităţii Federaţiei.

Privindu-şi vizitatorii, inginerii Timpului ridicau din umeri în sinea lor. Pentru ei, primejdia era mai puţin reală decât acei flexori care erau cele mai abstracte concepte pe care le putuse edifica omul, cu ajutorul aparatelor, după secole întregi de muncă şi calcule matematice. Inginerii Timpului ştiau că uriaşul dreptunghi negru nu era făcut nici din materie, nici din spaţiu, nici din timp - constând numai într-o poartă, o abstracţie concretizată. Într-o parte a porţii se întindea un continuum care conţinea miliarde de roiuri galactice, un număr de galaxii de un miliard de ori mai mare, şi un număr de încă un miliard de ori mai mare de stele, ele însele compuse din miliarde de particule. Iar în cealaltă parte a porţii - nimic.

Nimic inteligibil, cel puţin. Nimic care să poată constitui o informaţie despre natura acelui Altundeva absolut. S-ar fi putut spune, într-un fel, că poarta ducea la haosul originar, la negarea spaţiului care precedase prima mişcare a universului, primul atom din univers a cărui explozie îi dăduse naştere acestuia. Şi de aceea poarta care dădea în afara universului permitea accesul în orice loc, în orice moment al întregului sistem. În anumite condiţii. Aceste condiţii limitau drastic posibilităţile de deplasare în timp şi spaţiu. Totodată, însă, erau îndeajuns de suple pentru a include o marjă enormă în raport cu durata istoriei omeneşti.

Din acest motiv, echipele de Explorare şi Acţiune Temporală plonjau în acel nimic, prin poartă, înfruntând neantul, acel Altundeva absolut, ca să apară

în alte lumi, din trecut sau din viitor.

Pentru a acţiona asupra timpului. Pentru a modifica trecutul sau viitorul. Pentru a asigura puterea, ameninţată de timp, a Federaţiei Cuceritoare, care hotărâse să abolească hazardul.

* * *

Cei şapte oameni din Echipă intrară în sală. Abia dacă mai semănau cu nişte fiinţe omeneşti, atât de mult îi deformau echipamentele: detectoarele, armele, aparatele pe care le purtau asupra lor pentru a putea supravieţui aproape în orice împrejurări - în miezul unui soare, ca şi în hăul spaţiilor inter-galactice. Puteau sfida orice adversar. Erau capabili să distrugă o lume, sau să înfrunte o flotă dotată cu armamentul cel mai greu. Generatoarele lor de raze ordziene le permiteau, teoretic, să vadă chiar şi printr-un munte. Manipulatoarele de câmp le dădeau posibilitatea de a se deplasa cu cea mai mare viteză, la orice altitudine faţă de suprafaţa unei planete. Complexele simbiotice le puteau asigura nutriţia şi respiraţia pornind de la indiferent ce substanţe de bază. Graţie tuturor acestor aparate, erau la fel de puternici ca nişte zei din mitologie.

Dar arma lor cea mai eficace, cea mai redutabilă, era propriul lor sistem nervos, suplimentat cu cunoştinţele şi antrenamentele care li se întipăriseră pentru totdeauna în minte şi personalitate. Chiar şi goi, abandonaţi în cele mai neprielnice împrejurări, aveau şanse de supravieţuire mai mari decât aproape toate fiinţele ce populau galaxia. Acesta era rezultatul unor capacităţi înnăscute care determinaseră alegerea lor de către Selectori, precum şi rodul unor acţiuni

îndelungate întreprinse asupra trupurilor lor.

Erau gata să înfrunte aproape orice situaţie, aproape orice pericol - sau, cel puţin, pe toate cele întâlnire de om pe parcursul călătoriilor sale. Concepţia lor despre lume excludea înfrângerea. Fiecare dintre ei, în parte, era aproape invulnerabil. Iar în Echipă erau şapte.

Şapte oameni care înfruntaseră deja împreună, de multe ori, timpul şi capcanele acestuia. Şapte oameni pe care Selectorii îi aleseseră fiindcă formau o echipă coerentă, o singură celulă. Şapte oameni care, încă o dată, aveau să treacă prin poartă şi să transforme destinul unei lumi obscure, pentru ca Federaţia să trăiască, pentru ca puterea ei să nu fie pusă la îndoială într-un viitor îndepărtat.

Aceştia erau Jorgenssen Coordonatorul, Arne Cnossos, Mario, Livius, Shan d'Arg, Erin şi Nanski. În teorie, Jorgenssen comanda Echipa, dar de fapt aceasta nici nu avea nevoie de vreun şef. Funcţiona de la sine, ca un mecanism foarte bine rodat.

Şi totuşi, nici unul dintre cei şapte nu era specializat. De regulă, fiecare membru al unei Echipe de Explorare şi Acţiune Temporală avea aptitudini de acţiune egale, în toate domeniile. La începutul călătoriilor în timp, Echipele fuseseră compuse din specialişti complementari, dar rezultatele se vădiseră nemulţumitoare, sau uneori chiar catastrofice. Un expert nu se simte la largul lui când circumstanţele îl determină să acţioneze în afara propriului său domeniu de specialitate.

Puţini oameni îi invidiau pe membrii Echipelor pentru statutul lor de non-specialişti. Având cunoştinţe extinse şi diversificate, nu se puteau angaja să concureze în nici un domeniu anume cu un expert.

Fiecare dintre posibilităţile lor, luată separat, era mediocră. Ansamblul, în schimb, era unic. Rari însă erau acei membri ai Federaţiei Cuceritoare care să poată aprecia just această polivalenţă. Pentru majoritatea oamenilor, mândri de a fi specializaţi, membrii echipelor păreau adevăraţi monştri. Aceştia îşi treceau sub tăcere ranchiunele surde, impresia că nu făceau parte complet din civilizaţia căreia îi asigurau viitorul. Îşi păstrau pentru ei înşişi bogatele experienţe; chipurile lor închise, buzele strânse, rareori exprimau vreun sentiment. Nu se simţeau pe deplin la largul lor decât în mijlocul celei mai totale stranietăţi.

Cei Şapte se îndreptară spre dreptunghiul negru. Inginerii Timpului evacuară sala. Cei Şapte, urmând un labirint complex trasat pe sol, pătrunseră în dreptunghi. Îi învălui o lumină albăstrie, dansând pe faţetele lustruite ale aparatelor.

O linie portocalie înconjură dreptunghiul negru. Cei Şapte aveau să pornească spre trecutul unei planete pe care n-o văzuseră niciodată şi al cărei nume nici măcar nu i-l auziseră înainte de a li se comunica misiunea, în ajun.

Căci, de regulă, membrii Echipelor nu erau niciodată anunţaţi cu mult timp în avans. Erau gata să plece în orice moment. Oricând aveau dreptul de a refuza o misiune. Nu ştiau cine lua hotărârea de a-i trimite în câte o anumită lume, într-o anumita epocă, dar nu-şi făceau griji pentru asta. Primeau instrucţiuni precise şi le executau - atâta tot.

Negreala dreptunghiului urca în lungul picioarelor lor, ca o ceaţă. Îi înghiţea puţin câte puţin. Apoi, totul deveni alb. Intensitatea luminii albe era atât de mare, încât ar fi ars iremediabil retina şi nervii optici ai unui observator cu ochii neprotejaţi.

Când scăzu, dreptunghiul negru şi oamenii dispăruseră. Poarta spre univers se închisese, iar călătorii temporali plecaseră spre Ygone, o planetă din constelaţia Sfinxului, căreia trebuia să-i modifice istoria.

* * *

În ajun, Jorgenssen se aflase în atelierul prietenului său Aran, pe planeta Igor II. Îl privea pe artistul care lucra la o nouă sculptură. Într-un bloc transparent se mişcau forme colorate, foarte palide, ca fumul de ţigară plutind prin văzduhul calm, sau ca volutele unei picături de cerneală căzute într-un pahar cu apă. Aran era specialist în anumite combinaţii spaţiale şi în tonalităţi cenuşii. Operele sale decorau locuinţele celor mai bogaţi oameni din Federaţie.

— Îmi place ceea ce faci, spunea Jorgenssen. Mi-aş dori adesea să te pot imita. Opera asta va trăi mult timp după tine. Eşti un om fericit. Îţi poţi vedea lucrarea transformându-se sub propriile tale degete.

Artistul ridică surâzător capul.

— Modelez fumul, spuse el. Tu, modelezi timpul. Care din două e mai importantă? Eu trăiesc în visele mele. Tu acţionezi. Nu e mai bine aşa?

Fără să-i răspundă, Jorgenssen îşi lăsă privirea să rătăcească prin inima masei de cristal. Contururile abstracte din cuprinsul ei evocau o stare de angoasă, iar dincolo de angoasă se simţea o pace şi o bucurie pe care abia dacă putea să le conceapă. Constata efectul lucrării lui Aran asupra sa, fără să şi-l explice - deşi ar fi dorit, totuşi, să şi-l poată explica. Îşi privi mâinile. Erau puternice şi osoase, dibace, dar niciodată nu produseseră aşa ceva. Ştiau să mânuiască o armă, însă

nicicând nu trasaseră un contur delicat. Uneori, Jorgenssen îşi spunea că-i plăcea să vină şi să-l vadă pe Aran la lucru pentru că prietenul său reuşea ceea ce el, Jorgenssen, îşi dorise întotdeauna, în secret, să facă.

Jorgenssen era un bărbat slab şi înalt, cu capul complet ras şi ochii foarte deschişi la culoare. Avea chipul dur şi îngust, cu pometţii uşor oblici. Cutele de la comisurile buzelor subţiri sugerau o anumită blazare. Nu era mulţumit nici de sine însuşi, nici de lumea în care trăia. Îi plăcea strania lui meserie, fiindcă-i permitea să scape de propriul său destin. Uneori, i se întâmpla să-şi pună întrebări, dar ar fi preferat în locul răspunsurilor sceptice acea siguranţă liniştită pe care o citea pe faţa lui Aran.

— Mă întreb, spuse el într-un târziu, mă întreb dacă ceea ce facem noi are vreun sens. Pe unele planete există mari civilizaţii. Nişte specialişti hotărăsc că, într-un anumit stadiu al dezvoltării lor, ar risca să pună în pericol Federaţia. Şi atunci, intrăm noi în scenă. Intervenim pentru ca istoria lor să decurgă altfel. A, suntem cât se poate de discreţi! Dar intervenţiile noastre decid între un dezastru şi o reuşită. Lumile pe care le părăsim sunt lumi condamnate. Nu se vor mai dezvolta niciodată. Niciodată nu vor deveni rivale ale Confederaţiei. Nu, eu nu modelez timpul; îl sterilizez. Îl limitez. Îl amputez.

— Nu trebuie să gândeşti aşa, răspunse Aran, cu glasul său blând. Şi eu, în operele mele, elimin anumite posibilităţi, adesea cu regret. Dar păstrarea lor ar dăuna echilibrului şi, în cele din urmă, frumuseţii ansamblului. Federaţia controlează timpul pentru că e cea mai puternică. Face să domnească ordinea în Galaxie. Împiedică războiul. Toate acestea nu merită

ca pe ici, pe colo, în spaţiu, să moară câte o civilizaţie?

— Nu ştiu... repetă Jorgenssen, cu un gest de nervozitate. Avea obiceiul de a-i vorbi franc artistului. Ştia că nu risca nimic cu el. În alte împrejurări, afirmaţiile sale i-ar fi făcut pe agenţii Arcăi să-l aresteze ca suspect.

Se aplecă uşor şi privi afară. Dincolo de fereastra circulară se întindea un peisaj grandios, pe care un străin neavizat l-ar fi putut crede sălbatic. Acela însă nu era decât un efect al artei grădinarilor. În depărtare, munţii se înălţau aproape până la cer, iar o pădure mov cobora pe coastele lor până la jumătatea înălţimii, unde-i lua locul imensa pajişte verde pe care o traversau trei cursuri de apă. Pâlcuri de copaci împestriţau câmpia cu ierburi înalte. O vâlcea spuzită cu flori înconjura pe trei laturi locuinţa lui Aran. Animale uşoare alergau în salturi de la o margine la alta a pajiştii. Soarele roşu, nevăzut pentru moment, colora cerul în roz, învăluind în purpură vârfurile munţilor. Era cel mai paşnic peisaj cu putinţă. Contemplarea lui liniştea sufletul. Părea atât de natural... Şi totuşi, nu datora nimic, sau aproape nimic, planetei pe care fusese instalat.

Nici măcar munţii.

— Mă întreb, reluă Jorgenssen. Am văzut multe la viaţa mea. Am învăţat destule despre istoria multor lumi. Le-am sondat trecutul şi le-am ghicit viitorul. Pentru a-l distruge. Pe toate le-am văzut schimbându-se - sau încercând s-o facă. Numai Federaţia e imuabilă, din vremuri imemoriale - imobilă, neschimbată. De ce?

— Ştii ce spune Arca: Federaţia este o civilizaţie coaptă, echilibrată. Nu are nevoie să se schimbe. E destul de puternică pentru a evita crizele, îmbătrânirea

şi moartea care pândesc civilizaţiile efemere. Este stabilă pentru că e puternică.

— Ştiu, răspunse Jorgenssen. Dar are Arca oare dreptate? Nu cumva îşi apără, doar, puterea? Toate se schimbă în această lume, chiar şi stelele, chiar şi creaţiile tale. Singură Federaţia rămâne aceeaşi, în aparenţă egală cu ea însăşi. Iar această stabilitate o are de la noi, soldaţii timpului, care-i ducem carcasele proaspete ale lumilor mai tinere.

Degetele lui Aran exercitau presiuni uşoare pe pereţii solidului transparent. Iar aceste presiuni se transmiteau volutelor colorate pe care le modela artistul. Gesturile lui aveau cea mai mare precizie. Îndreptau opera spre scopul său final şi disciplinau hazardul. Aran se ridică brusc.

— Vrei să-mi ştii părerea, spuse el. Cred că Federaţia greşeşte. Cred că nu e bine să controleze timpul. Poate că a încetat să îmbătrânească - dar a mai încetat şi să trăiască. Nu cred că avem dreptul să deformăm viitorul altor specii, nici chiar pentru a ne asigura propria supravieţuire. Trebuie să le lăsăm să trăiască, să le lăsăm să se dezvolte, să primim noutăţile pe care ni le aduc societăţile tinere. Ştii că arta mea există de secole, şi că s-a perpetuat, fără nici cea mai mică schimbare? Nu crezi că s-ar putea să mă satur uneori să repet mereu aceleaşi curbe, sau să fiu incapabil de a crea altele noi? Pentru că sunt un specialist. În galaxia asta, pentru orice există specialişti. Chiar şi pentru artă. Ştii că adesea te invidiez pentru că poţi scăpa de această perfecţiune mereu repetată? Federaţia poate fi vastă cât milioane de lumi locuite - şi totuşi, miroase a închis. Uneori, când privesc cerul, mă simt ca într-o închisoare. Şi pe urmă, zâmbesc din nou şi mă apuc iar de lucru.

Regăsesc fericirea sarcinii mele de specialist. Răsună un acord muzical.

— Ascult, spuse Aran.

— Mă adresez lui Jorgenssen, se auzi un glas bărbătesc, tăios ca o lamă.

— Vă aud, răspunse Jorgenssen. Cunoştea glasul. Ştia ce urma. Îl cuprinse un soi de bucurie, în timp ce muşchii mâinilor i se crispau.

— Vă este încredinţată o nouă misiune, anunţă glasul. Mâine veţi pleca pe planeta Ygone. Va trebui să operaţi o redresare istorică. Reveniţi pe Altair cât mai rapid posibil.

— Vin chiar astă-seară.

— Perfect. Bună seara. Jorgenssen se întoarse spre Aran.

— Ygone. N-am mai auzit niciodată numele ăsta. O redresare istorică... Eufemismul obişnuit.

— Iată răspunsul, zise Aran. Federaţia nu tolerează nici o concurenţă. Dreptul ei este al celui mai puternic.

— Sunt liber să refuz, sublinie Jorgenssen, dar am să mă duc. Aşa, existenţa mea are un sens - la fel cum şi sculpturile dau sens existenţei tale.

* * *

În vâlcea apăru un copil. Era fiica lui Aran. Alerga jucându-se cu o minge roşie, o adevărată minune a tehnicii. Mingea conţinea tot felul de mecanisme complexe care-o făceau să se învârtească în jurul fetiţei şi să-i scape în momentul când credea că era gata s-o prindă. Nivelul de dificultate al jocului putea fi reglat. Din când în când, mingea comitea câte-o greşeală şi se lăsa prinsă. Atunci, fetiţa izbucnea în râs şi-i dădea un şut. Mingea se rostogolea până la o

oarecare distanţă, apoi revenea.

Era un joc vechi de câteva secole, clar a cărui popularitate rămăsese neschimbată.

* * *

În ajun, Arne Cnossos fusese la pescuit, pe planeta Hydra. Marea era singura lui pasiune, o pasiune atât de amplă încât cunoştea flora şi fauna submarină de pe o sută de planete chiar mai bine decât piscicultorii. Glisorul lui gonea pe crestele valurilor. Era un aparat pe care singur îl concepuse şi-l realizase cu ajutorul roboţilor, introducându-i astfel anumite perfecţionări. De exemplu, cele două antene subţiri pe care pilotul le putea face să iasă din cocă, pentru a susţine o velă transparentă. Arne Cnossos aflase din cărţile vechi că civilizaţiile omeneşti folosiseră, timp de milenii, forţa propulsoare a vântului. Cu vremea, secretele acestui mod de navigaţie se pierduseră. El le reinventase. Îi plăcea să se lupte de unul singur cu vântul şi cu marea. I se întâmpla să-şi debranşeze pentru zile întregi celula motrice, lăsându-se să plutească în derivă, după cum îl purtau brizele marine. Atunci, ambarcaţiunea lui nu mai era stabilizată şi oscila în voia valurilor. Acest lucru îl făcuse să-şi formeze o concepţie inspirată despre mare.

Între câte două expediţii temporale, Cnossos trăia cel mai adesea pe Hydra, una dintre rarele planete locuite ale Federaţiei care era acoperită în întregime de ocean. Marea unică ascundea în adâncurile ei câteva oraşe ale căror principale resurse economice constau în turism şi în cultura algelor. Dar Cnossos le evita, vizitându-le numai când era nevoit să se aprovizioneze. Era un om căruia îi plăcea singurătatea.

Şi cel mai mult îi plăcea să se scufunde în adâncurile mării, înconjurat de acea masă densă şi luminoasă, explorând relieful submarin, falezele de corali fosilizaţi, observând peştii multicolori şi, uneori, vânând speciile uriaşe. Dar, spre deosebire de turişti, nu practica metoda masacrului. Fiecare dintre trofeele lui reprezenta câte o luptă în sine. Într-o fosă abisală, doborâse un mare anelid al adâncurilor, şi de-atunci, în pofida bizareriei vieţii lui, îşi câştigase pe Hydra un anumit respect.

În ziua aceea, glisorul lui, care avea înscris la prova numele unei opere aproape uitate, „Odiseea”, înainta printr-o pânză de ceţuri. Orizontul era apropiat, cenuşiu, circular. Detectoarele sondau negura şi apa, pândind posibila apropiere a vreunui alt aparat şi a fundului mării. A”ne Cnossos visa.

Un sunet strident îl readuse la realitate.

— Cnossos, i se adresă vocea impersonală a unei femei.

— Da.

— Plecaţi mâine. Pe Ygone. Reveniţi pe Altair.

— Bine.

Apăsă pe un buton al tabloului de bord. Vela se strânse, iar antenele telescopice lungi se retractară silenţios în caroserie. Celula motrice propulsă nava înainte. Aproape că zbura pe apă. Abia dacă lăsa în urma ei un siaj de valuri ce se ştergea numaidecât.

* * *

Lui Mario îi plăceau aproape la fel de mult muzica şi matematicile, ca şi femeile. Aceste trei subiecte de interes îl făceau să călătorească enorm. În ajunul plecării spre Ygone, reuşise să le reconcilieze pe toate

trei, în regiunea lui Procyon. Pe planeta Enguerrand III avea loc un festival al operelor sintetice. Şi mai întâlnise acolo şi o splendidă cântăreaţă blondă. El era brunet şi îndesat, cu nişte ochi extraordinar de pătrunzători şi o frunte bombată. Nu era frumos, dar arăta fascinant. Ştia acest lucru şi se folosea de el.

Venise la Echipe aproape din întâmplare. Se născuse pe una dintre lumile centrale, într-o familie puternică şi bogată, apropiată de cea a Arcăi, iar cariera lui părea să fi fost stabilită încă de la naştere. Îi displăcuseră, însă, moravurile conducătorilor Federaţiei. 0 vreme, hoinărise prin Galaxie, fără nici un ţel precis, călătorind de colo până colo la turnee de matematică, acumulând aventuri amoroase şi cultivându-şi gustul pentru muzică. Apoi se săturase chiar şi de toate astea. Nu avea nici o specialitate şi nici nu se gândea să-şi formeze una. Averea îl ferea de orice rele, cu excepţia plictiselii, care prin jurul vârstei de treizeci de ani începuse să-l exaspereze. Familia îi oferise diverse posturi, dar Mario le refuzase. Apoi, într-o seară, din întâmplare, făcuse cunoştinţă cu Jorgenssen şi se împrieteniseră. Doi ani mai târziu, după ce-l sondase atent, Jorgenssen îi propusese să intre în Echipe. Dornic de libertate şi necrezând deloc în necesitatea de a apăra Federaţia pe care el o detesta, Mario ezitase. Până la urmă, însă, îl urmase pe

Jorgenssen. Şi prinsese gustul noii sale activităţi. Acolo, pericolul avea un sens.

Când reveni acasă, în seara aceea, remarcă expresia îngrijorată a Orei, cântăreaţa blondă. Stătea rezemată de o coloană de marmură, iar zâmbetul îi pierise de pe buze. Mario înţelese imediat ce însemna asta. O luă în braţe şi o întrebă, încă înainte de a o săruta:

— O misiune?

Ora dădu din cap, fără o vorbă. Imediat, Mario îşi afundă mâinile în părul ei blond, dar fără nici o undă de regret. Il cuprinsese din nou acel sentiment cunoscut de triumf. Se simţea deja departe de Ora.

— Ygone, îi spuse ea. Nici măcar nu ştiu unde e. N-am găsit-o în nici un atlas. Nu poate fi decât o mică lume marginală, fără importanţă.

— O importanţă tot trebuie să aibă, replică Mario, altfel n-am avea de ce să intervenim.

Femeia îl privi cu ochii mijiţi. Mario îi simţea trupul moale lipit de al lui.

— Ai să te-ntorci, nu-i aşa?

— Da, răspunse el, cu o voce nesigură.

Nimic nu era mai puţin sigur decât acest lucru. Nimeni nu-l putea ţine pe Mario în lanţuri. Nimeni - decât, poate, Echipele.

* * *

În ajun, Livius rătăcise prin foburgurile Shangrin-ului, în căutarea unor prieteni, sau a unei încăierări, sau a vreunei fapte epatante pe care s-o săvârşească. Livius era un aventurier. Gustul riscului şi cel al violenţei îl aduseseră la Echipe. Puţin îi păsa de considerentele intelectuale. Se baza numai pe propriile lui reflexe. Era născut pe o planetă săracă şi suprapopulată, şi ar fi apucat-o fără îndoială pe calea pirateriei sau a contrabandei, dacă Selectorii nu i-ar fi oferit un destin mai bun. Îşi părăsise lumea natală fără a se gândi să se mai întoarcă şi-şi petrecea timpul liber în marile oraşe din lumile vechi, fără să-şi facă prea multe griji pentru propria-i reputaţie. Ştia că funcţia îl proteja de agenţii Arcăi şi abuza uneori de acest

privilegiu.

Problemele sale cu poliţia erau notorii. În zilele cele mai norocoase, se mulţumea să spargă câţiva roboţi - ca să-şi mai alunge plictiseala vieţii, spunea el. Nu avea familie şi-şi alegea amicii de la o zi la alta, fără nici un regret. Apariţia siluetei sale înalte şi unghiulare, cu umerii aduşi, şi a chipului marcat de cicatrice pe care refuza cu încăpăţânare să şi-l lase reparat de bioesteticieni, dezlănţuia întotdeauna aclamaţii tumultuoase în majoritatea tavernelor Federaţiei. Îi plăcea succesul, deşi îi dispreţuia pe cei care i-l asigurau. Se considera un lup şi nu-şi reproşa decât puţinele fapte milostive.

În seara aceea, se plictisea. Plănuise să fure o navă din portul stelar, sfidând garda masivă a roboţilor, şi să-şi facă de cap cu prietenii prin imediata apropiere a unui soare, numai pentru simpla plăcere a pericolului. Dar, dintr-o dată, acest plan îi dădea o impresie de vanitate infantilă. Simţea că avea mâinile goale. Se apropia o criză. Şi, în timpul acelor zile întunecoase, îşi imagina vag că participa la o expediţie extragalactică sau că se întorcea pe planeta lui natală. Atunci, nici chiar mâinile catifelate ale femeilor din Shangrin nu-l puteau smulge din melancolie, şi refuza să se lase abordat de vreun psiholog. Unii agenţi ai Arcăi, pe care-i luase drept psihologi, se arseseră rău. Pe unul chiar îl omorâse, cu o ocazie, dar scandalul fusese muşamalizat. Agenţii Arcăi nu se bucurau de popularitate şi erau mai uşor de înlocuit decât un membru al Echipelor.

Sunetul ascuţit izbucni din buzunarul hainei. Se opri şi-şi scoase transmiţătorul.

— Livius? întrebă un robot.

— El însuşi, răspunse Livius, cu glasul său gros şi

răguşit.

— Puteţi accepta sau refuza misiunea care v-a fost atribuită, spuse robotul, cu precizia lui uzuală. Dacă acceptaţi, mâine plecaţi spre Ygone.

— Cine comandă? întrebă el.

— Jorgenssen va fi Coordonatorul.

— Plec.

Se luminase la faţă.

— Binecuvântat fie Arcimboldo Urzeit, adăugă el, mai încet

— Poftim?

— Nimic. Îi mulţumeam unui anume Arcimboldo Urzeit.

— Nu cunosc nici o persoană în viaţă care să aibă acest nume, spuse robotul. A existat doar un personaj istoric numit astfel, cu cinci secole în urmă. Doctorul Arcimboldo Urzeit a fost fondatorul matematicii flexorilor şi a efectuat primele experienţe practice asupra deplasării în timp.

Roboţii păreau mereu foarte mândri să-şi etaleze cunoştinţele. Acest lucru îl irita adesea pe Livius. Regreta faptul că ciberneticienii găsiseră de cuviinţă să-i înzestreze chiar şi cu acest nivel minim de conştiinţă.

— Despre el vorbeam, spuse, gândindu-se cu o plăcere sardonică la nedumerirea pe care o semăna în circuitele robotului.

Acesta rămase mut un moment, apoi reluă:

— Înregistrez acordul dumneavoastră. Eternă fie grandoarea Arcăi.

Se lăsa seara peste Shangrin. În termenii timpului universal, Livius mai avea la dispoziţie încă aproape douăzeci de ore înainte de a ajunge pe Altair II. Privi lunile artificiale care se aprindeau pe cer. Străzile

dispuse pe douăzeci şi patru de niveluri diferite formau un eşafodaj inextricabil şi scânteietor. Din grădinile suspendate coborau mirosuri îmbătătoare. O navă comercială grea, cu toate luminile stinse, plutea ca o umbră neagră şi gigantică, lenticulară, deasupra portului stelar.

— Să mergem jos şi să bem un ultim seghir în sănătatea bunului şi bătrânului doctor Arcimboldo Urzeit, spuse cu glas sonor Livius, aranjându-şi pliurile capei.

Câţiva trecători întoarseră capetele, dar Livius nu le dădu nici o atenţie. Nu erau decât nişte amărâţi de specialişti.

* * *

Shan d'Arg afirma că era originar din sistemul solar, leagănul mitic al omenirii. Lucru surprinzător, starea civilă îi dădea dreptate, ceea ce-l făcea să se simtă destul de mândru. Pretindea că familia lui fusese celebră odinioară, pe Sol IV, care pe atunci se numea Marte. Participase la două expediţii extragalactice, la lupta contra cristalelor de Capella şi la exterminarea insectelor calculatoare de pe Sirius care, în urma unei mutaţii, găsiseră un mijloc de a-şi părăsi planeta de origine, ameninţând să se răspândească în toată galaxia. Toată afacerea ar fi putut să fie rezolvată de Echipele de Acţiune Temporală, dacă nu s-ar fi descoperit că mutaţia survenise în urma intervenţiei uneia dintre aceste Echipe. Ca să nu-şi asume un risc şi mai mare, Federaţia preferase să trimită pe planetele contaminate milioane de roboţi şi câţiva oameni căliţi în luptă. În principiu, oamenii erau condamnaţi - dar Shan d'Arg supravieţuise. Era mai

subtil decât înseşi insectele.

Avea tenul gălbejit şi ochii oblici. Antropologii îl considerau un caz rar, pentru că prezenta caracteristicile aproape pure ale unei rase străvechi. În perioada expansiunii galactice, rasele primitive se amestecaseră atât de mult, încât diferenţele somatice se estompaseră. Apoi apăruseră noi diferenţe, în timp ce pe lumile tinere se creau societăţi izolate. Razele unui soare, compoziţia aerului, intensitatea gravitaţiei, condiţiile climatice - toate acestea modelează, pe termen lung, morfologia unei rase. Dar trăsăturile lui Shan nu datorau nimic mediului său propriu: le reproduceau aproape identic pe cele ale popoarelor care locuiseră jumătate din Terra, încă înainte de începuturile navigaţiei interplanetare.

Shan d'Arg, pasionat de istorie, avea tot timpul pe buze nume de bătălii şi de eroi uitaţi, şi vorbea despre antichitatea sistemului solar ca şi cum ar fi fost o epocă blagoslovită, când oamenii îşi petreceau timpul luptându-se cu bucurie şi pasiune. I-ar fi plăcut să mânuiască alături de ei spada, securea sau mitraliera. Ştia să folosească sute de arme desuete. Cu anumite ocazii, pe diverse planete decadente, participase la dueluri şi turniruri, dar revenise dezamăgit, neîmpărtăşind acel gust vulgar pentru omoruri pe care-l aclamă populaţia campionilor de pe Tanatos, planetă numită de unii a Asasinilor.

În ajunul plecării spre Ygone, aştepta acasă, între armuri şi cărţi, memorii magnetice şi instrumente aducătoare de moarte colecţionate de pe nenumărate planete. Nu mai rezista, aşa că făcu legătura cu Altair.

— Aş dori o misiune, ceru el scurt.

— Pleacă una mâine, răspunse robotul. Pe Ygone. Dar Selectorii n-au prevăzut să facă apel la

dumneavoastră. Totuşi, dacă nu intervine nici o obiecţie, pot să vă înaintez candidatura.

— Imediat, ordonă Shan cu glas sec.

Aşteptă nerăbdător răspunsul, începând să-şi ascută lamele, pe care nu le lăsa niciodată în seama roboţilor. Şi răspunsul sosi. Trase în piept aerul plin de miros metalic.

— Între noi doi, Ygone.

* * *

În ajun, Erin străbătea pe jos, ca un colos roşcovan şi taciturn, munţii dificili din ţara Timorg, pe Zéphion VI. Haloul albăstrui al unei căşti energetice îi proteja faţa de frig şi-i permitea să respire aerul sub presiune normală, deşi se afla la mare altitudine. Înainta pe o suprafaţă neagră, netedă ca sticla, pe care ar fi alunecat fără speranţă, dacă nu s-ar fi echipat cu ventuze. Se apropia încet de un vârf care se înălţa ca un turn îngust şi ascuţit dintre munţi, în rafalele violente ale vântului. Oboseala zilei întregi de marş începea să-l apese. Văzuse, toată ziua, aparatele uşoare ale turiştilor care planau la foarte mare înălţime deasupra munţilor sau executau volute aproape de sol, strecurându-se cu o viteză înfricoşătoare în crevase ori încercuind vârfurile ca nişte albine înnebunite. Erin nu le dădea nici o atenţie. Şi el survolase cândva asemenea peisaje, dar acum prefera în locul acelor croaziere rapide efortul unei descoperiri lente, povara oboselii şi victoria unei cuceriri dificile. Niciodată nu-şi lua cu el mai mult decât echipamentul strict necesar.

Din înaltul munţilor, îl încerca un sentiment de pace şi putere. De multe ori degerase în spaţiu, trecuse prin apropierea sorilor, se apropiase de planete până le

vedea crescând brusc, de la dimensiunile unui vârf de ac până la cele ale unei sfere enorme care curând acoperea tot ecranul şi pe care se desenau feţele continentelor, umbrele munţilor şi luminile oraşelor, ca nişte gămălii de aur. Dar nimic nu valora la fel de mult ca a sta în picioare pe o culme, a face parte dintr-o lume şi, în acelaşi timp, a fi suspendat între cer şi pământ, în tăcere, privind un drum cunoscut atât de la distanţă cât şi de aproape.

Pe nici o lume munţii nu-i aparţinuseră vreodată complet omului. Aceasta, pentru că munţii se temeau în sinea lor ca turiştii să nu-şi îngăduie libertăţi prea mari cu aparatele lor, încrezători în securitatea pe care le-o garantau instrumentele. Erin se temea la rândul lui de munţi, şi-i respecta. Ştia la un nivel intim de ce, în antichitate, munţii deveniseră cel mai izolat sălaş al zeilor, şi nu-i sfida decât cu măsură şi umilinţă.

Ştia, de exemplu, că o faleză înaltă de o mie de metri era incomparabil mai terifiantă decât un milion de kilometri de spaţiu gol. Spaţiul distruge distanţele, aboleşte ameţeala, sufocă adâncimile, aliniază stelele ca pe tot atâtea puncte luminoase pe o tablă neagră. Turiştii care zburau pe deasupra munţilor nu aveau idee de ansamblul misterelor şi al spaimelor pe care le pot ascunde o fisură invizibilă de sus, un perete abrupt, o stâncă proeminentă, o cornişă învăluită în umbră. Erin le învăţase pe pielea lui. Simţea nevoia de a intra mereu în contact cu lucrurile.

Tomai se pregătea să-şi facă tabăra pentru noapte, la poalele piscului ca un ac, când auzi în cască semnalul intermitent al transmiţătorului.

— Erin, răspunse el simplu.

— O misiune pe Ygone. Plecaţi mâine dimineaţă, cu Jorgenssen.

— Bine.

Aruncă o privire spre acul uriaş. Urma să revină acolo mai târziu. Piscul avea să-l aştepte. De un milion de ani, sau chiar mai mult, tot aştepta să fie biruit. Putea să mai aştepte puţin.

— Veţi reveni pe Altair astă seară.

— Imposibil, spuse Erin. Mă aflu în munţii Timorgului. La două zile de mers de cel mai apropiat translator-de-materie. Nu am aparate la mine. Şi, în orice caz, ar fi necesare ore întregi pentru a veni cineva să mă ia.

— Neplăcut, remarcă vocea.

— Ar mai fi o soluţie… continuă Erin, cu vorbirea sa greoaie şi lentă, care se putea rostogoli ca o avalanşă pe coastele unui munte. Trimiteţi o navă. Poate veni să mă ia din munţii Timorgului, ca să mă transporte direct pe Altair.

— Voi încerca.

Erin aşteptă câteva minute. Ştia care avea să fie răspunsul. Federaţia nu se zgârcea niciodată când era vorba de membrii Echipelor. Coordonatorii de Navigaţie aveau să schimbe ruta unei Patrule.

Răspunsul nu sosi. Decizia Coordonatorilor fusese promptă. Umbra enormă a unei nave de patrulare se materializă brusc deasupra lui Erin. Obiectul apăruse din spaţiu, fără nici un sunet. Erin fu aspirat prin diafragma rotundă care se deschisese ca un ochi, în pântecul navei. Abia avu timp să pună piciorul pe planşeu, când Patrula părăsi deja sistemul Zéphion.

* * *

Nanski era un om al spaţiului. În ajunul plecării spre Ygone, naviga între asteroizii unui sistem foarte puţin

cunoscut, la bordul micii sale vedete fotonice. Echipajul consta în soţia lui, Nelle, şi cei doi fii ai lor. Deşi abia intraseră în adolescenţă, aceştia se dovedeau deja absolut capabili să înfrunte o furtună neutrinică.

Căutau o epavă care eşuase acolo cu câteva secole în urmă, pe vremea când navigaţia interstelară prin spaţiul normal era încă în plin avânt, iar Nanski spera s-o poată repara şi duce la muzeul lui improvizat de nave spaţiale, pe care-l adunase de-a lungul anilor în sistemul Tlon.

Nanski ştia că echilibrul Federaţiei se baza pe translatoarele-de-materie care permiteau transportul aproape instantaneu al obiectelor şi al persoanelor de pe o lume pe alta, indiferent ce distanţe le-ar fi despărţit. Ştia că declinul navigaţiei spaţiale clasice era firesc, ca orice proces istoric normal. Ştia că Federaţia tindea încet dar sigur spre a nu fi nimic altceva decât un oraş imens răspândit pe jumătate din galaxie şi că locuitorii ei îşi piereau puţin câte puţin, de la un an la altul, senzaţia distanţelor enorme ce se întindeau între două stele, fiindu-le suficient să treacă printr-o poartă pentru a ajunge dintr-un sistem solar în altul.

El unul, însă, îşi refuza această negare a spaţiului. Aşa cum lui Jorgenssen îi plăcea să-şi pună întrebări, cum Mario savura muzica, iar Livius violenţa, la fel cum adora Cnossos marea şi Shan d'Arg zgomotul armelor, şi cum înfrunta Erin munţii, Nanski exista pentru spaţiu.

Timpul - ei, da, acela era altceva. Pentru Nanski, timpul nu însemna decât o nouă modalitate de descoperire a spaţiului.

Nelle fu aceea care primi comunicarea de pe Altair. Se temea pentru soţul ei de fiecare dată când pleca în

câte una dintre acele expediţii despre care îi vorbea atât de puţin, deşi nu avea nici un secret faţă de ea. Se temea nu atât de vreun pericol anume, cât de faptul că-l ştia departe de ea poate tentat să nu mai revină, în pofida iubirii pe care i-o purta, atras de o nouă experienţă spaţială, de distanţele proaspete, de o generaţie de nave mai tânără şi mai bogată. Recunoştea că niciodată nu-l înţelesese complet pe Nanski. Era un om de nepătruns, expert în călăritul cometelor. Se putea ca într-o zi, dând curs unei chemări silenţioase, să plece pentru totdeauna spre alte limanuri ale vidului. Nelle îşi asumase acest risc de bunăvoie şi nesilită de nimeni, luându-l de soţ, cu cincisprezece ani în urmă. Purta pericolul în suflet fără a-l exprima niciodată, şi fiecare misiune nouă a lui Nanski îi redeştepta angoasele.

Îi dădu vestea în două cuvinte. Nanski o privi fix, cu ochii lui pătrunzători care puteau vedea prin oameni şi prin lucruri, şi adesea păreau uşor halucinaţi.

— Cum facem? întrebă el. Pot să te las aici?

— Am putea continua cercetările. N-ai să lipseşti mult.

— Nu ştiu... murmură Nanski. Ar fi mai bine să te întorci pe Tlon. Vom reveni mai târziu.

Şi nimic mai mult. Nelle nu încercase niciodată să-şi convingă soţul să nu urmeze o Echipă. Vedeta fotonică ieşi fulgerător din spaţiul normal, reintegrându-se în el aproape de o lume echipată cu translatori-de-materie. Nanski îşi sărută soţia şi debarcă din vedetă. Traversă atmosfera ca o stea căzătoare, într-un aparat autonom, şi asoliză lângă centrul planetar de călătorii interstelare. Era noapte. Cupola enormă a centrului strălucea ca un ochi, în lumina blândă a lunilor artificiale.

* * *

Şi astfel, toţi şapte, aproape la aceeaşi oră în termenii timpului universal, au străbătut porţile spaţiului şi au ajuns instantaneu pe Altair, în aceeaşi sală. Pe lumile lor de plecare, circulaseră prin mulţimea pestriţă a voiajorilor, auziseră chemările şi conversaţiile unei populaţii fără număr care niciodată nu adormea complet, din moment ce zilele şi nopţile erau ritmate de mişcările unor mii şi mii de planete. Toţi şapte, veniseră din puncte împrăştiate răzleţ prin galaxie, trecuseră prin miracolul translatorilor-de-materie inventaţi cu aproape un mileniu în urmă, într-o epocă în care Federaţia Cuceritoare nu exista, ba chiar şi Arca se afla încă în penumbrele viitorului.

Dintre toţi şapte, poate că numai Jorgenssen şi Nanski ştiau, deşi din motive diferite, ce anume reprezentau pentru Federaţie translatorii-de-materie. Şi numai Jorgenssen putea ajunge să se întrebe dacă nu cumva o asemenea reţea de comunicare era în curs de a se crea de-a lungul timpului, pe parcursul secolelor, o reţea care să asigure unitatea oraşului galactic cu bogăţia universală a mii de lumi în curs de construcţie, nu numai pe o suprafaţă cât mai întinsă, ci şi pe o cât mai lungă durată.

II

Anul? 3161.

Locul? Planeta Ygone, care gravitează în jurul unui soare fără nume, galben, de tipul cel mai comun.

Jorgenssen îşi spunea că avea să se nască peste două sute cincizeci de ani, la câteva zeci de ani-lumină distanţă de acel loc. Dar nu reuşea să se convingă întru totul. Exista în prezent. Era pur şi simplu de neconceput că, în lumea lui natală, încă nu exista, că încă mai trăiau nişte strămoşi de mult uitaţi. Ştia că acesta era adevărul - chiar dacă părea incredibil.

— Articolul întâi al Principiilor, recită Jorgenssen, aproape fără să-şi mişte buzele: călătoria temporală nu este posibilă decât dacă e însoţită de o translaţie în spaţiu, suficientă pentru a nu se produce interferenţe în trama cauzală a universului.

Era o realitate fizică. De fapt, primul principiu nu exprima exact adevărul - se mulţumea să-l aproximeze. Întotdeauna exista o anumită cantitate de interferenţe în jurul unei deplasări în timp, clar dacă distanţa dintre punctul de plecare şi cel de sosire era destul de mare, interferenţele şi efectele lor puteau fi neglijate.

Logic, reflecta Jorgenssen. Dacă era posibilă revenirea în propriul trecut, în trecutul propriei lumi, variaţiile introduse în istoria acelei lumi prin această întoarcere intempestivă ar fi creat tot felul de paradoxuri. Scriitorii, la începuturile explorărilor temporale, jonglaseră cu aceste posibilităţi.

Imaginaseră voiajori ai timpului ucigându-şi câte un strămoş şi prin aceasta încetând chiar să mai existe, astfel încât ajungeau în imposibilitatea de a mai realiza călătoria fatală, şi ca atare îşi reluau existenţa - şi aşa mai departe...

Dar realitatea nu admitea paradoxuri. Scriitorii învăţaseră lecţia. Reîntoarcerea în propriul trecut, modificarea acestuia nu era posibilă. Sau, ca să devină posibilă, ar fi trebuit să se consume, pentru a învinge rezistenţa continuumului, o cantitate terifiantă de energie, exact cantitatea necesară creării unui nou univers care să includă transformările produse de succesiunea cauzală.

Realitatea admitea călătoria în timp, în anumite condiţii. Între două lumi foarte îndepărtate în spaţiu există relativ puţine relaţii cauzale. Totul se petrece ca şi cum ar fi vorba de două universuri distincte. Totul, sau aproape totul. Prin urmare, era posibil, cu ajutorul unui consum de energie corespunzător acestui „aproape”, să se realizeze o proiecţie în trecutul acelor lumi îndepărtate.

Articolul al doilea al Principiilor: trama cauzală pentru o lume dată poate fi simbolizată printr-un con al cărui vârf este îndreptat spre trecut, iar baza, către viitor. Prima consecinţă: cu cât ne deplasăm mai departe în trecut, cu atât introducem mai multe interferenţe în structura globală a cauzalităţii şi cu atât mai importantă e cantitatea de energie necesară călătoriei. A doua consecinţă: cu cât o lume e mai îndepărtată în spaţiu de punctul de plecare a călătorului, cu atât mai departe în trecutul acelei lumi este posibilă deplasarea. A treia consecinţă: pentru un consum energetic definit, punctul din trecutul unei lumi pe care îl poate atinge un călător în timp depinde

de distanţa acelei lumi faţă de punctul de pornire a călătorului.

De aceea fusese aleasă Altair. Lumile care o înconjurau erau controlate strict de Federaţie. Echipele interveneau în general mult mai departe, fie spre centrul galaxiei, fie spre extremităţile ei marginale.

— Peste două sute cincizeci de ani, am să mă nasc, repetă Jorgenssen cu glas scăzut. Cunosc deja istoria Federaţiei din următorii trei sute de ani. După aceea, nu mai ştiu nimic. Dar poate că există undeva în Galaxie, chiar în acest moment, călători ai timpului care vin dintr-un viitor îndepărtat şi ştiu ce va urma după noi, şi după Federaţie - fiinţe provenind dintr-o civilizaţie pentru care noi nu suntem decât nişte barbari. De i-am putea întâlni, numai, dacă am putea cunoaşte viitorul, dac-am şti ce rezultat va avea acest voiaj pe Ygone!

Al treilea articol al Principiilor se opunea oficial unei asemenea situaţii: orice călătorie în viitor - sau, prin extensie, orice comunicare cu viitorul - presupunea o cantitate de energie mai mare decât cea pe care o dezvoltase continuumul în intervalul scurs de la creaţia lui. Practic, poziţia unui voiajor în timp nu se defineşte câtuşi de puţin în raport cu un sistem de referinţă absolut, ci doar într-o relaţie strict relativă cu punctul său de plecare. De asemenea, modificările şi interferenţele în înlănţuirea evenimentelor şi a cauzelor nu se pot evalua decât tot în raport cu acest punct de pornire.

Articolul al treilea era cel mai simplu. Se referea exclusiv la o extindere, până la structurile temporale, a principiilor relativităţii care datau din cea mai ancestrală antichitate şi a căror exprimare îi era atribuită de unii lui Pitagora, iar de alţii, lui Einstein.

Diferenţa de nuanţă era neînsemnată şi nimic nu permitea vreodată, fără umbră de îndoială, tranşarea problemei.

* * *

Ygone era o planetă primitoare. Ajunseseră toţi şapte într-un luminiş mărginit de ciuperci gigantice. Nu se vedea nici urmă de viaţă animală. Solul era roşu. Cerul, albastru. Soarele răspândea o căldură blândă. Atmosfera era liniştită, impregnată de un miros slab de umezeală.

Nanski şi Mario se grăbiră să instaleze baliza temporală care avea să le permită regăsirea porţii şi întoarcerea ulterioară pe Altair, în secolul lor. Ceilalţi priveau în jur, tăcuţi, în alertă. Dar pe chipurile lor nu se zărea nici urmă de tensiune.

Cei doi terminară de camuflat baliza. O dată escamotată, aceasta avea aspectul unei stânci. Oricare indigen ar fi putut trece de douăzeci de ori pe lângă ea fără să remarce nimic ieşit din comun. Dacă i se năzărea s-o atingă, primea un şoc electric slab, iar dacă insista să ia cu el acea piatră, constata că nu putea fi mişcată, ca şi cum o greutate de zeci de tone ar fi ţinut-o ancorată de sol. Nu-i mai rămânea decât să construiască un altar în jurul pietrei şi să instituie acolo un loc de pelerinaj. Se mai văzuseră şi asemenea cazuri.

— Dalaam, oraşul asupra căruia trebuie să operăm, se găseşte la zece kilometri de aici, spre nord, le spuse Jorgenssen oamenilor adunaţi în jurul lui. Prin apropiere trece un drum care duce acolo, coborând panta falezei la poalele căreia e construit oraşul, dar îl vom evita. Vom încerca să rămânem, în măsura

posibilului, neobservaţi.

Se opri o clipă şi examină cu un ochi critic echipamentele celor şase. Le trecuseră deja în revistă de cel puţin trei ori, înaintea plecării de pe Altair, şi avea încredere în ei, dar cea mai mică scăpare putea decide între succes şi eşec.

Cu o detunătură seacă, o ciupercă aruncă o ceaţă de spori în atmosferă. La auzul exploziei, oamenii se împrăştiară în toate direcţiile, cu armele în mâini. Se opriră şi reveniră încet. Pe deasupra ciupercii plutea o pâclă purpurie, care-i aminti lui Jorgenssen de volutele sculpturilor lui Aran. Pe buzele lui Mario se desenase un zâmbet ironic.

— I-auzi, deja nervoşi! Mă-ntreb cum o să fiţi într-o săptămână!

Ceilalţi nu-l luară în seamă.

— Vom merge până în Dalaam pe jos, anunţă Jorgenssen. Continuă să fie cel mai sigur mod de a fi discreţi şi de a face recunoaşterea regiunii. Nu trebuie să vă folosiţi armele şi câmpurile de protecţie decât în ultimă instanţă. În cazul când împrejurările ne despart, ne revedem în acest loc. Primii sosiţi trebuie să-i aştepte pe ceilalţi timp de minimum trei luni. După acest interval, sunt liberi să revină pe Altair, dar reîntoarcerea lor va întrerupe legătura cu Ygone, a cărei restabilire e aproape imposibilă. Astfel, cei întârziaţi vor rămâne prizonierii acestei lumi.

Oamenii luară la cunoştinţă. Era o eventualitate la care se gândiseră cu toţii, într-un fel sau altul. Se întâmplase chiar ca anumiţi membri ai unor Echipe să rămână de bunăvoie în trecut. Acest lucru era strict interzis, pentru că introducea perturbaţii considerabile în trama cauzală, dar Federaţia nu avea ce face când cineva dispărea pur şi simplu în timp.

Jorgenssen spusese esenţialul. Făcu un efort să surâdă.

— Nu cred, continuă el pe un ton mai familiar, că această expediţie pune mari probleme. Va fi o adevărată vilegiatură de plăcere.

— Nu se-anunţă nici un caft? întrebă Livius, cu chipul încordat.

— Sper din tot sufletul că nu. Indigenii au o reputaţie de oameni paşnici.

— Dar, peste patru sau cinci secole, vor risca să pună Federaţia în pericol? se interesă Mario.

— Cred că da, dacă tehnologia lor progresează destul de rapid. Nici eu nu ştiu mai multe decât voi. De întrebările astea se ocupă Prezicătorii. Ei ne indică operaţiile pe care le avem de efectuat, fără a ne da amănunte mai precise. Motivul pentru care o lume ca Ygone ar putea să ameninţe într-o bună zi Federaţia îmi scapă complet.

— Poate că-l vom descoperi, răspunse Shan d'Arg. Dar, după informaţiile pe care le-am primit, oamenii ăştia sunt nişte pacifişti deplorabili. Au o limbă foarte bogată, însă nu conţine aproape nici un termen în materie de arme. Nici măcar nu ştiu ce-i ăla război.

Porniră la drum. Shan d'Arg şi Livius mergeau în frunte, Îi urmau Jorgenssen şi Mario. Arne Cnossos acoperea flancul drept, iar Nanski, pe cel stâng. Erin asigura ariergarda.

Înaintară multă vreme printre ciupercile gigantice. De două ori schimbară direcţia, ca să evite drumul. Acesta era simplu, de pământ bătătorit, străbătut de făgaşuri. Shan d'Arg fluieră dispreţuitor printre dinţi.

— Şi de ăştia se teme Federaţia...! mormăi el.

— S-au văzut de mai multe ori lumi care fac progrese rapide, replică Mario. Iar Federaţia nu-şi

asumă nici un risc.

— Mă aşteptam să fi ajuns măcar la nivelul energiei atomice, să fi lansat primele nave în spaţiu...

— Nu se judecă o civilizaţie după un drum desfundat. Şi ştii foarte bine că tehnologia lor e primitivă. Sau n-ai fost atent la informaţii?

— Încă nu m-a lăsat memoria, să ştii, Arca fie lăudată, dar nu văd ce treabă putem avea noi aici.

— Nici nu căuta să înţelegi. Nu-i ăsta rolul nostru.

Ba da, se pregăti să protesteze Jorgenssen. Dacă nici noi n-am încerca să înţelegem, atunci cine s-o facă? Specialiştii? În nici un caz! Sar putea ca noi să fim singurii capabili de a judeca raţional toate lucrurile în ansamblul lor, aşa cum se prezintă, pentru că nu percepem realitatea printr-o prismă deformantă, ca specialiştii.

Totuşi, tăcu. Discutaseră deja de sute de ori pe această temă.

Când traversară drumul pentru a doua oară, fură cât pe ce să dea nas în nas cu un indigen călare pe un animal local. Călăreţul avea aspect uman. Era bătrân şi gras, iar forma alungită a craniului său îi evidenţia calviţia pronunţată. Purta un fel de tunică scurtă care-i lăsa libere picioarele ce se legănau pe lângă animal. Acesta avea capul plat, cu doi ochi triunghiulari, gât lung de saurian, o blană cu fire scurte, de un albastru foarte închis, şi şase labe articulate curios. Era dificil de observat de la prima vedere dacă animalul era vivipar sau ovipar, sau dacă nu cumva dispunea de vreo metodă reproductivă la fel de originală ca înfăţişarea lui. Indigenul, în ceea ce-l privea, era vizibil mamifer. Ar fi fost puţin probabil ca o evoluţie independentă de cea terestră să dea un rezultat cu morfologie umană atât de netă. Nu încăpea nici o

îndoială că civilizaţia de pe Ygone luase naştere în urma unui naufragiu spaţial. Supravieţuitorii unei nave eşuate se înmulţiseră rapid, pe o lume atât de paşnică.

Cei şapte se culcară pe burtă, la adăpostul ciupercilor. Animalul îşi mişcă într-o parte şi-n alta capul, dar nu se opri. Călăreţul părea foarte încântat de el. Privea cerul cu o expresie de beatitudine şi probabil că nu i-ar fi observat pe cei şapte nici chiar dacă traversau drumul prin faţa lui. Emisarii viitorului putură constata că ochii animalului se mişcau independent unul de altul.

În sfârşit, călăreţul indigen se îndepărtă, agale.

— Se duce la Dalaam, şopti Jorgenssen.

— Un negustor, fără îndoială, presupuse Livius.

— Pe Ygone nu se face comerţ, îl corectă Mario.

-— Aşa zic informaţiile, dar nu există planetă fără comerţ.

— Ba uite că există: Ygone, nu se lăsă Mario.

— Aştept să văd cu ochii mei, ca să te cred, ripostă Livius. Ăia de la Informaţii cred că le ştiu pe toate, dar în jumătate din cazuri se înșeală. Aminteşte-ţi de povestea aia de lângă Mizar, unde decretaseră că tehnologia indigenilor nu depăşea nivelul L- şi când colo, era destul de aproape de un D+ în toată regula! Dar indigenii preferau să locuiască în colibe de chirpici, mai degrabă decât în barăci de beton armat, oţel, plastic şi sticlă.

— Eroarea a fost corectată, spuse simplu Mario.

- Noi am corectat-o la limită!

Porniră mai departe. Ciupercile erau tot mai rare şi mai mici. Curând, ajunseră să nu mai depăşească un stat de om. Cei şapte începură să fie mai prudenţi.

La orizont se vedea marginea platoului. Foarte departe, dincolo de falia gigantică, vârful unei faleze

ieşea dintr-o ceaţă uşoară. Dalaam era jos, în fundul canionului, încă nevăzut.

Soarele coborâse până aproape de linia orizontului, când ajunseră pe marginea falezei. Ygone avea o mişcare de rotaţie cu durata de o sută nouăzeci şi două de ore standard. Cei şapte trebuia să se deprindă cu zilele şi nopţile lungi. Făcuseră un mare ocol pentru a evita drumul. Acum, terenul era complet descoperit. În spatele lor, o ceaţă roşatică plutea pe deasupra ciupercilor. Vântul o risipea leneş.

Atacul îi luă complet prin surprindere. Nici măcar nu avură timp să se trântească la pământ. Simţiră fulgerul portocaliu prăbuşindu-se asupra lor, mai degrabă decât să-l vadă, şi căldura toridă ca de cuptor care-i înconjura. Dar instrumentele lor erau mai rapide decât reflexele. Scuturile energetice se angajară înainte ca raza să fi atins o intensitate periculoasă. Antenele detectoarelor se depliară cu un ţăcănit slab pe căşti şi începură să se rotească, în căutarea sursei de căldură.

Atacul nu durase nici o sutime de secundă.

Livius îşi scoase arma, cu o expresie fioroasă.

— Calmează-te! strigă Jorgenssen. Nici măcar nu ştii unde sunt!

Aruncară cu toţii o privire scurtă spre detectoare. Acele se învârteau încet, cu aceeaşi viteză ca a antenelor, dar nu se opreau spre nici o direcţie. Or, o armă de forţa celei folosite contra lor ar fi avut nevoie de un generator de mare putere, conţinând mult metal, emiţând radiaţii intense, foarte uşor de depistat.

Detectoarele rămâneau nehotărâte.

Nici măcar nu ştiau din care direcţie venea pericolul. În principiu, scuturile energetice îi puteau proteja de aproape orice fel de descărcare, dar nu era deloc prudent să-şi folosească rezervele încă înainte de

luptă, şi cu atât mai puţin să ispitească inamicul necunoscut să le dea o mare lovitură.

— Pot exista mai multe explicaţii, spuse Shan d'Arg, expertul în arme. N-am fost supuşi nici unui atac, ci am avut doar o halucinaţie care timp de o sutime de secundă ne-a afectat şi detectoarele. Sau, proiectorul folosit împotriva noastră se află la o distanţă de vreo treizeci de kilometri, ceea ce e aproape de neconceput. Sau, adversarii noştri dispun de echipamente similare cu ale noastre, extrem de reduse şi aproape imposibil de detectat. Ultima ipoteză e doar o idee mai puţin fantastică decât celelalte. În Federaţie, asemenea arme nu există decât într-un număr foarte mic de exemplare. Le sunt rezervate Echipelor şi câtorva Patrule de Explorare Spaţială - şi, bineînţeles, pentru fabricarea lor e necesar un nivel tehnologic A+, cum nu se găseşte decât în cele mai avansate lumi ale Federaţiei.

— Să căutăm un adăpost, propuse Nanski.

Se vedea clar că se simţea stânjenit. Nanski era un om curajos, dar apariţia razei îl tulburase. Era ultima dintre dificultăţile la care se gândise când porniseră spre Ygone, şi prima dintre armele folosite contra lor. Pe deasupra, nu împărtăşea deloc marea încredere a celorlalţi în superioritatea tehnică a Federaţiei. Întâlnise uneori, în spaţiu, maşinării de neînţeles, ale căror provenienţă şi vechime erau necunoscute, şi care-i dăduseră de gând. Era sigur că undeva în spaţiu existaseră, şi poate chiar mai existau, civilizaţii cel puţin la fel de avansate tehnic ca Federaţia.

— La ce bun? întrebă Jorgenssen, privindu-l pe Livius, ale cărui impulsuri violente îl îngrijorau. Scuturile ne apără, iar inamicului nu-i va fi deloc greu să ne găsească, acolo unde mergem - pe când noi nu

ştim nici unde se află, nici cine e.

— Avem motive întemeiate de a presupune că aparţine planetei şi ştie de ce am venit aici, spuse vorbind rar Arne Cnossos. Nimeni nu trage fără somaţie asupra unor străini, chiar dacă sunt echipaţi bizar. Şi numai locuitorii acestei planete pot avea interes să ne distrugă.

Se aşezară în cerc pe nişte bolovani. Scuturile energetice formau în jurul lor halouri luminoase.

— Atunci, înseamnă că pe Altair există un trădător, hotărî Livius. Cineva care le-a vândut arme şi informaţii despre misiunea noastră.

Mario izbucni în râs.

— După toţi bandiţii cu care ai de-a face, nici nu mă mir că vezi lumea în stilul lor. La fel de bine se poate ca locuitorii de pe Ygone să fi fabricat ei înşişi armele astea.

— Iar ăia de la Informaţii s-au înşelat când le-au atribuit cota K+?

— Posibil. La fel de posibil e şi ca Ygone să fi evoluat foarte repede. Cât de vechi sunt datele de la Informaţii, de cincizeci de ani? De o sută? Echipele de Explorare şi Acţiune Temporală intervin doar la intervaluri de câteva decenii. Pentru anumite lumi, o asemenea diferenţă poate fi decisivă.

— Ceea ce spui tu poate însemna şi altceva, Mario, murmură Nanski, cu buzele strânse şi chipul dintr-o dată cenuşiu, încordat. Poate însemna că şi ei ştiu să se deplaseze în timp. Că se pot deplasa în timp pe propria lor planetă - şi că aşa au aflat de ce am venit.

Aproape toţi începură să protesteze în acelaşi timp.

— Copilării, mormăi Erin. Jorgenssen îi readuse la tăcere.

— Aveai ceva de spus, îi zise el lui Nanski,

întorcându-se spre acesta.

Astronautul dădu din cap. Mâinile îi tremurau uşor. Trase adânc aer în piept, apoi întredeschise buzele, dar încă mai ezita să vorbească.

— O posibilitate... spuse el într-un târziu. Nimeni dintre noi nu pare s-o fi întrezărit până acum. Şi anume, aceea ca adversarii noştri să nu vină de pe Altair, şi să nu fie nici originari de pe Ygone. S-ar putea să reprezinte o altă civilizaţie interstelară.

— Impos... Începu Livius.

În clipa următoare, cuvintele îi îngheţară pe buze. Îl privi fix pe Nanski, apoi se uită pe rând şi la ceilalţi. Putea citi pe feţele lor scepticismul - şi, imediat pe sub acesta, teama.

Era un lucru de neconceput - şi totuşi, această teroare le era cunoscută tuturor, de multă vreme, îşi spuse Jorgenssen. Şi trebuise ca Nanski, omul spaţiului, să fie acela care s-o exprime. Nici unul dintre ei nu putea recunoaşte cu adevărat că în Galaxie exista o altă civilizaţie interstelară decât Federaţia Cuceritoare. Dar, cu ocazia fiecărei expediţii, îşi puseseră întrebarea: nu cumva, de data asta, îl vom întâlni pe inamicul suprem? Pe cel care ne va distruge şi, dincolo de noi, va atinge Federaţia?

Un inamic venit din spaţiu.

Sau din timp.

— Va trebui să definim o tactică, spuse Jorgenssen. În principiu, instrucţiunile noastre prevedeau că trebuie să distrugem un anumit număr de puncte cheie din Dalaam şi să supunem un număr determinat de indigeni unui tratament psihologic adecvat. Dar această situaţie este cu totul nouă.

În calitate de Coordonator, lui Jorgenssen îi revenea responsabilitatea grupului. În perioade normale,

fiecare membru al echipei ştia ce avea de făcut, însă acum se aflau în plină criză.

Brusc, simţi cât de izolaţi şi pierduţi erau, în pofida armelor şi a puterii lor. Federaţia nu putea face nimic pentru ei. Trebuia să reuşească de unii singuri să supravieţuiască.

Le dădu instrucţiunile, apoi îşi reluară mersul. Adoptară o formaţie nouă, desfăşuraţi pe câteva sute de metri. Glasurile răsunau metalic în căşti. Din când în când, măturau cu privirea pădurea de ciuperci care se întindea în spatele lor.

Ajunseră pe marginea platoului de lângă canionul al cărui fund şerpuia cu mai mult de o mie de metri mai jos, scufundat în ceţuri ce urcau până la jumătatea înălţimii, ascunzând detaliile.

Se apropiară încet unii de alţii, dispunându-se în formaţiune de apărare. Antenele detectoarelor nu încetau să se învârtească în gol.

Jorgenssen se culcă pe sol, la marginea falezei, şi privi în jos. Lângă el, Erin stătea în picioare, cu tălpile ancorate solid la un milimetru de hău.

Conform hărţilor, Dalaam se găsea sub ei, la baza peretelui.

Un moment, Jorgenssen căută din privire oraşul, fără să-l găsească. Se aşteptase să vadă construcţii, străzi, vehicule, o anume animaţie. Nu vedea decât o pădure albastră cu portocaliu, presărată cu luminişuri. Copacii erau enormi. Unii dintre ei păreau să aibă peste o sută de metri înălţime.

Jorgenssen îşi reglă binoclul. Distanţa păru să se şteargă. Dârele de ceaţă încetară să stânjenească vederea.

Jorgenssen avea impresia că plana pe deasupra copacilor. Ceva alb îi atrase atenţia - un lucru aflat pe

sol, între copaci. O construcţie. Apoi reperă încă una. Şi încă una. Puţin câte puţin, văzu conturându-se oraşul.

Se confunda cu pădurea, dar nu se afla numai la adăpostul acesteia. Era amestecat cu pădurea, făcând parte din ea. Jorgenssen nu se îndoia că indigenii cultivaseră copacii în interiorul oraşului. În rest, nu mai exista nici o altă suprafaţă împădurită în tot canionul. Cei de la Informaţii nu semnalaseră nimic în acest sens. Descriseseră un oraş normal, caracteristic pentru o societate de cultivatori şi crescători de animale. Când se făcuseră releveurile, copacii nu existau.

De cât timp avea nevoie un copac pentru a atinge o sută de metri înălţime? se întrebă Jorgenssen. De cinci sute de ani? De o mie?

Îşi reglă din nou binoclul. Acum putea să vadă prin frunzişul des al pădurii. Plutea aproape de sol. Se găsea cu adevărat în oraş. Şi făcu o descoperire surprinzătoare.

Oraşul nu exista.

Se ridică şi-i făcu semn lui Mario să se apropie.

— Ce părere ai?

Celălalt ridică din umeri, mestecând o tabletă nutritivă.

— Dacă n-aş vedea soarele ăsta, formele de relief şi vegetaţia, care corespund informaţiilor, aş zice că nu suntem pe Ygone, răspunse el. În rest, nu se potriveşte aproape nimic.

— Iar oraşul ăsta, adăugă Jorgenssen, se găseşte într-adevăr pe locul indicat, dar... dar nu este cu adevărat un oraş.

— Şi? replică Mario, sarcastic. Ce-i ăla, un oraş adevărat?

„Într-adevăr, ce e un oraş adevărat?” se întrebă Jorgenssen, care se străduia să înţeleagă lipsa oricărei

ordini printre micile clădiri albe răspândite la întâmplare sub copaci. „Un mod de a trăi în comun? Un ansamblu destul de important de construcţii dispuse după un anumit plan şi conţinând monumente şi clădiri publice?”

Văzuse oraşe pe mai mult de o sută de planete. Oraşe subterane, oraşe dezvoltate pe verticală, care se înălţau pe zeci de niveluri, oraşe submarine, chiar şi oraşe spaţiale. Oraşe primitive de lemn, oraşe ultramoderne de oţel şi sticlă. Şi toate aveau în comun cel puţin o caracteristica: reţeaua străzilor. Ca o plasă, ca un sistem de vase capilare.

În Dalaam nu existau străzi. Cel mult, se vedeau nişte cărărui care mergeau alandala de la o clădire la alta, fără să ducă spre nici un centru. Nici circulaţie subterană nu avea - detectoarele ar fi indicat-o. Practic, nu exista circulaţie. Din când în când, puteau vedea câte un indigen străbătând cărările, pentru a dispărea în umbra mai densă din jurul trunchiului unui copac şi a se ivi iar după un timp, sau fără să mai apară. În general, indigenii aveau mâinile goale. Scopul deplasării lor rămânea nelămurit.

În Dalaam nu erau nici monumente. Nimic care să semene cu un edificiu oficial, o casă comunală, o primărie. Nici cu o uzină, nici măcar cu un grajd. Şi nu se vedeau drumuri care să permită transportul proviziilor alimentare şi al produselor de orice fel, din exterior. Nici plantaţii nu se zăreau în jurul oraşului, sau sub copaci.

Jorgenssen se întrebă câţi locuitori putea adăposti pădurea. Instrumentele nu-i permiteau să vadă clar în interiorul caselor. Pereţii acestora erau prea groşi - sau, poate, înăuntru era prea întuneric. Făcu un calcul rapid. Chiar sub el, putea să numere cincizeci de

construcţii, adăpostind fiecare, probabil, câte cinci sau şase indigeni. Pădurea avea o suprafaţă de câteva zeci de kilometri pătraţi. Dalaam putea număra cinci sute de mii de suflete - poate chiar un milion.

Douăzeci şi cinci de mii de locuitori, spuneau informaţiile. Cel mai important oraş de pe Ygone. Douăzeci şi cinci de mii de locuitori care se ocupau cu agricultura, cu creşterea animalelor şi vânătoarea. Nu aveau comerţ. Şi nici copaci. Informaţiile erau greşite.

Jorgenssen se ridică. Cerul era complet pur. Soarele abia dacă se clintise. Ceea ce se întâmpla pe Ygone era absolut de necrezut - dar realitatea rămânea mai puternică decât informaţiile.

Simţiră cu toţii solul mişcându-se sub picioare cu un sfert de secundă după ce detectoarele îi avertizaseră. Se îndepărtară în grabă de marginea falezei. Vibraţia se amplifica, zgâlţâindu-le neplăcut gleznele.

Jorgenssen înţelese ce urma, şi le făcu semn celorlalţi s-o ia la fugă. Cnossos, însă, se mişcă prea încet. Fisura se căscă în sol înainte de a fi avut timp să se îndepărteze suficient de prăpastie. Toată marginea falezei se răsturnă în gol.

— Infrasunete! urlă Mario, şi toţi îi putură auzi glasul în căşti.

Cnossos se prăbuşi o dată cu masa enormă de stâncă. Imediat ce atinse viteza prestabilită, antişuta degravitaţională intră automat în funcţiune. Se pomeni planând pe deasupra canionului, în timp ce stâncile cădeau mai departe, în adâncuri. Dură mult până când sunetul să ajungă la urechile lor. Se repeziră din nou la marginea falezei. Printr-un miracol, avalanşa cruţase pădurea.

Miracol, sau abilitate.

Cnossos plutea prin aer, la jumătatea adâncimii, ca

un păianjen suspendat de un fir. Acţionă comenzile aparatului şi urcă încet, oprindu-se lângă camarazii săi. Zâmbea, dar era alb la faţă.

— Am scăpat şi de data asta, şopti el.

Se felicitară cu toţii în acelaşi timp. Al doilea atac fusese la fel de brutal şi imprevizibil ca primul. Jorgenssen, cu inima strânsă de spaimă, se întrebă cât timp era necesar, câte astfel de agresiuni, ca să cedeze. Nici unul dintre ei nu era echipat moral pentru un asemenea război - decât poate Erin, cu tăcerea şi cu nervii lui de oţel.

Brusc, îşi dădu scama că Mario spunea ceva ce părea să-i surprindă pe ceilalţi. Încetă să mai contemple pădurea enigmatică pe care o adiere de vânt o făcea să freamăte, jos, şi-l ascultă pe Mario.

— ...nici un pericol real, spunea acesta. Până acum, sistemele noastre de protecţie s-au dovedit întru totul la înălţime. Dacă adversarii noştri ne cunosc într-adevăr scopurile şi mijloacele, mă îndoiesc că încearcă să ne distrugă. Mai degrabă am impresia că e vorba de nişte avertismente. Ceva în genul: părăsiţi această planetă, sau vă vom face viaţa imposibilă. Cred că nu încearcă decât să ne sperie.

Glasul lui Mario era clar şi precis, la fel ca persoana lui. Jorgenssen observă că avea efectul unui duş rece asupra celorlalţi. El însuşi simţi că spaima începea să-l părăsească. Nici unuia dintre ei nu-i fusese cu adevărat frică. Angoasa lor comună avea o altă cauză: se întâmplau lucruri pe care nu puteau să şi le explice, lucruri care nu cadrau cu informaţiile pe care le primiseră. Nu înţelegeau situaţia.

Pentru un trimis al atotputernicei Federaţii Cuceritoare, expediat pe o lume de ordinul al treizeci şi şaselea, o asemenea impresie era foarte frustrantă.

Jorgenssen reîncepu să observe oraşul. Anumite aspecte deveniseră puţin mai clare. Se părea că acele construcţii scunde formau grupuri de câte opt până la douăsprezece locuinţe, unite între ele prin cărări, iar grupurile comunicau prin drumuri mai mult sau mai puţin haotice. Structura îi amintea destul de vag de o sociogramă - sau mai degrabă, îşi spuse el, de organizarea celulelor vii.

Activitatea indigenilor rămânea imposibil de înţeles: în cea mai mare parte a timpului, se plimbau cu braţele legănându-li-se pe lângă trup, părând să nu aibă habar de ce anume e aceea muncă. Nu arătau ca şi cum printre ei ar fi existat specialişti, nici măcar de nivel inferior - de fapt, în Dalaam nu părea să se practice nici o meserie.

Dar atunci, din ce trăiau? Cum se hrăneau? De unde aveau acele tunici mătăsoase?

Păreau complet liberi şi fericiţi, atâta cât putea Jorgenssen să deducă prin binoclu, de la o înălţime mai mare de un kilometru.

Ar putea, după toate astea, Ygone să fie cea mai paradisiacă planetă din galaxie? Justificarea invocată de birourile Ar-căi pentru „redresarea istorică” a Ygonei era „tendinţa agresivă şi belicoasă a locuitorilor săi”. Aceasta nu se potrivea deloc cu ceea ce putea să vadă Jorgenssen din activităţile lor. Dar motivele declarate oficial de Arcă rareori erau cele adevărate. Principalul lor motiv era acela de a-i face pe membrii Echipelor să se simtă cu conştiinţa împăcată. În realitate, singura cauză pe care o cunoştea Arca era slujirea propriei sale puteri.

Principiile „redresărilor istorice” erau foarte simple, într-o primă etapă, Echipele interveniseră mai mult pe plan material, distrugând fizic fiinţe şi oraşe, dacă nu

chiar planete întregi. De câteva secole, acţiunea lor devenise mai subtilă. Echipe acţionau asupra „psihicului” colectiv al unei societăţi. Injectau în subconştientul unui anumit număr de indivizi noţiuni, opinii, „arhetipuri”, ca să reluăm vocabularul mitologic, care sfârşeau prin a penetra, după câteva decenii, în subconştientul colectiv. Atunci izbucneau războaie, sau civilizaţii anterior înfloritoare începeau să stagneze şi intrau în declin, fără ca nimeni să ştie de ce. Germenii propriei lor distrugeri le fuseseră inoculaţi cu zeci de ani în urmă, de către Echipele de Acţiune Temporală, dar nimeni nu ştia acest lucru. Cel mai adesea, germenele nu era decât un lucru minuscul, un nou simbol care se dezvolta, dobândind amploare ca un fel de cancer social şi dând uneori naştere câte unei religii sau unui mit care-şi angaja credincioşii într-o cruciadă fanatică şi ucigătoare.

Aceasta era arma supremă, nemiloasă, invizibilă şi imparabilă folosită de Federaţie în îndelungatul război pe care-l purta contra concurenţilor ei din viitor.

Era o armă criminală, îşi spunea Jorgenssen, aplecat deasupra oraşului Dalaam, privind viaţa liniştită şi fericită a locuitorilor săi. Într-o cutie metalică, sigilată cu grijă, se găseau înregistrările hipnotice cu ajutorul cărora avea să implanteze, în spiritul unui anumit număr de dalaameni, noţiunile distrugătoare, Îi venea să ia cutia şi s-o arunce cât mai departe, privind-o cum cădea spre copacii gigantici, dar nu se simţea în stare să săvârşească un asemenea gest. În fond, fusese condiţionat mult timp, cu minuţiozitate, pentru a rămâne fidel Federaţiei.

Se întrebă oare ce gândeau ceilalţi: probabil că Mario era conştient de problemă, dar acesta nu-i adresă decât un surâs; Livius îndeplinea ordinele fără

să le discute, nu era sensibil decât faţă de suferinţa imediată a altora; Cnossos rămânea un mister, cu trăsăturile sale pe care rareori se putea citi vreo undă de emoţie. Iar pe ceilalţi nu-i preocupa decât acţiunea; scopul acesteia le rămânea străin.

Mario îl atinse pe umăr.

— Ce facem?

— Asta mă întreb şi eu, răspunse Jorgenssen.

Reflectă rapid. Exista o soluţie care să rezolve pe moment toate problemele. Întrebarea era: oare şi ceilalţi aveau s-o accepte?

— Ne întoarcem, spuse el repede. Revenim pe Altair. Batem în retragere. În toată povestea astea sunt prea multe elemente noi. Nu sunt deloc sigur că planul care mi-a fost comunicat mai e aplicabil. Înregistrările hipnotice pot foarte bine să dea rezultate complet neaşteptate asupra indigenilor. Vor face mai mult rău decât bine. E foarte posibil ca indigenii să fie chiar capabili să se apere contra sugestionării. Nu-mi pot asuma răspunderea unei misiuni soldate cu un eşec.

Ştia că minţea, şi că încerca să se mintă şi pe sine însuşi. Se întrebă dacă acest lucru i se putea citi pe faţă. Încercă să distingă, după trăsăturile zâmbitoare ale lui Mario, dacă acesta înţelegea problema care-l frământa.

— Înseamnă că indigenii au câştigat, pentru moment, răspunse Mario. Le lăsăm viitorul în pace. Au reuşit să ne sădească în minte destule tulburări pentru a ezita să acţionăm.

— Indigenii, sau altcineva, îi aminti cu blândeţe Jorgenssen.

— Crezi în teoria lui Nanski?

— Nu ştiu, mărturisi Coordonatorul. Dacă e întemeiată... Mario respiră adânc. În ciuda dezinvolturii

sale aparente, şi el era neliniştit.

— Înţeleg, spuse într-un târziu. Cred că decizia ta e absolut înţeleaptă. Din partea mea, am s-o sprijin. Să decidă cei de pe Altair.

Jorgenssen oftă. Măcar în acest sens, partida era câştigată. Pe moment.

* * *

Deasupra capetelor lor, cerul era gol şi neted ca interiorul unei scoici. Pe Ygone nu existau păsări. Livius repetă pentru a treia oară, cu încăpăţânare:

— Aşa ceva nu s-a mai făcut niciodată. Nici o Echipă n-a bătut vreodată în retragere.

— Inexact, replică Jorgenssen cu răceală. Acum o sută douăzeci şi şapte de ani, o echipă a revenit fără a-şi fi dus programul la îndeplinire, pentru că membrii ei deciseseră în unanimitate că probabilitatea de succes era nulă. Asta vă cer să faceţi şi eu vouă, astăzi.

Mario, Cnossos şi Nanski erau de aceeaşi părere cu el. Livius protesta. Erin tăcea. Shan d'Arg, cu chipul pradă unui tic nervos, ezita între gustul său pentru risc şi vechea fidelitate faţă de Jorgenssen.

— O s-ajungem de râsul Federaţiei, mormăi Livius.

— Mai bine aşa, decât s-o nenorocim. Livius se răsuci pe călcâie.

— Mie nu mi-e frică, declară el. E nevoie de mai mult ca să mă sperie.

Nanski făcu o strâmbătură de furie.

— Mai taci, bombăni el cu glas surd. Am dovedit de-o sută de ori că nu suntem nişte laşi. Singura teamă care mă frământă e să nu fac vreo greşeală.

Shan d'Arg interveni la rândul lui:

— Şi eu sunt un războinic, Livius. Niciodată nu fac

calea-ntoarsă fără să-mi blestem zilele. Dar Jorgenssen are dreptate. Nu mai suntem doar noi în cauză. E vorba de Federaţie. Şi de indigeni.

Trăsăturile lui Jorgenssen se destinseră. Încă un punct câştigat. Erin avea să treacă şi el de partea majorităţii. Nu le mai rămânea să-l convingă decât pe Livius.

— Poţi să rămâi aici, tranşă Jorgenssen. N-ai decât să-ţi porţi singur războiul, Livius. Sau poţi să cedezi în faţa majorităţii. Ai de ales.

Intui imediat că săvârşise o greşeală. I-o luase gura înainte, sub efectul neliniştii.

— O să ne întoarcem, Livius, se grăbi el să adauge. Nu mergem decât să cerem directive noi. Trebuie să informăm Federaţia despre prezenţa aici a unor adversari bine înarmaţi, şi despre tot ceea ce s-a schimbat. Dar nu vom capitula. Toate la timpul lor - mai întâi retragerea, apoi victoria.

Livius îşi ţinea capul în piept, jucându-se cu arma. Aruncă o privire spre Dalaam. Copacii continuau să mascheze o realitate insondabilă. Se gândea la toate expediţiile sale din trecut, la imperiul şopârlelor semiinteligente pe care le făcuse să degenereze, pe Bania, planeta junglă; la cristalele-matematicieni pe care le făcuse să înnebunească, pe Lomire; la umanoizii de pe Usal. De fiecare dată, problema fusese simplă, concretă. Pe când aici, nimic nu era clar şi sigur. Şi-i displăcea să fugă din faţa unui asemenea mister.

— Fie, cedă el într-un târziu. Plecăm. Pe chip i se citea amărăciunea.

Sporii ciupercilor gigantice căzuţi pe sol formau un covor gros de pulbere roşiatică. Oamenii mergeau în tăcere, cu antenele de pe căşti rotindu-se, cu armele în

mâini, cu ochii şi urechile în alertă. În buzunarul lui Jorgenssen, cutiuţa metalică atârna mai greu. Dalaam învinsese. Dar locuitorii săi păreau să nu aibă nici cea mai vagă idee.

— Am nimerit peste o societate în întregime originală, spunea Mario. Pare să nu aibă nici o formă de organizare, nici guvern, nici economie, nimic centralizat. În acelaşi timp, pare capabilă să se apere. Mă întreb ce ni s-ar fi întâmplat dacă încercam să distrugem pădurea.

— Cred că n-am fi reuşit, murmură Jorgenssen, gânditor.

— Şi eu cred. Oraşul părea atât de calm, cu locuitorii neavând habar de prezenţa noastră. Dar, în acelaşi timp, din pădure emana un soi de forţă. În tot timpul cât am privit-o, m-am simţit foarte neliniştit.

— Şi eu, răspunseră mai multe glasuri, aproape în acelaşi timp. Şi eu la fel.

Se priviră.

— Credeţi că a încercat cineva să ne influenţeze psihologic? întrebă Nanski.

— S-ar putea. Detectoarele n-au reacţionat. În orice caz, suntem în principiu imunizaţi faţă de orice formă de sugestie subliminală. Nu, aveam mai degrabă impresia că pădurea conţinea ceva extrem de preţios, viu şi puternic, pe care n-aveam dreptul să-l distrugem. E doar o intuiţie, nimic precis...

— Şi eu am simţit-o, confirmă Jorgenssen.

— N-am mai întâlnit niciodată aşa ceva, urmă Mario - decât, poate, când ascultam anumite simfonii. Impresia de a mă afla în pragul unei lumi noi şi necunoscute în sânul căreia nu pot să pătrund, din care nu voi face parte niciodată... Cred că nici furia lui Livius n-a avut alt motiv.

Livius mergea de unul singur, la o oarecare distanţă de ceilalţi. Un detector mugi brusc în căşti, şi toţi încremeniră într-o clipă.

— Acolo, şopti Livius, arătând spre un punct aflat între două ciuperci gigantice.

În ceaţa roşie de spori se mişca o formă. Era o siluetă umană, dar neclară, ca şi cum ar fi ascuns-o un scut energetic. O luară la fugă în tăcere, desfăşurând formaţia şi încercând să-l încercuiască pe individul necunoscut. Jorgenssen îi pierdu din vedere pe ceilalţi. Dar, graţie detectoarelor, ştia cu precizie unde se aflau.

— Luăm altitudine? întrebă Livius, cu glasul tremurându-i de surescitare.

— Nu, nu... Rămâneţi la sol.

Poate că era un indigen care-i spiona - dar această ipoteză nu explica tăcerea îndelungată a detectoarelor. Iar indigenul nu fusese surprins, îşi spuse Jorgenssen. Îi lăsase să-l surprindă, de bunăvoie.

Dacă era un indigen.

Prima sarcină le trecu pe deasupra capetelor, ca un fulger alb. Decapită o duzină de ciuperci, care sfârâiră sinistru. Câteva fuioare de fum purpuriu se înălțară spre cer. Scuturile se declanşară automat, protejând oamenii.

— Nu trageţi! strigă Jorgenssen în microfon, chiar în clipa când pornea a doua rafală de energie.

Îl atinse pe Livius în plin. Scutul aventurierului se albi brutal, redevenind aproape imediat transparent, după ce-şi jucase rolul protector.

Cei şapte nu-şi încetiniră goana. Traversară două poieni, după care ciupercile deveniră mai rare, şi ajunseră într-o zonă cu grohotişuri uriaşe. În cea mai mare parte a timpului, îşi pierdeau prada din vedere,

dar detectoarele continuau să le indice ferm direcţia. Echipa câştiga teren.

— Altitudine? răcni Livius.

Jorgenssen ezită. Îşi puteau pune în funcţiune unităţile antigravitaţionale, survolând labirintul pietros. Vulnerabilitatea lor s-ar fi accentuat perceptibil, clar Jorgenssen era gata să parieze că necunoscutul nu avea o armă suficient de puternică pentru a-i pune în pericol. Pe de altă parte, ar fi devenit imediat vizibili, astfel încât adversarul le putea deduce tactica. Înţelepciunea dicta să-şi menţină toate atuurile pentru ultima manşă.

— Haideţi, acceptă în sfârşit Jorgenssen. Aproape imediat, auzi strigătul de furie al lui Livius:

— Unitatea mea nu merge! Ia încercaţi-le pe ale voastre! Instinctiv, Jorgenssen apăsă butonul minuscul al cutiei prinse la centură - dar, în loc de a se ridica pe verticală, rămase la sol. Îi căută pe ceilalţi din priviri. Nimeni nu-şi lua zborul.

— Câmp inhibitor! strigă Mario. Sunt într-adevăr foarte puternici!

În glas i se simţea o undă de satisfacţie. Ca jucător, îi plăcea situaţia.

Trase aproape imediat. Sarcina energetică era moderată, suficientă doar ca să ameţească un om. Îşi atinse ţinta mobilă, dar necunoscutul nu se opri din fugă, şi dispăru după o stâncă.

— Scuturile! urlă disperat Nanski.

Jorgenssen aruncă o privire spre Mario, care alerga în faţa lui. Obişnuitul halou nu se mai zărea. Nu-şi vedea nici propriul său câmp energetic, dar nu avu nevoie să se uite la cadranul de control purtat pe încheietura mâinii drepte pentru a şti că şi el încetase să mai fie protejat.

Inamicul necunoscut se juca pervers cu ei, de-a pisica şi şoarecele.

Totuşi, nu încerca realmente să-i distrugă. Din moment ce putea anihila câmpurile care-i protejau - iar asta presupunea o tehnologie superioară şi rezerve energetice practic nelimitate - i-ar fi putut spulbera încă de la început. Era clar că prefera să încerce să-i intimideze. Din sadism, poate? Avea de gând să-i distrugă într-un târziu, după ce le dovedea că nici una dintre armele lor, de care erau atât de mândri, n-avea şanse să-l neliniştească măcar?

— Încetaţi urmărirea, ordonă Jorgenssen.

— L-am prins, scrâşni glasul lui Mario în cască.

Şi trase de două ori. Jorgenssen nu putea să-l vadă, dar auzi şuieratul uşor al focurilor de armă.

— L-am doborât, continuă Mario.

Imediat, însă, se auziră noi rafale, iar una dintre ele trecu atât de aproape de Jorgenssen, încât îl orbi pentru o fracţiune de secundă. Jorgenssen se trânti la sol, apoi se ridică şi o luă la goană cu disperare în direcţia unde dispăruse Mario. Puţin îi păsa de ceilalţi. Escaladă un morman de stânci şi descoperi o râpă. După ce se lăsă să alunece până în fundul ei, în jurul lui se lăsă tăcerea. Un moment, rămase ameţit. Acele detectoarelor se învârteau ca scoase din minţi, iar Jorgenssen ştiu ce însemna să fie pierdut. Îşi aminti brusc de o noapte de vară, pe Igor II, cu ani şi ani în urmă, când era copil încă, şi se rătăcise. Deşi planeta era paşnică, iar el ştia că nu-l ameninţa nici un pericol, zgomotele dobândiseră o intensitate înfricoşătoare. Mersese întruna, până la crăpatul zorilor. Tatăl lui îl găsise înaintând de-a lungul unui râu. Nu-şi spuseseră nimic unul altuia. Se întorseseră acasă în tăcere.

Jorgenssen se smulse din amintiri şi începu să se

caţere, cu mare chin, pe versantul opus al ravinei. Din nou stânci. Se cocoţă pe cea mai înaltă. Ceilalţi nu se vedeau, iar casca rămânea mută. Nu mai făcu nici o mişcare, ascultându-şi vuietul sângelui prin vene.

„N-ai nici un motiv să-ţi fie teamă. Dacă ar fi vrut să te distrugă...”

Dintr-o dată, îl zări pe Mario într-o crevasă. Îi făcu un semn, dar celălalt nu-l văzu. În tăcere, Jorgenssen se apropie de el. Pietrele se rostogoleau de sub picioarele lui. Simţi brusc căldura soarelui. Combinezonul nu-l mai proteja.

Mario privea un lucru pe care Jorgenssen încă nu putea să-l vadă, ceva căzut la pământ, după o stâncă. Nu era nevoie să-l întrebe nimic ca să ştie că se întâmplase un eveniment grav. I se alătură, dar camaradul său nu întoarse capul. Fu nevoit să-l dea la o parte pentru a vedea la rândul lui ce anume privea Mario cu o asemenea intensitate.

Semnificaţia a ceea ce se afla acolo nu-l frapă imediat. Pe sol, în spatele stâncii, zăcea un om. Sarcina îl ucisese. Nici un robot chirurg nu l-ar mai fi putut readuce vreodată la viaţă. Rafala îl tăiase practic în două.

Omul purta uniforma Echipelor. Dar asta încă nu însemna nimic.

Cel mai rău era că semăna ca două picături de apă cu Mario.

Paşii le erau tot mai grei.

— Eşti sigur că mergem în direcţia cea bună? întrebă Jorgenssen.

Erin dădu din cap. Detectoarele nu mai mergeau. Singura lor speranţă era să regăsească baliza spaţio-temporală. Mare noroc, dacă mai reuşeau s-o activeze.

Şi aşa aveau nevoie de mult noroc pentru a reveni pe urmele propriilor paşi fără să se înşele. Îşi păstraseră armele, deşi nu le mai erau de nici un folos. La fel de bine puteau să le arunce. Cădeau de pe picioare de oboseală, iar sudoarea le şiroia pe sub căşti. Erau la fel de vulnerabili ca nişte copii.

Lipsiţi de apărare. Goi-goluţi în faţa duşmanului fără faţă şi enorm de puternic. Tot atât de dezarmaţi pe cât păreau să fie locuitorii Dalaamului.

Dintr-o dată, ideea îl frapă pe Jorgenssen. O repetă în sinea lui: Tot atât de dezarmaţi pe cât păreau să fie locuitorii Dalaamului. Poate că aici se găsea una dintre căile enigmei, rezultatul pe care-l dorea inamicul invizibil. De-a lungul anilor îndelungaţi de misiuni diverse, înfruntaseră numai adversari care n-aveau nici o şansă să li se împotrivească. Acţionaseră la adăpostul câmpurilor energetice, al căştilor, al combinezoanelor care distilau frigul şi căldura conform voinţei lor. Îi proteja mereu un fel de cocon format din aparate. Puteau să zboare pe deasupra continentelor şi a mărilor, să comunice între ei peste munţi, să ştie permanent unde se găseau unii în raport cu ceilalţi, sau faţă de baliză ori de vreo localitate, în orice punct determinat dinainte. Aveau încredere în ei înşişi şi în armele lor. Erau ca nişte zei.

Dar nu şi aici. Nu şi acum. Acum şi aici. pe Ygone, erau goi şi dezarmaţi. „Toată viaţa,” îşi spunea Jorgenssen, şi alături de el şi-o spuneau şi Erin şi Nanski, şi Amanda, şi Livius, şi Mario, „între tine şi realitate s-au intercalat aparatele. Uneori, ca să te distrezi, le-ai înlăturat, ai înfruntat realul, marea sau muntele, ori pe acel ucigaş redutabil care poate să fie un om. Dar întotdeauna simţeai aproape de tine maşinile, gata să te salveze, să te ajute, să te

scutească de o suferinţă, de oboseală, o jenă pe care nu ţi-ai fi dorit-o. Niciodată n-ai ştiut ce e o luptă adevărată. Maşinile se luptau în locul tău, de fapt, iar tu aveai doar impresia că le controlezi. Maşinile se luptau pentru federaţie, în timp ce tu aveai impresia de a exista cu preţul unui pericol iluzoriu.

Nu şi acum, nu şi aici.

„Locuitorii din Dalaam ştiu ce înseamnă o luptă reală”, îşi spunea Jorgenssen, şi o dată cu el şi ceilalţi, în tăcere, cu capetele plecate, înfruntând setea (sistemul de regenerare a apei nu mai funcţiona), căldura şi osteneala. „Locuitorii din Dalaam o ştiu, şi se pregătesc să te înveţe, vrei nu vrei. Dau poate au un anumit motiv de a te învăţa, dar fără îndoială n-ai să-l afli niciodată. Poate că nu vor decât să cobori spre ei, spre oraşul fals, şi să trăieşti împreună cu ei sub copaci, căutând lucrul acela misterios şi nepreţuit care trebuie să fie ascuns pe-acolo, pe undeva...?”

Lăsaseră trupul lui Mario numărul 2 în urmă. Îl vârâseră într-un sac inalterabil, după ce procedaseră la o examinare rapidă care nu lăsase nici urmă de îndoială. Era Mario. Chiar dacă Mario mergea în acel moment alături de ei. Era dublura exactă a lui Mario. Aceleaşi amprente digitale, aceleaşi cicatrice. Instrumentele care le-ar fi permis să-i examineze retina nu mai funcţionau. Ştiau însă ce-ar fi descoperit.

O identitate perfectă.

Poate că un studiu extrem de minuţios ar fi depistat anumite diferenţe la nivel celular sau, dacă era nevoie să ajungă până acolo, chiar la nivel molecular. Dar nu aveau nici un motiv, În univers nu există două obiecte absolut identice, dar într-un anumit loc şi într-un anumit moment existaseră doi Mario identici. Până-n cele mai mici detalii. Unul dintre ei trăsese mai repede,

şi-l omorâse pe celălalt. Şi totuşi, nici una dintre cele două arme identice ale lor nu era reglată pentru doza mortală. Iar acum, cei doi Mario încetaseră să mai fie identici. Unul dintre ei putrezea lent în sacul lui. Celălalt lupta cu setea şi oboseala.

„Cu care dintre ei am plecat de pe Altair?” se întreba Jorgenssen, evitând să se uite spre Mario. „Cu care din ei am vorbit lângă Dalaam? Oare cu cel care a murit, iar cel ce ne însoţeşte e un fals Mario, care a tras în noi, care 1-a ucis pe unul de-ai noştri? Sau, poate, dimpotrivă, am înregistrat o victorie asupra adversarului? Am distrus o umbră pe care o trimisese ca să ne inducă în eroare?”

Problema era irezolvabilă. Din acest motiv nu vorbeau. Se putea ca acel Mario care-i însoţea să fie un duşman. Nu trebuia să-i furnizeze nici o informaţie pe care ar fi putut-o folosi. Mario nu discutase decizia lui Jorgenssen. Necesitatea ei era evidentă.

Aveau să hotărască inginerii Timpului, şi mai ales Selectorii, pe Altair. Dacă Echipa reuşea să ajungă înapoi pe Altair.

Jorgenssen se pomeni dorindu-şi să nu mai ajungă. În minte îi încolţea o nouă idee. Poate că aventura lor pe Ygone nu fusese decât o înscenare destinată să faciliteze infiltrarea pe Altair, în citadela temporală a Federaţiei, a unui agent inamic, a unui spion dornic să pătrundă secretele călătoriei în timp? Dar această explicaţie rămânea incertă. Duşmanul invizibil îşi dovedise puterea, iar Jorgenssen nu se îndoia că s-ar fi putut strecura într-un mod mai discret în oricare lume a Federaţiei.

„Da,” îşi spuse el, „dar poate că nu şi în oricare an. Poate că inamicul invizibil încearcă să ajungă la sursa intervenţiilor noastre în timp, pentru a acţiona la

rândul lui asupra viitorului Federaţiei?”

Nimic nu era sigur - şi, mai ales, direcţia în care se îndreptau.

— Nu recunosc peisajul, spuse Jorgenssen. La venire, am văzut buchetul ăsta de ciuperci în stânga. Acum, ar trebui să fie în dreapta.

Erin clătină din cap, îndărătnic.

— Mai avem o oră, spuse el. Poate, două. Mergem în direcţia cea bună. Priviţi munţii.

Erau nevoiţi să se bazeze pe obiceiul lui de a călători la munte. Dacă treceau pe lângă baliză fără s-o observe, puteau trece şi zece ani până s-o mai găsească. Sporii ciupercilor aveau să le acopere în curând urmele.

O oră întreagă de gândire neîntreruptă, reflectă Jorgenssen. Încercă să mediteze la sculpturile lui Aran, reamintindu-şi cât mai exact contururile subtile pe care le văzuse modelate de prietenul lui. Erau făurite după chipul şi asemănarea timpului, după chipul destinului lor şi asemănarea Ygonei.

O apăsare de deget, din exterior, era de ajuns ca să le transforme.

III

Erin ridică o mână, iar Jorgenssen recunoscu locul. Noaptea era aproape. Avea să dureze nouăzeci şi şase de ore. Pe Ygone, nopţile erau egale cu zilele, iar o noapte atât de lungă antrena o coborâre semnificativă a temperaturii. Generatoarele lor de energie nu mai funcţionau. Combinezoanele nu mai erau climatizate. Puteau să moară de frig, dacă nu reuşeau să ajungă înapoi pe Altair.

Luminişul de la sosise se afla chiar în faţa lor. Livius şi Cnossos încercară s-o ia la fugă, în ciuda epuizării. Shan d'Arg continuă să meargă cu paşii săi alungiţi şi elastici.

— Staţi! strigă Jorgenssen. Se opriră.

Jorgenssen îşi trecu o mână peste frunte. Nu-i plăcea ceea ce trebuia să facă.

— Mario, spuse el pe un ton care încerca să sune cât mai dur, aruncă arma. Scoate-ţi şi centura. Casca poţi s-o păstrezi.

Mario se răsuci încet pe călcâie. Rămase nemişcat ca o statuie şi, după o clipă, surâse. Chipul său era cenuşiu de praf. Avea cearcăne la ochi.

— Te înţeleg, spuse el. Îţi sunt suspect. Nu eşti sigur dacă nu cumva sunt duşman.

— Nu-mi pot asuma riscul.

Jorgenssen se îndreptă de spate, atingând uşor cu mâna dreaptă patul armei inerte. Lumina asfinţitului îi

scălda chipul în luciri roşii. Cu un gest obosit, Mario îşi lăsă arma să cadă la picioare. Desfăcu catarama magnetică a centurii. O privi cum aluneca până pe sol. O dată cu ea, îşi pierdea toate simbolurile puterii sale din trecut - generatorul de energie, unitatea antigravitaţională, grenadele nucleare, complexul simbiotic.

Nimic din toate acestea nu mai funcţiona. Centura nu era decât o greutate moartă. Dar mai era şi semnul puterii fără limite a emisarilor Federaţiei. Sau, mai bine zis, o putere care tocmai îşi cunoscuse limita pe Ygone, se corectă în sinea sa Jorgenssen. Înţelegea ce simţea Mario, dacă încă mai era unul de-ai lor.

— Livius, îl chemă el.

— Da, răspunse aventurierul, cu o uşoară strâmbătură şi fruntea năclăită de sudoare.

— Ai pumnalul la tine?

Era o întrebare inutilă. Livius nu se despărţea niciodată de cuţit. Era singurul dintre membrii Echipei care ştia să se servească de o armă atât de primitivă. Nici chiar Shan d'Arg n-ar fi îndrăznit să-l sfideze cu pumnalul. Îl arunca la fel de precis pe cât îl şi mânuia.

— Sigur, răspunse Livius.

— Îl vei supraveghea pe Mario, ordonă Jorgenssen, evitând să-l privească pe oricare dintre ei. La cel mai mic gest suspect, îl omori. Dacă ai înţeles, repetă.

Privirea lui Livius se îndreptă spre Mario, apoi către Jorgenssen, după care reveni la Mario.

— La cel mai mic gest suspect, îl omor, rosti el cu glas sec. Ceilalţi ascultau în tăcere. Aveau cizmele înroşite de pulberea sporilor.

— Vom încerca să ne întoarcem pe Altair, spuse Jorgenssen. Baliza e chiar în faţa noastră. Vă daţi seama că nu vreau să ne asumăm nici un risc. Dacă

adevăratul Mario a murit, şi cel care este cu noi nu e decât o copie, iar arma lui reintră în funcţiune tocmai în momentul când activez baliza, dacă ne ucide şi se duce singur pe Altair, atunci...

Nu mai continuă.

— Înţeleg, spuse Mario. Şi eu aş fi procedat la fel în locul vostru. N-am nici un mijloc de a vă dovedi cine sunt.

„Nimeni dintre noi nu poate dovedi cu adevărat cine e”, îşi spuse dintr-o dată Jorgenssen. Fruntea i se îmbrobonă de sudoare. Rece. „Nimeni dintre noi. Pe parcursul urmăririi, fiecare s-a găsit izolat, în câte un moment sau altul. S-ar putea ca, printre stâncile de-acolo, să zacă un cadavru al lui Livius, şi un altul al lui Cnossos, şi unul al lui Nanski, şi al lui... Nu mai pot avea încredere în nimeni. Numai despre mine însumi ştiu cine sunt.

Sau... nu cumva mă înşel? Chiar şi în legătură cu mine însumi?”

Îşi păstră aceste gânduri pentru sine, înghiţindu-şi cu greu saliva.

— Porneşte primul, Mario, spuse el.

Mario se întoarse şi o luă din loc, cu mişcări mecanice. Livius îi culese de jos arma şi centura, apoi îl urmă. Ceilalţi porniră şi ei, încet. Cerul, în stânga lor, se înroşea ca un incendiu infernal. Numai crestele munţilor mai scânteiau încă.

Baliza spaţio-temporală, camuflată în chip de stâncă, îi aştepta în mijlocul poienii. Un val de uşurare îl cuprinse pe Jorgenssen, care simţi brusc acelaşi imbold ca Livius şi Cnossos, şi fu cât pe ce s-o ia la fugă. Se temuse că n-aveau să mai regăsească niciodată luminişul, sau că avea să-i aştepte gol.

Înaintă spre stânca falsă. Îşi trecu mâinile peste

suprafaţa zgrunţuroasă şi simţi un şoc electric slab. Cizmele nu-l mai izolau de sol decât imperfect. Căută cu vârfurile degetelor o adâncitură unde putea să apese un contactor ascuns. Dar nimic nu cedă sub apăsarea lui. Furnicăturile electrice pe care le simţise încetară brusc.

Frenetic, scormoni cu degetele în scobitura minusculă.

— Livius, spuse el, străduindu-se să-şi stăpânească panica din glas, dă-mi arma lui Mario.

Prinse din zbor obiectul aruncat de Livius. Îl apucă de ţeavă şi lovi cu patul stânca, în punctul de contact. Poate că se înţepenise ceva...

Arma ricoşă, sunând a gol. Jorgenssen izbi şi mai tare. Îl dureau muşchii. Îşi dorea să audă glasul dur şi clar al omului de pe Altair.

Piatra cedă. Un fragment mărunt şi tăios zbură prin aer. Cuprins de furie, Jorgenssen începu s-o bombardeze cu lovituri înnebunite. În toate direcţiile zăreau scântei. Şi aşchii.

Neputincios, Jorgenssen se întoarse spre oamenii lui. Nu era nevoie să le spună nimic. Baliza era tot acolo, într-un fel. Dar n-aveau să mai ajungă niciodată pe Altair. Din cine ştie ce motiv de neînţeles, baliza camuflată sub formă de stâncă devenise o stâncă.

Probabil Mario înţelese, căci izbucni într-un râs isteric. Fuseseră jucaţi pe degete de la un capăt la altul. Încercaseră să ascundă baliza de privirile altora, iar inamicul necunoscut, cu un umor infernal, le tăiase orice retragere făcându-le o figură şi mai grozavă - transformând cu adevărat baliza în stâncă.

Erau prizonierii planetei Ygone. În curând, aveau să fie şi prizonierii nopţii. Iar duşmanul, poate, se infiltrase în rândurile lor.

Trunchiurile ciupercilor ardeau cu flăcări puternice. Livius reuşise să aprindă focul lovind cu patul armei lui Mario într-o piatră. De douăzeci de ori, scânteile se pierduseră în zadar, În cele din urmă, grămăjoara de spori uscaţi se îndurase să ia foc.

Cei şapte contemplau flăcările cu un soi de stupoare. În afară de Livius şi Erin, nici unul dintre ei nu mai văzuse vreodată un foc adevărat.

Instinctiv, se aşezaseră în cerc în jurul vetrei improvizate, încălzindu-şi membrele obosite. Livius se juca alene cu pumnalul, supraveghindu-l pe Mario, în timp ce fredona o arie de pe planeta sa natală.

„Iată-ne proiectaţi cu o mie de ani în trecut”, îşi spunea Jorgenssen, „în epoca focului. Pentru prima oară, facem cu adevărat o călătorie în timp. Cu o mie de ani? Nu. Cu zece mii, sau cu o sută de mii de ani. Înainte ca prima rachetă să fi decolat de pe Terra. Pe vremea când omul lupta cu mâinile goale contra animalelor fioroase din erele preistorice. Sau contra altor oameni.”

Trosnind, trunchiurile ciupercilor ardeau. Pentru cei şapte, acesta era un sunet nou. Numai Livius părea la largul lui. Masca lui Erin era de nepătruns. Mario privea flăcările fără să clipească, parcă aiurit.

Încă nouăzeci de ore de noapte, îşi spuse Jorgenssen, cu gâtlejul uscat. Băuseră apa din complexele simbiotice. Dacă mai apucau zorii, trebuia să caute o sursă - care, cine ştie, poate nu se găsea decât în canion, pe undeva prin apropierea Dalaamului...

Pe lângă foc şi dezgolirea personală, mai era un lucru care-i apropia de strămoşii lor îndepărtaţi, medită Jorgenssen.

Suspiciunea. Acum se temeau unii de alţii. Nu mai ştiau cine se putea ascunde sub chipul unui prieten alături de care luptaseră odinioară. Probabil că la fel se priviseră şi vânătorii de pe vremuri, de-a lungul nopţilor terifiante, aşteptându-se în orice clipă să vadă arma vecinului luându-şi zborul spre propria ţeastă. Cooperarea şi încrederea fuseseră opera unor secole fără număr.

O operă fragilă. Bazată pe o impresie, poate o iluzie, aceea de a-ţi cunoaşte aproapele, aceea de a-i putea prevedea faptele, violenţa ca şi loialitatea. Şi o operă limitată, în acelaşi timp. Încrederea nu domnea între civilizaţii diferite, nici chiar în secolul XXXII. Şi nici între secole diferite.

„Suspiciunea e cauza prezenţei noastre aici”, îşi spuse pe neaşteptate Jorgenssen, iar această idee păru să lumineze noaptea în inima căreia era dezbătută. „Pentru că Federaţia se teme de viitorul altor lumi, de aceea acţionăm noi. Cel mai puternic sau cel mai inteligent dintre vânătorii primitivi încerca să-şi ucidă vecinii, de teamă să nu e unească împotriva lui pentru a-l doborî. Nici Federaţia nu face altceva. Federaţia, ansamblul cel mai puternic şi cel mai civilizat din toate lumile pe care le numără galaxia, nu gândeşte altfel şi nu se comportă altfel decât un vânător primitiv.”

Iar teama care plutea acum între cei şapte ca o umbră morbidă, bănuiala care apăsa asupra lui Mario mai greu decât nişte lanţuri, nu era altceva decât reflexul aceleiaşi suspiciuni de care dădea dovadă Federaţia în raport cu alte civilizaţii. Se temeau ca Mario să nu fie un străin, un duşman, pentru că nu puteau să conceapă că un străin ar fi fost altceva decât un duşman, pentru că veniseră pe Ygone ca duşmani ascunşi, ca nişte hoţi, şi în adâncul sufletului

se aşteptau să fie trataţi într-adevăr ca nişte tâlhari.

Şi iată că asta li se şi întâmplase.

Pe toate terenurile, locuitorii Ygonei, poate indigenii din Dalaam sau, în orice caz, misterioşii adversari care-i aduseseră în această situaţie critică, oricine ar fi fost ei, le-o plătiseră cu aceeaşi monedă. Cei şapte veniseră cu gândul că dalaamanii nu puteau face nimic împotriva lor; iar acum, ei înşişi fuseseră reduşi la neputinţă. Purtau în suflet suspiciunea şi angoasa, precum şi ura Federaţiei, şi iată că toate acestea se întorseseră împotriva lor.

„Până acum, Ygone n-a fost pentru noi decât o oglindă”, îşi spunea Jorgenssen. „Ceea ce am văzut, atât de înfricoşător, nu era decât propria noastră înfăţişare. Dacă am fi venit cu mâinile goale, cu inima plină de prietenie şi încredere, ca să-i întrebăm pe locuitorii Dalaamului ce ştiu ei despre viaţă, şi clacă, în schimb, le-am fi oferit... Ce-am fi putut să le oferim?

Puterea noastră?

A lor o striveşte pe a noastră.

Dacă am fi venit numai cu probleme noastre, cu vieţile noastre, cu viitorurile noastre, în ideea de a ne înţelege, nu de a distruge, ce s-ar fi întâmplat?

Nici un răspuns. Şi n-avem să-l primim niciodată, decât dacă ne ducem să-i întrebăm pe locuitorii oraşului-pădure. În fond, n-au încercat să ne ucidă, cum am fi făcut noi în locul lor. Ne-au ameninţat cu propriile noastre arme, ne-au doborât folosindu-se de propria noastră teamă. Şi vor continua, nu încape nici o îndoială. Nu ne constrâng să facem nimic. Se mulţumesc să întoarcă armele noastre proprii contra noastră, să ne adâncească în propriile noastre probleme.”

Nu exista decât o singură soluţie. Era limpede ca

lumina focului, arzătoare ca focul, înspăimântătoare ca focul. La fel de decisiv ca focul, tranşa noaptea care-i înconjura.

Jorgenssen se hotărî să vorbească. Fu nevoit să facă un efort. Fălcile i se crispaseră în timp ce medita, iar muşchii îi stăteau strânşi ca un bulgăre dureros, sub bărbie. Înghiţi în sec şi începu să vorbească. Avea să fie primul pas spre a-şi regăsi încrederea în sine. Locuitorii Dalaamului aveau să înţeleagă, poate, dacă în acel moment îi ascultau.

— Bagă pumnalul la loc, Livius, spuse el. Iar tu, Mario, uită ceea ce-am putut să spun. M-am înşelat. Cred că eşti cel adevărat. Cred că celălalt Mario, cel de-acolo, nu era decât un simulacru destinat să ne rătăcească... nu, nu chiar să ne înşele, mai degrabă să ne arate o nouă direcţie. Până acum, am mers pe un drum greşit.

— Eşti nebun, spuse Livius. Vrei să ne masacreze pe toţi. Avem o şansă infimă de scăpare, dacă suntem prudenţi.

Privirea lui Shan d'Arg se întoarse dinspre foc.

— Eu nu sunt la fel de impulsiv ca Livius, spuse el, dar nici eu nu te înţeleg. De ce ţi-ai schimbat aşa atitudinea?

— Am înţeles anumite lucruri, răspunse Jorgenssen. S-ar putea să mă înşel, dar îmi asum acest risc. Vă cer să vi-l asumaţi şi voi o dată cu mine. Merită efortul.

— Care risc?

Nanski vorbise scurt, încordat. Jorgenssen îi ocoli întrebarea.

— Voi pleca spre Dalaam. Am să cobor în oraş. Vreau să încerc să intru în contact cu indigenii. Trebuie să înţeleg ce se întâmplă. Răspunsul se găseşte în Dalaam, sunt sigur.

— Nu se poate, răspunse Cnossos. Regulamentul interzice să intrăm în contact cu indigenii. Altair…

Jorgenssen aruncă un trunchi de ciupercă în foc. O jerbă de scântei se înălţă spre cer, la mare înălţime.

— Altair; i-o reteză el. Care dintre voi mi-o poate arăta pe Altair, pe cer? În care secol al istoriei lui Altair ne aflăm? Avem măcar o şansă de a reveni pe Altair şi în epoca noastră? Oamenii de pe Altair îşi mai fac griji pentru noi?

Se ridică în picioare. Umbra dansa în spatele lui. „Frumoasă ţintă mai sunt”, îşi spuse el. ‚Aş vrea să fie şi mai mare, aş vrea ca locuitorii Dalaamului, dacă ne pândesc din întuneric, să ştie că nu mă tem de ei, că ştiu că n-am nici un motiv de teamă.”

— Altair şi regulile sale, Federaţia şi regulamentul ei, nu sunt pentru noi decât simple cuvinte, reluă el. Mult mai aproape de noi se găseşte această lume, se găseşte Dalaamul. Trebuie să mă duc acolo ca să înţeleg ce se întâmplă.

— Să-i spionezi pe indigeni, remarcă Livius, sceptic.

— Nu. Nu să-i spionez. Voi merge fără a încerca să mă ascund. Am nişte întrebări să le pun.

— Dar, începu Cnossos, o Echipă...

— Ştiu. Însă nu s-a mai întâmplat niciodată ca o Echipă să rămână prizonieră într-o lume. Trebuia să se ajungă şi la asta. Într-un sens, mă bucur că ni s-a întâmplat nouă, şi nu altora.

— De ce? Jorgenssen ezită.

— Nu ştiu. N-aş putea să vă spun. Nu încă. Dar sunt convins că am dreptate. Mai târziu, poate că veţi înţelege şi voi.

Nu le putea explica nimic. Cu câteva momente în urmă, intuise că răspunsul se găsea în Dalaam - o intuiţie spontană, fragilă. Şi trebuia să plece înainte ca

efectele ei să dispară complet, înainte de a se răzgândi, constrâns de îndoieli. Trebuia ca şi ei să parcurgă acelaşi drum ca el. Erau mai puţin pregătiţi, şi de aceea Jorgenssen percepuse înaintea lor adevărata natură a situaţiei. Sau poate că Mario înţelesese primul, motiv pentru care acea moarte dublă...

Îl străbătu un fior, la gândul tuturor posibilităţilor abisale care se deschideau în faţa lui. Nu îndrăznea să le sondeze, încă nu avea curajul să încerce. Dintr-o dată, i se făcu frică.

— Eşti bolnav, observă Cnossos. Tremuri. Jorgenssen clătină din cap.

— Niciodată n-am fost mai lucid ca acum.

— Ai să mori. Indigenii te vor masacra.

— La fel de bine ar putea s-o facă şi aici. Înţelegeţi, cred, că nu mai suntem în viaţă decât cu acordul lor. Adineaori, înainte să ajungem în poiană, i-am ordonat lui Livius să-l supravegheze pe Mario, de teamă să nu ne omoare pentru a se întoarce pe Altair singur, ducând războiul până acolo. Dar a fost o prostie. Dacă voiau să ne ucidă, ar fi putut-o face în orice moment. De departe, fără ca nici unul dintre ei să rişte. În clipa aleasă de ei, v-ar fi putut ucide şi înlocui cu dubluri la fel de perfecte ca a lui Mario, dar vii, pentru a le trimite pe Altair. Nu ne mai proteja nimic.

— Şi, în schimb, ne-au tăiat orice retragere.

— Pentru că vor să coborâm în oraş. Pentru că doresc să ne întâlnească. Nu cred că ne urăsc. Poate că sunt doar curioşi. Ar fi trebuit s-o înţeleg de la început, când le-am văzut oraşul, dar nu mă gândeam decât la misiunea noastră, nu mă gândeam decât să-i distrugem.

— Şi acum? întrebă Cnossos.

— Acum, vreau să-i întâlnesc.

— Uiţi de Federaţie. Eşti gata să le spui de ce am venit, să le divulgi secretele Federaţiei, să le predai armele, poate şi să le dezvălui tot ceea ce ştii despre călătoria în timp?

— Poate. În plus, nu mai există secrete. Nici arme. Şi nici călătorie în timp. Nu mai existăm decât noi şi ei.

— N-am să te las s-o faci. E spre binele tău, Jorgenssen. Un Coordonator poate fi demis din funcţie, dacă împrejurările o impun. Binele Federaţiei e pe primul plan. Abia apoi urmează salvarea Echipei. Ideile personale ale Coordonatorului au mult mai puţină importanţă.

— Te înşeli, Cnossos, te înşeli amarnic. Nu-ţi dai seama, aşadar, că nu mai există arme, nici aparate, şi deci nici echipă. Nu înţelegi că ceea ce forma coeziunea şi forţa unei echipe era tehnica, formidabila ei putere tehnică. Iar din asta n-a mai rămas nimic - n-au mai rămas decât oamenii, şi fiecare trebuie să privească realitatea în faţă, să rezolve problema, singur. Cnossos, nu complica şi mai mult situaţia. Îţi dau cuvântul meu că ştiu ce fac.

— Nu cred, spuse Cnossos. Nu ştiu ce ţi s-a întâmplat, dar acum am ajuns să mă tem mai mult de tine decât de Mario.

Se ridică dintr-o mişcare, sări pe deasupra focului şi, ca un fulger, căzu asupra lui Jorgenssen. Îşi ţinea arma de ţeavă, iar lovitura pe care i-o dădu l-ar fi ameţit, dacă Jorgenssen n-o vedea sosind şi nu se ferea. Patul armei îi atinse razant obrazul, lovindu-l violent în umăr. Jorgenssen se strâmbă de durere. Sări înapoi şi luă poziţia de luptă. Regreta că-şi scosese casca. Instinctiv, se şterse pe bărbie; zgârietura de pe obraz îi sângera. Se îndoi de mijloc, pentru a amortiza

lovitura de picior a lui Cnossos. Totuşi, o primi în stomac, şi-l cuprinse o greaţă puternică. Făcu un efort pentru a respira, repezindu-se înainte. Pumnul lui drept izbi pieptul lui Cnossos cu un sunet înfundat. Cu latul mâinii, încercă să-l atingă la gât, dar Cnossos eschivă la timp lovitura, iar mâna lui Jorgenssen nimeri în gol. Pierzându-şi echilibrul se împletici înainte, căzu, se dădu peste cap şi ajunse din nou în picioare. Reflexele luptei corp la corp, cultivate de mii de ori, se reactivau unul câte unul, cu repeziciune. Trupul său lupta pentru el. Spiritul, în chip curios, îi rămânea detaşat. Reflecta: „Acum ne batem cu adevărat ca nişte vânători primitivi - cu mâinile, cu ghearele, asemenea animalelor.”

Auzea respiraţia gâfâită a celuilalt şi sunetul loviturilor. Cnossos se împiedică. Jorgenssen sări, cu picioarele unite, pe mâna care ţinea arma. Degetele lui Cnossos fură strivite pe ţeavă. Dintr-o lovitură de picior, Jorgenssen aruncă arma la distanţă.

Cnossos îi încercui trupul cu braţele, strigând spre ceilalţi: — Ajutor, Ajutaţi-mă! Ţineţi-l!

Dar oamenii nu se mişcară. Priveau lupta cu chipurile încremenite. Cnossos şi Jorgenssen se rostogoliră unul peste altul, lângă foc. Mâinile lui Cnossos se încleştară în jurul beregăţii Coordonatorului. Jorgenssen ştia că partenerul său lupta pe viaţă şi pe moarte. Nu încercă să-i descleşteze menghina degetelor. În schimb, se încordă şi, destinzându-se înapoi, îl catapultă pe Cnossos pe deasupra. Cnossos îi dădu drumul, zburând ca o umbră peste el.

Jorgenssen deschise ochii. Nici o greutate nu-i mai zdrobea pieptul. Acum putea să respire normal. Se ridică încet. Îl durea tot trupul. Apoi auzi un sunet

înfricoşător, inuman, şi avu impresia că-l auzise dintotdeauna, dar nu înţelegea de unde răsuna.

Cnossos urla. Cnossos căzuse în foc. Cnossos ardea. Iar ceilalţi nu se mişcau nici acum.

‚Am învins”, îşi spuse Jorgenssen, ştergându-şi bărbia. „Sunt un mare vânător.” Şi, în acelaşi timp, se întoarse şi se repezi spre foc. Îl apucă pe Cnossos de un braţ şi-l smulse din rug. După ce-l lăsă să zacă la pământ, puţin mai departe, se aşeză şi el, respirând greu, lent, ascultând gemetele întretăiate ale; celui ars. Îl văzu pe Shan d'Arg ridicându-se în sfârşit şi pornind spre Cnossos. Fără o vorbă, scoase de la centură o fiolă de sticlă şi, sfâşiind hainele lui Cnossos cu pumnalul lui Livius, Începu să-i ungă arsurile cu substanţa din fiolă.

Jorgenssen se ridică în picioare, cu genunchii moi. Îşi privi umbra imensă care se întindea în direcţia falezei nevăzute, în direcţia oraşului. Îl privi pe Cnossos, şi văzu că faţa acestuia fusese protejată de cască. Îi văzu şi mâna strivită, inertă, pe care degetele abile ale lui Shan d'Arg o palpau uşor. Începu să vomite, zgâlţâit de spasme.

— O nimica toată, constată Shan d'Arg. Nu e prea grav rănit.

— De ce n-aţi intervenit? întreba Jorgenssen.

— Era lupta voastră. Fiecare trebuie să-şi rezolve singur problemele, chiar tu ai spus aşa. Ai câştigat. Dacă nu te ataca el, te-aş fi sfidat eu.

Jorgenssen râmase mult timp tăcut, trăgându-şi răsuflarea. Pradă unui impuls, îşi azvârli centura împănată cu detectori şi cadrane, cât putu de departe. Ridică pumnalul lui Jorgenssen şi începu să-şi sfâşie îmbrăcămintea.

— Şi acum? întrebă el.

Fără să ridice capul, Shan d'Arg răspunse:

— Eşti liber să te duci la Dalaam. Ai învins. Nu mă pot lupta cu tine, după efortul pe care l-ai făcut.

— Forţa a învins, nu eu, spuse Jorgenssen pe un ton sarcastic şi deznădăjduit, cu gura plină de sânge.

— Nu forţa, îl contrazise Shan d'Arg. A fost o luptă bărbătească. Ai câştigat-o. Atâta tot.

Jorgenssen îl privi gânditor. Abia dacă reuşea să-l înţeleagă. Shan d'Arg ştia mai multe decât el despre ceea ce însemnau luptele, victoriile şi înfrângerile. Cu siguranţă, exista un grăunte de adevăr în ceea ce spunea, dar Jorgenssen abia clacă reuşea să-l întrezărească. Întrebarea, pentru Shan d'Arg, nu era dacă dreptatea fusese de partea lui Jorgenssen sau a lui Cnossos. Problema era aceea că punctul de vedere al lui Jorgenssen contravenea principiilor Echipei. Trebuia ca unul dintre ei să-l provoace pe Jorgenssen la luptă, purtând, într-un fel, culorile Echipei. Dar, din moment ce Jorgenssen învinsese, concepţia onoarei pe care o nutrea Shan d'Arg îl împiedica pe acesta să pună în discuţie miza şi deznodământul confruntării. Nu ataca un om epuizat. Ar fi fost o mare infamie din partea lui. Biruindu-l pe Cnossos, Jorgenssen cucerise, în ochii lui Shan d'Arg, dreptul de a supravieţui conform propriilor sale legi.

Aceasta era o viziune foarte veche asupra realităţii, îşi spuse Jorgenssen. O concepţie mai veche, poate, chiar şi decât focul. În spiritul lui Shan d'Arg, rămăsese intactă, dar subzista, latentă, în fiecare dintre ei. Aceeaşi concepţie îl determinase şi să-l salveze din foc pe Cnossos, în loc de a fugi. Constituia în sine un răspuns la întrebarea pe care şi-o pusese în legătură cu vânătorii primitivi şi suspiciunile lor reciproce. Din luptă putea lua naştere şi o formă de încredere.

— Plec, spuse el. Am să-mi găsesc singur drumul. Mă pot orienta după stele.

— Fie, se învoi Shan d'Arg, dar aşteaptă o clipă. Deschise una dintre cutiile prinse la centură şi scoase o punguţă de plastic, plină pe jumătate cu apă. I-o întinse lui Jorgenssen. Era tot ce mai rămăsese din provizia complexului său simbiotic.

— Ia-o. Vei avea nevoie. Ai pierdut sânge. Rana ta nu e gravă, dar pansează-ţi-o totuşi. Mie mi-a rămas destulă apă pentru Cnossos.

— Şi voi?

— Vom coborî şi noi în vale, mâine. Vom găsi un izvor. Trebuie să găsim unul.

— Îţi mulţumesc, spuse simplu Jorgenssen.

Nu putea să-l refuze. Mai privi o dată focul şi pe ceilalţi patru, care păreau să se trezească încet dintr-un coşmar, lunecând ca nişte umbre spre Cnossos şi Shan d'Arg. Apoi se întoarse şi făcu câţiva paşi în direcţia falezei.

— Vin şi eu cu tine! strigă Mario.

— Nu, răspunse Jorgenssen, fără să se întoarcă. Mai târziu, clacă ţii neapărat, vei veni. Acum, însă, trebuie să mă duc singur.

Ideea i se învârtea în cap. ‚Am luptat singur. Trebuie să mă duc singur. Trebuie să descopere, fiecare pentru sine, motivele de a ajunge în Dalaam...”

Îşi strecură în mâneca stângă pumnalul lui Livius. Avea să-l folosească mai mult ca pe o unealtă decât ca pe o armă.

— La revedere, îi salută el cu un glas atât de slab, încât era sigur că nu-l auzeau.

Lungi pasul şi se pierdu în noaptea elastică, lipsită de orice lumină. Numai stelele licăreau pe cer. După un timp, cerul se întunecă şi mai mult, şi stropi mari de

ploaie începură să-i răcorească trupul. Frigul era mai puţin pătrunzător decât se temuse.

Când se trezi, Jorgenssen fu surprins să vadă că era tot noapte. Apoi se uită la ceas. Dormise cincisprezece ore. Noaptea mai avea de trăit încă aproape şaisprezece ore.

Tăie cu cuţitul lui Livius legăturile care-i ţineau ataşate de combinezon cizmele pline de aparate, arme şi provizii. Apoi începu să-şi taie şi hainele, Materialul sintetic din care erau confecţionate se încăpăţâna să rezista, dar Jorgenssen nu se lăsă. Voia să coboare spre oraş îmbrăcat ca indigenii, fără arme şi fără instrumente. Hotărî să-şi păstreze ceasul, deşi părea să nu mai funcţioneze decât haotic.

Cu braţele şi picioarele dezgolite, se simţea mai bine, mai eliberat. Îşi trecu mâna peste faţă, iar degetele sale alunecară pe suprafaţa aspră a sângelui închegat şi pe ţepii bărbii care începuse să-i crească.

Îşi lăsă pe loc echipamentele heteroclite, aranjându-le cu grijă într-o grămadă ordonată. Poate că aveau să le ia indigenii. Le abandona în voia lor. Îşi luă lampa. Nu era mai mare decât un deget. Cândva, putuse lumina până la o distanţă mai lungă de un kilometru. Acum abia dacă mai răspândea tot atâta lumină ca o lumânare. Se întrebă de ce mai ardea. Poate câmpul inhibitor care le dereglase aparatele nu acţiona complet şi asupra mecanismului ei. Sau poate misteriosul lor adversar hotărâse să le lase o şansă în noaptea de nepătruns. Era prea devreme ca să decidă.

Coborârea falezei spre Dalaam îi inspira teamă. Până la urmă, se hotărî să urmeze drumul.

Îl găsi în timp ce se îndrepta spre faleză, de care nu se îndepărtase prea mult. Observă că era mărginit de

pietre ce răspândeau o lumină slabă. Atâta îi era de ajuns să se orienteze fără riscul de a se abate de pe drum. Probabil că şi dalaamanii îl parcurgeau uneori noaptea.

Drumul trecea printr-un defileu îngust. Doar câteva stele se mai vedeau deasupra capului lui Jorgenssen Panta cobora accentuat, aşa că fu nevoit să meargă mai încet. În dreapta, peretele încetă dintr-o dată să mai existe. Jorgenssen ghici prăpastia al cărei contur era punctat de luminiţe fosforescente. Domnea un întuneric la fel de adânc ca şi cel de pe cer, dar mult mai neliniştitor: nici o lumină, nici o stea nu căuta să-l străpungă.

Jorgenssen merse un timp, ascultând pietricelele care se rostogoleau sub paşii lui. Drumul era uşor. Se simţea bine, înaintând astfel în noaptea aproape caldă, de-a lungul unei faleze verticale a cărei creastă nu se vedea. Prăpastia în sine nu era cu nimic ostilă, prezentând numai atracţia necunoscutului.

Apropiindu-se de marginea drumului, Jorgenssen văzu că în adâncuri se profila o lucire foarte palidă, întinsă ca un nor de opal ce plutea peste fundul canionului. Pe măsură ce înainta, marginile norului deveneau tot mai precise. Conţinea zone de luminozitate variabilă, şi regiuni mai întunecate, care formau o plasă cu ochiuri largi. În curând recunoscu norul: era însuşi oraşul, Dalaam noaptea.

Dar lumina nu avea nimic artificial. Nu emana din nici un punct precis. Chiar şi de la altitudinea unde încă se mai găsea, Jorgenssen putea să vadă cu uşurinţă că razele nu porneau de sub copaci. Se confundau cu pădurea. Provenea chiar de la copaci. Făcu de îndată asocierea cu pietrele luminoase de pe marginea drumului. Probabil că în subsolul planetei existau

cantităţi importante de materii fosforescente, iar arborii erau capabili să le extragă şi să le concentreze în trunchiurile şi frunzişurile lor, astfel încât pădurea lumina oraşului.

Era un aspect nou al simbiozei strânse ce părea să existe între pădure şi oraş. Jorgenssen se întrebă dacă luminozitatea copacilor era naturală, sau dacă indigenii creaseră o specie aparte. În acest din urmă caz, însemna că stăpâneau în proporţie surprinzătoare secretele geneticii. Un mister în plus de adăugat la dosarul Ygonei.

Văzută mai de aproape, pădurea era o mare luminoasă unde un vânt uşor isca unduiri lente. Trama întunecată corespundea cu spaţiile unde densitatea copacilor era mai redusă, sau cu punctele de contact între coroanele mai multor arbori giganţi.

Jorgenssen intră în norul luminos. Frunzele imense, rotunde, formau o boltă deasupra capului său. Fără nici o tranziţie, drumul deveni şi el luminos. Jorgenssen nu înţelese motivul decât după câţiva metri, când observă că păşea pe lemn.

Drumul continua de-a lungul unei ramuri enorme, căreia îi urma sinuozitățile. După două, trei cotituri, ajunse la o deschizătură mare practicată într-un trunchi uriaş.

Jorgenssen ezită. Deschizătura era una dintre porţile oraşului. Nici un paznic nu se vedea, nici un dispozitiv de securitate. Singurul zgomot pe care-l auzea era sunetul vântului printre frunze. Indigenii dormeau, sau îşi vedeau de activităţile lor de neînţeles. După un moment de gândire, Jorgenssen intră în tunel. La urma urmei, venise ca să intre în oraş cu capul sus şi mâinile goale. Această hotărâre presupunea să accepte şi unele riscuri.

Tunelul cotea şi cobora în interiorul copacului. Lumina care emana din pereţi, din planşeu şi din plafonul rotunjit era peste tot omogenă. De-abea se puteau distinge nervurile mai întunecate ale lemnului perfect şlefuit şi, pe jos, câteva urme de paşi. La două sute de metri distanţă, tunelul ieşea din copac. Drumul o lua din nou pe o creangă groasă, înclinată spre sol, şi mai mare decât prima. Copacul care creştea atât de aproape de faleză părea să fie cel mai mare din pădure. Solul încă nu se vedea. Adâncurile pădurii erau vizibil mai întunecoase decât acoperişul luminos al coroanelor întrepătrunse. Noaptea, în Dalaam, cerul apropiat nu înceta să lumineze.

Drumul se bifurca. La răspântie, una dintre ramuri, cea mai mică, începea să urce din nou. Cealaltă cobora. Jorgenssen o alese pe aceasta din urmă. Se grăbea să ajungă jos şi să descopere oraşul. Încercă să-şi estimeze poziţia în raport cu faleza. Părea să se fi îndepărtat de ea cu aproape o jumătate de kilometru. Lungimea crengilor copacului era impresionantă. Avea să descopere mai târziu că, în mai multe locuri, se rezemau pe arbori mai mici, sau mai bine zis că pădurea nu era alcătuită decât dintr-un număr mic de „familii” de copaci uniţi între ei, iar aceste familii corespundeau cu zonele, sau „cartierele”, oraşului. Dar, pe moment, nu contenea să se minuneze.

Atinse solul aproape fără să-şi dea seama. Urmă câţiva metri drumul care încetase să mai fie luminos, şerpuind printre ierburi slab fosforescente. Apoi, drumul dispăru.

Interzis, Jorgenssen se opri. Vreo jumătate de duzină de cărări strâmte porneau din capătul drumului în toate direcţiile, pierzându-se printre trunchiurile ciclopice. Nu ştia pe care dintre ele s-o apuce. În cele

din urmă, alese cărarea din stânga, care se îndepărta cel mai mult de faleză. Înaintă un timp, atent, şi sfârşi prin a descoperi o locuinţă: o clădire joasă, fără etaj, construită din pietre mari, cu acoperişul aproape plat. Deschizăturile din pereţi erau mici şi strâmte, iar înăuntru părea să fie întuneric. O uşă din lemn luminos închidea accesul pe o prispă, chiar în faţa potecii.

Nici cel mai mic semn de viaţă. Nici un zgomot, nici un fuior de fum. Nici urme de oameni şi nici de animale. Părăsind cărarea, Jorgenssen ocoli construcţia, de la o distanţă respectuoasă. Traversă altă cărare, care ducea la o a doua casă căreia nu-i putea zări decât o porţiune de zid, printre trunchiuri. Topografia locurilor corespundea cu ceea ce văzuse din înaltul falezei, prin binoclul său cu raze orzdiene.

Reveni la punctul de pornire, unde ezită. Putea să se ducă până la uşă şi să ciocănească. Dacă în casă era cineva, avea să se străduiască să-i dea explicaţii în limba ygoniană, pe care mnemoticienii i-o imprimaseră în creier înaintea plecării de pe Altair. Dacă nu era nimeni, putea să exploreze locuinţa şi să se odihnească.

Dar se temea ca înfăţişarea lui să nu-i sperie pe locuitori. Ştia prea puţine lucruri despre comportamentul dalaamanilor. Se culcă pe sol, la adăpostul unui copac, în iarba înaltă, devenind aproape invizibil de pe drum ca şi din casă, şi rămase în aşteptare, cu privirea spre uşă.

Aşteptă atât de mult, încât pierdu noţiunea timpului. Probabil chiar adormi de două sau trei ori, pentru câteva minute. De fiecare dată, regăsea aceeaşi privelişte neschimbată a clădirii mereu cufundate în tăcere.

Începea să-l chinuiască setea. Băuse pe drum toată

apa primită de la Shan d'Arg. Supse câteva drajeuri cu substanţe nutritive concentrate, care-i alungară starea de epuizare. Faţa nu-l mai durea, dar continua să simtă pe tot trupul efectele loviturilor primite.

Îl trezi scârţâitul slab al uşii. O siluetă se strecură afară. Clipi din ochi, ca s-o vadă mai bine. Era o femeie, o femeie foarte tânără, fată chiar, fără îndoială. Atât cât îşi putea da seama de la distanţa aceea, era complet umană. Părul ei deschis la culoare era tuns scurt. Purta tunica uşoară a dalaamanilor. Era zveltă şi bine făcută. Putea trece chiar drept frumoasă, dar de o frumuseţe naturală, aproape sălbatică şi totuşi calmă, liniştită, deosebit de îndepărtată de frumuseţea insolită şi sofisticată a femeilor din Federaţie.

Purta un soi de ulcior cioplit din lemnul luminos. Porni cu pas sigur pe cărare, trecând chiar pe lângă Jorgenssen, fără să-l vadă. O privi cum se îndepărta, apoi se ridică dintr-un salt şi porni după ea.

Avusese impresia că era desculţă, dar văzu în praf urmele unor sandale. La o cotitură a drumului, o pierdu brusc din vedere, după un trunchi. Grăbi pasul, sperând s-o revadă în depărtare, dar când ajunse la răscruce, fata nu mai era nicăieri. Reveni încet pe cărare, cercetându-i marginile. Abia atunci observă o potecă abia vizibilă, care părăsea cărarea principală, îndreptându-se spre un trunchi enorm. Ridică ochii, dar privirea îi fu oprită la treizeci de metri înălţime de bolta luminoasă a frunzişului susţinut de ramurile gigantice.

Jorgenssen porni hotărât spre trunchi. Cărarea îl ocolea. Ierburile fuseseră răscolite recent, şi nu se mai îndoi că regăsise urma tinerei femei.

Fu cât pe ce să treacă pe lângă scorbură fără s-o vadă. Mişcarea tunicii, înăuntru, fu aceea care-i captă

atenţia. Riscă să arunce o privire. Tânăra făcea o treabă de neînţeles, fredonând. Când termină, îşi umplu ulciorul şi se întoarse.

Jorgenssen făcu un salt într-o parte, crezând că-l văzuse. Ocoli trunchiul şi se culcă în iarbă. Dar o văzu îndepărtându-se încet, cu ulciorul plin în mână, spre casa cea scundă.

Mai rămase culcat în iarbă un sfert de oră. Apoi se ridică şi porni prudent spre deschizătura din trunchiul copacului. Interiorul era luminos, aşa cum se şi aşteptase. Dar, lucru surprinzător, cavitatea nu părea să fi fost scobită în masa lemnoasă. Nu se vedea nici urmă de tăietură, nici de cicatrice în ţesuturile superficiale ale trunchiului. Iar copacul nu era găunos, ca un arbore mort. Părea să fi crescut în mod natural împrejurul acelei cavităţi.

Jorgenssen intră prin deschizătura rotundă. Încăperea era mult mai spaţioasă decât se aşteptase, şi era goală. Un moment, crezuse că putea servi drept locuinţă sau refugiu pentru dalaamanii, dar nici vorbă de aşa ceva. Singurul lucru deosebit care se vedea era un şir de adâncituri ca nişte buncăre circulare, formate din cute ale lemnului. Dintr-o asemenea adâncitură se scurgea un lichid incolor. Alta era plină cu un soi de pastă asemănătoare smântânii. Dar cea care-l frapă cel mai tare pe Jorgenssen fu a treia. În ea creşteau nişte plante - plante sau, mai bine zis, fructe.

Scobitura din trunchi era un adăpost natural pentru fructele copacului. Florile şi roadele acelei specii de plante nu creşteau pe ramuri. Probabil că acest lucru complica problemele fecundării, ale maturizării şi, ulterior, ale însămânţării, dar evoluţia plantelor din Dalaam trebuia să le fi rezolvat în funcţie de condiţiile mediului ambiant. Lui Jorgenssen îi veni ideea că acel

sistem de reproducere vegetală îi putuse fi impus copacului chiar de către indigeni. Poate creaseră în întregime o specie convenabilă pentru necesităţile lor, astfel încât să recolteze cât mai uşor produsele arborelui. Pe de altă parte, buncărele duceau cu gândul la nişte culturi hidroponice. Probabil că fiecare dintre aceste ipoteze era, în parte, adevărată.

Jorgenssen îşi înmuie un deget în lichidul incolor. Îl ridică la buze. Nu avea gust. Era apă. Apă proaspătă. Îşi umplu căuşul palmelor şi bău. Îşi stropi şi faţa, şi se simţi mai bine. Nivelul apei din cuvă nu părea să scadă.

Gustă pasta. Era dulceagă şi cu gust de migdale. Nu îndrăzni să mănânce din ea. Ignora prea multe aspecte ale florei de pe Ygone. Îşi asumase deja un risc suficient de mare, bând din apa aceea.

Îl cuprinse un soi de euforie. Descoperise de ce dalaamanii nu cultivau pământul şi nu făceau comerţ. Copacii le furnizau hrana de care aveau nevoie.

Până şi îmbrăcămintea. Chiar lângă ultimul buncăr, lemnul părea cojit, dar aceasta nu era decât o iluzie. O folie de ţesut vegetal era în curs de a se despărţi e trunchi. Jorgenssen o pipăi. Avea supleţea unei piei foarte fine.

Prin aer plutea un parfum de vanilie. Inspiră adânc. În interiorul copacului, se simţea în siguranţă. Dintr-o dată, starea de epuizare îi reveni. Se culcă pe jos, hotărât să adoarmă.

Somnul îl fură aproape într-o clipă. Nu ştiu niciodată în ce moment începuseră visele.

IV

În vis, mergea prin mijlocul unei mulţimi, dar oamenii nu-l vedeau. Pentru ei, era lipsit de realitate. Nu reuşea nici el să-i distingă cu precizie. Mergea prea repede. Din când în când, încerca să încetinească pasul, dar zadarnic. Mulţimea umplea străzile unui oraş. Se îndrepta spre străzi tot mai strâmte, care coborau. În curând, deşi era ziuă, se cufundă în penumbră, atât de înalţi şi apropiaţi erau pereţii. Încerca să ridice capul spre cer, dar muşchii nu-l ascultau. Era foarte contrariat.

Dintr-o dată, ieşi într-o imensă piaţă pustie, înconjurată de scări, şi coborî spre centrul acelei arene circulare. Simţea că şi locul acela era plin de oameni, dar acum nu mai putea să-i vadă deloc. Îi era din ce în ce mai greu să-şi croiască drum, deşi nu vedea pe nimeni.

Zări brusc în mijlocul pieţei o sculptură pe care la început n-o observase. Era o sferă, aşezata pe un soclu mare. Poate că reprezenta un simbol al timpului, îşi spuse el. Dar, în acelaşi timp, sfera mai avea şi o altă semnificaţie, pe care o cunoscuse însă nu mai reuşea să şi-o amintească. Nu era o sferă de culoare uni. Pe partea din faţa lui avea schiţat un chip. Îşi aminti că mai văzuse cândva acele trăsături, dar nu le putea asocia nici un nume. Porni spre sferă, cu gândul s-o examineze mai de aproape.

Din spatele sferei se repezi o siluetă, de o luminozitate atât de violentă încât nu-i putea distinge detaliile. Era un om înalt, îmbrăcat într-o uniformă

ciudată. Ţeasta lui strălucea, părând complet rasă. În vis, Jorgenssen ştiu că noul-sosit avea să-l împiedice să ajungă la sferă, încercând chiar să-l distrugă. Vru să fugă, să se ascundă, dar nu mai putea nici să dea înapoi. Mulţimea îi tăia orice retragere. Îl împingea înainte, spre sferă.

O luă la goană, sperând să se îndepărteze de duşman. Piaţa devenise o arenă, dar spaţiul liber se contracta întruna. Atunci îi veni în minte că, dacă reuşea să atingă sfera, era salvat.

Alerga cât îl ţineau picioarele, cu sufletul la gură. Dar nu avea nici cea mai mică şansă. Inamicul se ridică brusc între el şi sferă, destul de aproape ca să-l poată atinge, şi îndreptă spre el o armă.

Jorgenssen îşi privi în faţă adversarul al cărui chip, până atunci neclar, se defini brusc. Şi-l recunoscu până în cele mai mici amănunte.

Nu era o imagine în oglindă. Era el însuşi. Şi ştiu că avea să moară, la fel ca Mario, ucis de mâna dublului său.

Se mişcă în somn. Visul se întrerupse. Apoi se reluă. Şi, de fiecare dată, ştia că se găsise deja într-o situaţie identică, dar nu-şi amintea nici unde şi nici când anume; totuşi, amintirea aceea neclară părea fabulos de veche. Iar visul se termina mereu la fel. Ori de câte ori îl visa, îşi dorea şi mai mult să afle ce-avea să se întâmple dacă era ucis, dacă situaţia ajungea la o finalitate - dar de fiecare dată visul se oprea în ultimul moment, iar el se trezea pe jumătate. În fiecare reluare a visului, era tot mai epuizat; scena devenea tot mai limpede şi mai îngrozitoare. Ştia că, în cele din urmă, avea să fie cu adevărat ucis.

Îl scuturau nişte mâini. Refuză să se trezească.

Simţi că era ridicat şi dus...

O senzaţie de răcoare. Jorgenssen deschise ochii. Era întuneric. Totuşi, lumina zilei intra printr-o fereastră strâmtă, căzând lângă el, pe pardoseala lemnoasă de o singură culoare. Auzi o voce, care vorbea în limba dalaamană. O voce de femeie, foarte tânără, puţin cam înfundată.

— Revii de departe, spunea vocea. Ce idee, să adormi într-un copac. Aşa cum eşti, ai fi putut să mori, dacă nu te găseam.

Jorgenssen avea gura uscată. La început, nu reuşi să scoată decât un horcăit. Îşi înghiţi saliva. Îl durea capul. Se rezemă în coate şi o recunoscu. Era fata pe care o urmărise. În ajun... În ajun să fi fost? Era ziuă. Prin urmare, de-atunci trecuseră cel puţin paisprezece ore. Dormise în tot acel timp? Ce se întâmplase cu ceilalţi?

Descoperi că era complet gol, sub o cuvertură suplă, probabil de aceeaşi origine cu tunicile. Se întrebă ce făcuseră dalaamanii cu hainele lui.

— Mi-e sete... reuşi el să bâiguie.

Fata îi aduse o cupă de lemn plină cu apă. Jorgenssen bău cu poftă.

— Mă numesc Anema, spuse ea.

— Jorgenssen... Vin... vin de foarte departe.

— Ştiu, răspunse Anema. Nu eşti născut pe această lume, pare-se. Stai liniştit. Nu mai are importanţă.

— De unde ştii?

Nu aşa îşi imaginase prima întâlnire cu o dalaamană.

— Crezi că un locuitor al acestui oraş ar ajunge în halul ăsta? Uită-te la dumneata cum arăţi.

Îi întinse o oglindă metalică. La vederea propriei lui

imagini, Jorgenssen avu un gest instinctiv de recul. Chipul din oglindă îi sugera o amintire ştearsă pe care nu reuşea s-o conştientizeze complet. Părea îngrozitor de slăbit, cu faţa trasă şi suptă. Arăta ca masca unui om care a văzut un lucru înfricoşător, mai înspăimântător chiar decât moartea.

Anema puse oglinda pe o măsuţă joasă,^ ce părea să iasă direct din pardoseală. Jorgenssen o examină. Într-adevăr, ieşea din duşumea. Făcea parte din ea. Era un fel de excrescenţă a copacului. Se întrebă de ce dalaamanii nu locuiau în case „produse” în întregime de către copaci. O vreme, această problemă i se învârti prin minte, în gol. Apoi în minte îi încolţi un răspuns. Copacii aveau nevoie să respire. Probabil că-şi umpleau atmosfera cavităţilor interne cu tot felul de otrăvuri. Dalaamanii nu stăteau niciodată mult timp înăuntru, iar el zăcuse ore întregi. Ipoteza părea plauzibilă. Încercă să i-o explice fetei.

— Am fost otrăvit, spuse el. Asfixiat. Anema clătină din cap.

— Nu, răspunse ea, arborii nu pot face nici un rău. Nu te-ar fi otrăvit.

— Totuşi, copacii nu au voinţă...

Era un concept dificil de exprimat în dalaamană. Limba de pe Ygone putea fi deosebit de imprecisă în anumite privinţe.

Alteori, era prea precisă. Termenii ei nu coincideau cu cei ai limbii galactice.

— Nu, reluă Anema, nu e tocmai aşa. Păru să cadă pe gânduri.

— Şi totuşi, adăugă ea, s-ar putea spune că da; într-un anumit fel, copacii vor lucrurile pe care le fac. Acceptă să ne dea ceea ce ne dau. Dar eu nu sunt prea ştiutoare. Ar trebui să-l întrebi pe al treilea tată al meu.

El e foarte învăţat în privinţa asta. A studiat mult relaţiile dintre noi şi arbori. Spune că nu ştie foarte bine dacă mai suntem făpturi diferite de copaci.

Jorgenssen reţinu în sinea lui expresia: „al treilea tată al meu”. Nu exista în limba ygoniană pe care o învăţase de la mnemoticieni. Până şi limbajul părea să fi evoluat pe Ygone. Nu înţelegea un anumit număr de cuvinte folosite de Anema decât revenind la rădăcinile lor, descompunându-le terminologic. Limba ygoniană transpunea o concepţie despre lume extrem de diferită de cea a Federaţiei. Cât de diferită, era încă prea devreme ca să decidă.

Anema ridică dintr-un gest rapid şi firesc cuvertura. Jorgenssen se înroşi la faţă. Societatea civilizată a Federaţiei avea alte obiceiuri. Se stăpâni, păstrând un aer de detaşare suverană, când fata luă o alifie şi începu să-i maseze tot trupul.

— Când ai fost adus aici, urmă ea, aveai muşchii tari ca lemnul. Niciodată n-am mai văzut un trup atât de contractat. Ţi s-ar fi putut chiar rupe oasele, dacă erau mai fragile. Am fost convinsă că aveai să rămâi paralizat. Dar acum îţi merge mult mai bine.

Jorgenssen nu era de aceeaşi părere. Avea impresia că tot trupul îi fusese potopit cu lovituri. La marginea conştiinţei îi stăruia o amintire neplăcută.

— Dar ce anume m-a îmbolnăvit atât de grav, întrebă el, dacă arborii nu-mi pot face nici un rău?

Răspunsul nu întârzie - şi era înspăimântător:

— Dumneata însuţi. Pesemne te deteşti teribil, dacă ai ajuns până aici. Era cât pe ce să te omori. Răul era în interiorul dumitale.

„Vorbeşte ca o psihanalistă”, îşi spuse el. „Să fie o coincidenţă oare? Pare să considere că sunt nevrozat până-n măduva oaselor.” Respinse ideea; nu-i plăcea.

Pentru Federaţia Galactică, putea trece drept un om relativ normal. Dar standardele se schimbau de la o societate la alta şi, de când descoperise oraşul Dalaam, privindu-l de pe culmea falezei, nu înceta să se comporte într-un mod complet aberant, după propria lui părere.

— Acum trebuie să dormi, spuse Anema.

Auzind-o, simţi că i se strângea inima. Fata îi puse mâna pe frunte.

— Vei dormi.

— Mi-e frică, răspunse Jorgenssen. Nu vreau să mor. Anema miji ochii.

— Îţi mai aminteşti visul...?

— Visul... Care vis?

— Păcat. Dacă-ţi aminteai visul, ai fi fost aproape vindecat, Într-o bună zi, va trebui să te întorci în copac, ca să regăseşti visul. Arborii nu pot trata într-o singură sesiune un om atât de grav bolnav ca dumneata. Şi ai primit o doză masivă. Prima dată, ar fi trebuit să fie de ajuns câteva minute.

Nu înţelegea nici o pătrime din ce voia să spună.

— Am fost bolnav...? Arborii pot vindeca...? Ce înseamnă toate astea?

Dintr-o dată, expresia Anemei deveni gravă.

— Sunt lucruri care se ştiu încă din copilărie, spuse ea. Copacii ne ajută să ne înţelegem pe noi înşine. Într-adevăr, uitasem că eşti străin.

— Explică-mi.

— Nu ştiu dacă ar fi bine. S-ar putea să-ţi facă rău. Ai suferit un şoc foarte puternic. Ajunseseşi la un pas de a descoperi cine eşti cu adevărat. Iar eu nu am decât nişte noţiuni rudimentare. Al treilea tată al meu ştie aproape tot ce e de ştiut.

— Încearcă...! o imploră el.

Fata închise ochii, concentrându-se. Apoi începu să vorbească rar, monoton, folosind cuvinte cât mai simple.

— Orice fiinţă omenească, spuse ea, are în sine mai multe făpturi. Nu sunt cu adevărat fiinţe, ci mai degrabă porţiuni din personalitatea sa. Când fiinţa e foarte tânără, părţile ei componente se ignoră între ele, mai mult sau mai puţin. Mai târziu, pot să se lupte sau să coopereze. Una dintre aceste părţi are contacte directe cu exteriorul. Celelalte, mai puţin, sau chiar deloc. Există şi unele care parcă ar fi oarbe şi surde, şi lipsite de orice voinţă şi logică. Uneori, la fel ca în cazul dumitale, acestea sunt ţinute captive de celelalte. Şi încearcă să scape. Fac eforturi enorme pentru a se elibera, pentru a reuşi să le domine pe celelalte. Iar celelalte consumă multă energie ca să le stăpânească. Dacă lupta e prea atroce, personalitatea poate exploda ca o piatră care crapă din cauza gerului. Şi atunci, omul înnebuneşte.

— Înţeleg, murmură Jorgenssen, chibzuind în sinea lui: „conştientul şi subconştientul... Conştientul care refulează anumite elemente ale subconştientului, iar acestea pot urca totuşi la suprafaţă, pe căi ocolite, începând să exercite presiuni asupra conştientului. Dacă presiunea e constantă, se produce o nevroză. Dacă face să cedeze conştientul fragil, survine psihoza, nebunia, delirul...”

— Mai contează şi mediul, continuă Anema, relaţiile cu oamenii. Nu-i poţi accepta cu adevărat decât dacă eşti sănătos la minte, dacă te accepţi şi pe tine însuţi, complet. Copacii ne ajută în acest sens. Ei pot pune în relaţie unele cu altele diferitele porţiuni ale personalităţii. Îi lăsăm pe copii în fiecare zi, pentru un timp, în copaci, ca să înveţe să fie cu adevărat ei înşişi.

Al treilea tată al meu spune că arborii joacă un rol foarte important în civilizaţia noastră. El susţine că mulţumită lor Ygone e o lume privilegiată în galaxie. Şi mai spune că suntem aproape singurii care cunosc fericirea.

Nu folosise termenul „galaxie”, ci un altul, mai vag, care însemna „ansamblul lumilor”. În rădăcina cuvântului se mai găsea şi noţiunea de comunitate, şi aceea de oraş. Exact ca şi cum ar fi considerat că fiecare dintre lumile galaxiei era echivalentul unuia din propriile lor cartiere. Sensul cuvântului rămânea obscur pentru Jorgenssen. Prefera să-l traducă prin „galaxie”, dar nu îndrăznea să-i aprofundeze semnificaţiile.

— Nu ştiu cum fac copacii, spunea Anema, dar ei ne cauzează vise. Când îţi aminteşti visele, înseamnă că eşti un adult echilibrat. Eu îmi amintesc foarte bine propriile mele vise. Al treilea tată al meu spune că sunt remarcabil de echilibrată pentru o fată de vârsta mea.

Părea foarte mulţumită de ea însăşi, dar în voce nu i se simţea nici urmă de îngâmfare. „Vanitatea,” îşi spuse Jorgenssen, „e un sentiment nevrotic, care se bazează pe o impresie de superioritate şi, în ultimă instanţă, de refuz la adresa restului lumii.

„Federaţia crapă de vanitate. Federaţia este profund nevrozată.” Se corectă numaidecât: „În raport cu Ygone.” Se simţea mai bine, mai odihnit Îşi spuse că putea dormi în linişte.

— Copacii aparţin tuturor, continuă Anema. Cred că fac să comunice între ele visele diferitelor persoane, poate ale întregii lumi. Tatăl meu spune că sunt mult mai puţin diferenţiaţi, mult mai puţin individualizaţi ca noi - dar mai spune şi că numai partea superficială a personalităţii noastre ne diferenţiază unii de alţii.

Spune că, în profunzime, cu toţii avem multe lucruri în comun, şi că aceasta provine din societatea în care trăim, precum şi de la copaci. Dar tot el spune că lucrurile profunde diferă mult de la o societate la alta, poate chiar mai mult decât între fiinţele din aceeaşi societate, la nivel superficial. Însă, şi mai în profunzime, există lucruri comune tuturor societăţilor - sau, cel puţin tuturor societăţilor omeneşti. Şi că s-ar putea ca, într-o bună zi, să reuşim să le unificăm, cu ajutorul copacilor.

Acum vorbea ca un socioanalist, îşi spuse Jorgenssen, în timp ce adormea încetişor. Vocea ei se auzea tot mai slab. În nici nu caz nu împlinise douăzeci de ani, şi totuşi vorbea cu deplină autoritate, folosind un vocabular simplu, despre problemele pe care încercau să le rezolve, mai mult sau mai puţin • clandestin, căci activităţile lor erau văzute cu ochi răi de Arcă, unul dintre cele mai subtile spirite ale Federaţiei. La început, avusese tendinţa s-o suspecteze de misticism, întrucât credea în demonii interiori ai omului - capabili să-l îmbolnăvească sau să-i ia minţile - şi în intervenţia copacilor, pentru a-i alunga.

Dar, în pragul somnului, Jorgenssen simţea că existau mari adevăruri în spusele ei, şi poate chiar răspunsul la întrebările lui chinuitoare şi străvechi despre sensul Federaţiei şi al propriei sale vieţi. Niciodată nu-şi mai simţise mintea atât de limpede. Se scufunda treptat în adâncurile propriului său trup. În pofida durerii difuze pe care continua s-o perceapă, se simţea bine. Îi mai rămânea doar să afle cum acţionau copacii. Poate emanau totuşi substanţe chimice în aer? Sau, poate, ar fi trebuit să caute o explicaţie mai fantastică? Poate că între oameni şi copaci funcţiona un soi de telepatie? Era posibil să-l fi ameninţat

memoria difuză a copacilor, plină de urme din toate visele pe care le văzuse născându-se şi derulându-se în sânul lor? Recunoştea că încă mai refuza să recunoască posibilitatea de a fi dorit să se autodistrugă, iar în clipa următoare îl fură un somn adânc şi calm ca abisurile mării.

Când se trezi din nou, al treilea tată era la căpătâiul lui. Alături stătea Anema. La vederea acelui om, Jorgenssen se întrebă dacă indigenii de pe Ygone erau într-adevăr de origine umană. Nimic din înfăţişarea lui nu era cu adevărat extraordinar, dar ansamblul dădea o impresie de stranietate. Avea capul enorm şi ochii foarte depărtaţi, sugerând o atenţie ciudată şi, în acelaşi timp, un calm amuzat. Poziţia în care stătea evoca o supleţe şi o forţă neobişnuite. Îşi controla perfect trupul, dar se vedea limpede că acest lucru nu-l costa nici cel mai mic efort.

În gesturile sale se recunoştea armonia unor mişcări animalice, excluzând teama şi agresivitatea. Pe lângă el, Jorgenssen, în pofida antrenamentului său, se simţea dintr-o dată stângaci. Îi citi în ochi că aceeaşi distanţă îi despărţea şi pe plan intelectual.

Remarcă brusc anumite caracteristici ale Anemei pe care prima dată nu le observase. Era prea suplă, prea vivace, fără a părea totuşi nervoasă. Ochii ei aveau acelaşi calm aproape inuman care se regăsea şi într-ai tatălui său. Aceeaşi lucire amuzată era singura care le tempera scăpărările de pietre preţioase.

Poate că pe Ygone se produsese o mutaţie genetică? Din întâmplare? Sau, poate, locuitorii din Dalaam erau rezultatul unei experienţe genetice, asemenea copacilor? Jorgenssen era tot mai convins că exista şi o altă faţă a lucrurilor, că Ygone nu reprezenta

decât o căsuţă pe un eşichier colosal, acela al universului, că locuitorii din oraşul copacilor, cu obiceiurile lor ciudate, erau doar nişte pioni manevraţi de alte fiinţe, mai puternice, şi rămase până atunci ascunse.

Şi nici el însuşi nu era altceva decât un pion al Federaţiei.

Stânjenit, evită privirea bărbatului. I se părea imposibil ca acel om să fie numai un pion. Nimeni, niciodată, nu întruchipase mai clar pentru Jorgenssen libertatea, o libertate lipsită de orice angoase. Nimeni - decât, poate, Anema.

— Te simţi mai bine, spuse al treilea tată. Ce vei face acum?

Întrebarea îl luă pe Jorgenssen pe nepregătite. Glasul dalaamanului era grav, răspicat, fără constrângeri.

— Nu ştiu... Îngăimă el. Mă gândeam să rămân un timp în oraşul ăsta.

— Eşti liber. Poţi sta oricât doreşti. Dar nu ştiu dacă o să-ţi placă. În fine, vei hotărî singur.

Jorgenssen vru să protesteze: n-avea nici o obiecţie faţă de modul de viaţă al dalaamanilor. Dar se abţinu la timp, înţelegând ce voise să spună tatăl Anemei. Nu voise să-l sperie, nici să insinueze că ar fi fost rău primit, ci doar să-l prevină că ar fi putut să-i displacă să locuiască într-un oraş unde ştia mai puţine chiar şi decât un copil mic despre lume şi despre el însuşi. Ar fi însemnat să se găsească într-o poziţie de inferioritate inacceptabilă. Jorgenssen îl privi cu o expresie care arăta că-l înţelegea.

— Eu sunt Daalquin, se prezentă omul. Este un nume şi în acelaşi timp o funcţie. Cred că micuţa a început să-ţi explice anumite lucruri. Nu ştiu clacă a

făcut bine sau rău. A hotărât singură, în funcţie de situaţia dumitale. Îmi poţi pune întrebări dacă vrei, dar presupun că vei înţelege mai bine cum trăim, privindu-ne. Ştiu că eşti foarte curios.

Făcu o pauză, după care adăugă cu uşoară ironie:

— Aici, nimic nu e ascuns. Dar lucrurile nu sunt întotdeauna uşor de înţeles, atunci când nu eşti obişnuit cu ele.

— Păreţi atât de fericiţi, atât de destinşi...! declară Jorgenssen, pradă unui impuls.

Îşi trecu mâna peste ţeastă. Începuse să-i crească părul. Firele încă nu aveau mai mult de câţiva milimetri. Dintr-o dată simţi că invidia podoaba capilară bogată a dalaamanului. Obiceiul de a se rade mereu în cap îi părea pe neaşteptate absurd.

— Avem şi noi problemele noastre, spuse Daalquin, dar sunt adevărate probleme.

Jorgenssen îşi muşcă buzele. Dădu cuvertura la o parte.

— Pot să mă ridic...?

Era o afirmaţie şi o întrebare în acelaşi timp. Daalquin dădu din cap.

— Dacă doreşti...

Rămânând aşezat pe marginea patului, Jorgenssen îşi lăsă cu prudenţă picioarele pe podea. Se ridică. Descoperi că se simţea mult mai întremat decât se aşteptase. Dădu ocol camerei, aruncând o privire printr-o fereastră îngustă, pentru a vedea o cărare care dispărea între copacii uriaşi. Abia atunci îşi dădu seama că era complet gol.

- Aş dori nişte haine... începu el, deşi înţelegea că pudoarea lui era absolut ridicolă pentru Anema şi Daalquin.

— O să-ţi dau eu, răspunse fata.

Scoase dintr-un cufăr o tunică şi diverse accesorii. Cu ajutorul ei, Jorgenssen se îmbrăcă. În acel timp, bărbatul pusese pe masă câteva cupe. Jorgenssen bău şi se mai învioră.

— Aş dori să vă pun o întrebare mai deosebită, spuse el, ezitând. Sper să nu vă jignească. Oricum, Anema mi-a vorbit destul de des despre al treilea tată al ei. Cred că dumneata eşti. M-am întrebat ce înseamnă expresia aceasta. Din punct de vedere biologic...

Daalquin izbucni în râs, iar Anema râse şi ea. Jorgenssen zâmbi politicos, fără să înţeleagă.

— Societatea noastră e puţin mai aparte, spuse Daalquin, cel puţin în raport cu felul cum mi-o pot reprezenta pe a voastră. Evident, e clar că fac şi unele erori. Dar societatea voastră mi se pare încă puternic marcată de moştenirea strămoşilor voştri, vânători şi războinici. Combină individualismul şi sclavia. A rezolvat acest conflict anume cu ajutorul specializării. Este o soluţie aberantă, care nu poate fi menţinută mult timp fără a întâmpina anumite pericole.

Jorgenssen ridică ochii dinspre vas. Daalquin vorbea fără nici cel mai mic respect faţă de puterea enormă a Federaţiei. Deşi nu era decât un indigen de pe o planetă fără importanţă, pe care flotele Federaţiei ar fi putut-o face praf şi pulbere în mai puţin de un minut, expunea problemele Federaţiei ca şi cum n-ar fi fost vorba decât de un furnicar. Dar, oricât de neplăcut ar fi fost, diagnosticul era departe de a fi inexact. În câteva fraze, făcuse o apreciere care dădea sens vechilor frământări ale lui Jorgenssen.

— Individul ţine cu străşnicie la libertatea lui, continuă Daalquin, dar în acelaşi timp, unitatea nu poate fi menţinută decât prin forţă. Rezultă că tot ceea

ce nu e totuna cu individul este considerat de acesta ca fiind mai mult sau mai puţin ostil Îi e foarte dificil să depăşească această barieră a ostilităţii şi să intre în contact real cu un alt individ. Iar acest lucru are rezonanţe în plan intim.

Se aplecă spre Jorgenssen, iar acesta avu impresia că citea un soi de milă în ochii lui.

— Credeţi că universul întreg vă invidiază pentru puterea voastră, urmă dalaamanul. Dar, în fond, ne e mai degrabă milă de voi. Sunteţi un popor de solitari. Consecinţa logică este aceea că aţi devenit în teorie monogami, pe plan familial, iar în practică, poligami. Aş putea merge până la a vă spune că, pentru noi, lucrurile stau tocmai invers, dar mi-ai interpreta greşit cuvintele.

Reflectă câteva momente, cu privirea în gol. Degetele sale pianotau pe suprafaţa mesei. Era primul semn de nervozitate pe care Jorgenssen îl remarca din partea lui. Anema, culcată pe jos, rezemată în coate, se uite alternativ de la unul la celălalt.

— Fiinţa omenească, reluă în sfârşit Dalaam, este un lucru foarte complex din punct de vedere afectiv. Depinde enorm, mai ales la începutul vieţii, dar şi în continuare, de cei care o înconjoară. Nu poate fi complet ea-însăşi decât mulţumită lor. Evident, nu poate avea legături afective foarte strânse, în actuala stare de fapt, cu o prea mare mulţime de persoane - dar poate foarte bine să iubească, simultan şi în egală măsură, mai multe. Astfel, se îmbogăţeşte mai mult decât dacă ar alege una singură - şi, făcând acest lucru, îi îmbogăţeşte şi pe ceilalţi.

Jorgenssen începea să întrezărească adevărul, dincolo de eforturile vizibile pe care le depunea Daalquin ca să nu-l şocheze. Se simţea ca un copil

căruia i se explică prudent, pentru prima oară, misterele vieţii.

— Familiile noastre sunt nişte ansambluri complexe şi mobile, continuă Daalquin. În general, grupează cam şase sau şapte persoane la un loc, rareori mai mult de o duzina. Există un soi de reţea de legături între bărbaţi şi femei, între părinţi şi copii. Ca să mă exprim în limbajul vostru, eu am, într-un anumit sens, mai multe soţii, dar şi ele, la rândul lor, au fiecare mai mulţi soţi. Sistemele nu sunt închise. Fiecare e liber să se retragă după cum doreşte, sau să intre într-un ansamblu unde îşi găseşte o parteneră sau un partener. Pe de altă parte, există relaţii afective foarte intime între diferitele ansambluri. Anumite persoane trec cu uşurinţă de la unul la altul. Însă ansamblul familiilor e extrem de stabil, mult mai stabil decât cuplurile voastre. Iar cei sau cele pe care le-aţi considera „instabile” joacă un rol social extrem de important. Sper că mă înţelegi.

— Înţeleg, răspunse Jorgenssen.

Într-un fel, îşi spuse el, reţeaua de drumuri pe care o zărise de pe culmea falezei reprezenta acest echilibru subtil al „familiilor”, aceste relaţii în acelaşi timp multiple, stabile şi schimbătoare. Societatea dalaamanilor se baza în mare parte pe iubire - în sens atât fizic, cât şi moral. Un vechi vis al omenirii. Era firesc ca organizarea socială de pe Ygone să nu se fundamenteze pe forţa coercitivă.

— Şi gelozia? întrebă el, după ce fu nevoit să caute un timp, pentru a găsi cuvântul corespunzător în vocabularul ygonian. Rostit de el, suna desuet. Daalquin îl repetă de două ori, ca pentru a-i înţelege sensul.

— Gelozia... gelozia... este un semn al neputinţei,

nu-i aşa? O tratează copacii.

Se ridică de pe scaun şi porni spre Anema. Aşezându-se pe pat, lângă ea, îi mângâie părul cu mâna dreaptă. Comportamentul lui nu avea nimic ambiguu. Nutrea pentru Anema o afecţiune vizibil şi pe deplin paternă.

— Copiii, spuse el, sunt crescuţi de toţi „părinţii”. Categoric, nu duc lipsă de afecţiune. Cu timpul, îi vor alege pe acei membri de familie pe care-i preferă. Aceştia nu sunt neapărat părinţii lor biologici. Eu nu sunt primul tată al Anemei, ci al treilea, în sensul că am ajutat-o să depăşească vârsta adolescenţei. Primul ei tată a ajutat-o să-şi înceapă viaţa, iar al doilea, să străbată copilăria. Înţelegeţi?

Jorgenssen dădu din cap. Încurajat, Daalquin conchise: — Va fi şi mai frumoasă decât mama ei. Uneori, regret că nu sunt tatăl său biologic. Aceasta este una dintre marile probleme ale societăţii noastre. Teoretic, diviziunea speciei umane în două sexe permite toate schimburile genetice posibile, Însă s-ar câştiga un timp considerabil dacă un copil ar putea să combine trăsăturile mai multora dintre părinţii săi, de exemplu ale unei mame şi ale mai multor taţi, fără să reţină decât elementele favorabile. Este o problemă pe care s-ar putea s-o rezolvăm, într-o bună zi.

„Iată una dintre adevăratele probleme pe care spune că Federaţia le ignoră”, îşi zise Jorgenssen. „E o idee biologică, eugenică, de savant dornic să regenereze natura.” Dar tonul cald şi entuziast al lui Daalquin era incompatibil cu această viziune asupra lucrurilor. În laboratoarele lor secrete, savanţii Federaţiei puteau zămisli idei monstruoase, săvârşind crime contra vieţii. Nu însă şi acest om. Acest om iubea prea mult viaţa. Sub toate formele ei. Nu căuta

decât căi de a o face şi mai vie, de a o face să cânte şi mai tare, şi mai puternic. Societatea dalaamană, hotărî Jorgenssen, nu era o societate utopică, un paradis stabil, încremenit în perfecţiunea sa. Era o lume în continuă schimbare, în drum spre progres. Problemele sale erau cele ale viitorului, nu doar singura şi unica problemă de a menţine împietrit de-a pururi un prezent croit după chipul şi asemănarea trecutului.

Dintr-o dată, intui cu brutalitate de ce se putea teme Federaţia de o lume ca Ygone. Pentru Federaţie, o femeie asemenea Anemei reprezenta un pericol. Un pericol de moarte. Putea intra în orice locuinţă orgolioasă a patricienilor Arcăi, eclipsând de îndată cele mai frumoase trupuri din Federaţie. Nu era doar mai desăvârşită - dar avea şi mai multă realitate. Exista.

Jorgenssen simţea cum se redeschideau în el cicatrice vechi. Ceea ce spusese Daalquin era adevărat. Făcea parte dintr-un popor de solitari obişnuiţi să înfrunte universul întreg în tăcere şi, finalmente, în tristeţe. Nu îndrăznea să susţină privirea directă a Anemei. Simţi că i se înroşeau obrajii.

Nici măcar nu ştia ce să spună. Avea în urma lui cultura a mii şi mii de lumi, şi tot rafinamentul unei galaxii întregi. Şi rămânea mut ca un peşte, în faţa acelei fete cu păr de aur.

— Mai doreşti să-mi pui şi alte întrebări? se interesă Daalquin, smulgându-l din gânduri.

— Nu, răspunse Jorgenssen, rezemându-şi mâinile grele pe genunchii pe care tunica îi lăsa descoperiţi. Nu, pentru moment, nu. Aş dori să meditez.

— Bine, spuse Daalquin. Vom reveni mai târziu. Trebuie să mă duc să mă sfătuiesc cu copacii. Învăţ lucruri deosebite de la ei.

Pe buze îi apăru un surâs maliţios. Dintr-o singură mişcare, ajunse la uşă, o deschise şi ieşi. Jorgenssen, cu mintea goală de orice gânduri, pradă unei vagi angoase, o privea pe Anema.

Timp de patru zile ygoniene Jorgenssen vizită oraşul Dalaam, circulând fie singur, fie împreună cu Anema. La adăpostul pădurii, oraşul se desfăşura asemănător aproape mereu cu el însuşi. Şi totuşi, nu inspira nici o monotonie. Indigenii îi dădeau puţină atenţie lui Jorgenssen, dar se arătau amabili şi ospitalieri. Nu-i puneau nici un fel de întrebări. Unii cel puţin, însă, păreau să-i ghicească originea şi să ştie mai multe despre Federaţie decât ştia el despre Ygone. Cu toate acestea, nu vedea nicăieri instrumente capabile să capteze mesajele Federaţiei. Tehnologia părea inexistentă pe Ygone. Doar dacă nu cumva exista o faţă ascunsă a lucrurilor şi o întreagă realitate care lui îi scăpa.

Existenţa locuitorilor era simplă. Păreau să obţină de la copaci cam tot ceea ce le era necesar ca să trăiască. Îşi petreceau timpul plimbându-se, discutând interminabil, reflectând şi practicând diverse forme de arta, mult mai simple, de altfel, decât cele din Federaţie. O dată, Jorgenssen avu impresia că găsise ceva cu totul diferit. Văzu un om aşezat în pragul uşii, desenând nişte semne pe o foaie vegetală. Fără îndoială, erau simboluri matematice, dar Jorgenssen nu recunoştea nici unul. Îi dădeau impresia unei simplităţi extreme, însă ştia că în acest domeniu nu trebuia să se încreadă în aparenţe. O simplitate atât de mare putea rezulta dintr-un înalt nivel de abstracţie, dezvăluindu-se în realitate de o dificultate considerabilă.

Omul părea absorbit de ceea ce făcea. Ridică însă

brusc capul şi-l privi pe Jorgenssen zâmbind. Jenat, Jorgenssen încetă să se mai uite peste umărul lui şi se îndepărtă. Simţea că descoperise ceva. Încercă s-o interpeleze pe Anema în acest sens, dar înţelese curând că problema n-o interesa, şi nu ştia mai nimic despre acel lucru. Totuşi, căută să-i spună că omul acela încerca să descrie modul cum evolua societatea dalaamană pornind de la interacţiunile inconştiente dintre familii, dar această explicaţie nu-l lămuri cu nimic. Pasiunea Anemei era biologia şi, în măsura în care Jorgenssen putu înţelege ceva din descrierile ei, genetica. Se ocupa, după câte avea impresia, de experienţe uluitoare „în colaborarea cu copacii", după cum spunea ea. Însă Jorgenssen n-o vedea niciodată folosind instrumente de laborator. Trebuia să existe, la urma urmei, şi alte mijloace de explorare a realului decât metodele mecanice şi brutale ţinute la mare cinste de savanţii Federaţiei.

Civilizaţia dalaamanilor părea orientată aproape exclusiv spre ştiinţele vieţii. Aveau şi în domeniul fizicii concepţii aparent aprofundate, dar această disciplină nu-i pasiona deloc - şi nu era greu să se observe motivul. Însăşi structura societăţii lor interzicea o dezvoltare prea avansată a fizicii, care necesită o întreagă tehnologie şi, deci, o specializare avansată. Preferaseră libertatea în locul cunoaşterii - sau, mai degrabă, aleseseră alte căi de a cunoaşte. Cu deliberare. Federaţia evoluase, într-un sens, sub imperiul unei necesităţi istorice. Dalaam însă părea să se dezvolte şi să trăiască după cum voiau locuitorii săi. Civilizaţia sa era produsul unui efort conştient, nu al strădaniilor orbeşti, limitate şi mute ale unui furnicar uman care se îndreaptă spre un tel necunoscut.

Oraşul nu avea nici o formă de organizare. Totuşi,

anumiţi locuitori îndeplineau unele funcţii de interes general, pe care şi le aleseseră din proprie iniţiativă şi le schimbau, din timp în timp. Această lipsă a organizării colective se regăsea în topografia Dalaamului, după cum observase Jorgenssen de pe faleză. Nu existau decât două sau trei locuri care păreau să dateze dintr-o perioadă anterioară a istoriei ygoniene şi a căror origine rămânea incertă, chiar şi pentru dalaamani: la întrebările lui Jorgenssen, nu dădeau decât răspunsuri vagi. Totuşi, acele locuri păreau să aibă pentru ei o mare importanţă. Conţineau nişte fântâni cu apă curgătoare, iar dalaamanii se adunau acolo la anumite ore şi beau, cu un soi de respect, acea apă care provenea din pământ, în loc să fie distilată de copaci. Dalaamanii adorau apa. În toate locuinţele lor curgea apă caldă sau rece, în cuvele unde le plăcea să se îmbăieze, la orice oră din zi şi din noapte. Jorgenssen nu reuşea să înţeleagă cum erau astfel alimentate casele, nici cum se încălzea apa. Explicaţiile Anemei recurgeau la un vocabular pe care el îl ignora aproape complet. Era nevoit să se mulţumească doar cu supoziţia că şi aici era vorba tot de o intervenţie a copacilor.

Întâlni primul asemenea loc din întâmplare şi avu un şoc nemaipomenit. Forma circulară a fântânii, suprafaţa placată cu dale şi uşor adâncită în sol, la nivelul căreia se cobora pe trei trepte care înconjurau toată circumferinţa, îi aminteau de ceva, fără a putea preciza de ce anume. Fântâna era dominată de un soclu luminat direct de razele soarelui. Pe soclu era aşezată o statuie - un bust stilizat, ale cărui trăsături, nu întru totul omeneşti, aminteau de feţele dalaamanilor. Văzând acel chip, Jorgenssen se opri stupefiat. Îl recunoştea. Îl mai văzuse pe Altair, în

Federaţie, şi pe multe alte planete. Dar nu reuşea să-şi amintească exact în ce împrejurări, nici numele modelului. Avea doar impresia că regăsea, în această lume insolită, un element familiar.

Se întoarse spre Anema.

— Cine e? o întrebă el. Fata rămase visătoare.

— Omul, spuse ea, primul.

Semnificaţia acestor cuvinte nu era clară. Puteau însemna că era vorba de un simbol al primului om, sau de omul cel mai important pentru dalaamani. În mentalitatea lor, cele două concepte, timpul şi importanţa, erau legate intim. Jorgenssen nu mai reuşi să afle nimic de la ea.

De la o zi la alta, constata tot mai mult cât de departe se afla, în pofida tuturor aparenţelor, de Anema şi de dalaamani: nu împărtăşea aceeaşi viziune cu ei asupra lumii, şi ştia incomparabil mai puţin decât ei atât despre om, cât şi despre societatea omenească în general. Cu o ocazie, Anema i-o şi spuse, într-un mod care-l măguli la început, dar imediat după aceea îl descurajă.

— Te găsesc fascinant.

Îl privea mult mai serioasă decât de obicei, deşi obişnuita luminiţă amuzată din ochii ei nu dispăruse. Jorgenssen se miră. Nu se aşteptase la un asemenea succes.

— De cele mai multe ori, nu te înţeleg, continuă ea. Nu ştiu ce gândeşti. Oamenii din Dalaam, chiar dacă nu-i cunosc, au gânduri care nu-mi sunt străine, ştiu ce le place, ştiu cine sunt - pe când, în privinţa dumitale, nici vorbă. Eşti un străin. E miraculos.

Tot entuziasmul lui Jorgenssen se dezumflă dintr-o dată: Eşti un străin şi de aceea mă interesezi. „Pentru ea, nu voi fi niciodată altceva decât un străin, un motiv

de curiozitate. Vrea să ştie cum gândesc şi de aceea nu se desparte de mine.”

Anema simţi că-l şocase ceva, căci reluă imediat:

— Trebuie să mă grăbesc să te înţeleg, căci în curând vei fi ca noi. Copacii te vor ajuta. Ai să vezi. Dacă doreşti, vei duce aceeaşi viaţă ca a noastră. Mai există încă tot felul de lucruri pasionante pe care nu le-ai descoperit.

Jorgenssen se revoltă.

— Nu, nici nu discut, protestă el. Am să plec în curând.

— Eşti liber să pleci oricând doreşti - dar de ce ţii neapărat?

— Trebuie să mă întorc acolo de unde am venit, înclină din cap Jorgenssen. Trebuie să-mi regăsesc prietenii. Aici n-am să fiu niciodată altceva decât un străin.

— Şi e chiar atât de neplăcut? Îi evită privirea.

— Continui să deteşti atât de multe lucruri, remarcă ea. Copacii n-au făcut aproape nimic pentru dumneata. Nu vrei cu adevărat să pleci, dar încerci să-ţi faci singur rău, gândindu-se la plecare. Chiar nu poţi să vezi lucrurile aşa cum sunt?

Se apropie de el şi-i luă faţa între mâini, silindu-l cu blândeţe s-o privească.

— Eşti un copil, spuse ea. De ce trebuie să-ţi spun toate lucrurile astea? Între noi nu poate fi nimic, în acest moment. Mai târziu... poate, nu ştiu. Dar nu-ţi dai seama că, având în dumneata atâta angoasă, toată această ură, e ca şi cum ai face parte dintr-o altă specie...?

— Ca şi cum aş fi un animal, i-o reteză el; ideea îi trecuse deja prin minte.

— Eşti prost. Nu din vina dumitale. Societatea

voastră... copacii...

Jorgenssen făcu un pas înapoi, respingând-o încet. O clipă, se lăsase descoperit. Ar fi putut chiar să izbucnească în plâns. Dar momentul trecuse. Se simţea din nou dur şi tăios ca un obiect din metal. Oxidat de angoase, îngreunat de un nod interior, marcat de o fisură care-i reducea rezistenţa...

— An să plec, spuse el.

— Cum doreşti.

Nu mai discutară niciodată despre asta. I se întâmpla uneori să meargă pe lângă ea şi s-o ia de braţ. I se întâmplă chiar şi s-o sărute, înainte de plecare, dar Anema nu mai reveni asupra celor întâmplate în ziua aceea. Iar Jorgenssen ştia că avea dreptate. Pe toată linia. Se detesta singur.

Iar chipul, pe soclul său, era o enigmă în plus, o distanţă suplimentară care-l despărţea de Anema. Să fi fost oare un soi de Adam, sau un fel de zeu - sau şi una, şi alta? se întrebă el. Dar acest lucru nu corespundea cu nimic din ceea ce ştia des pre gândirea dalaamanilor. Şi nu reuşea să scape de impresia aceea iritanta de déjà vu.

Trăsăturile statuii erau destul de masive şi greoaie, dar exprimau inteligenţa; nu defineau un om abstract. Sculptorul uitat care, pe vremea când Dalaam era încă un oraş clasic, de piatră, cioplise acel bust, avusese în vedere, fără nici cea mai mică îndoială, un anumit om.

Pradă unui impuls, Jorgenssen se apropie de Anema. Era mai înalt cu un cap decât ea. Se aplecă uşor, inspirându-i mirosul. Voia să distrugă acea distanţă care-i despărţea. Dar nu putea face nimic. În lumea lui, zarurile erau aruncate încă din prima clipă a existenţei. Jocurile erau făcute. Distanţele erau condamnate să persiste.

Chiar dacă se apropia temporar de Anema. Chiar dacă-i putea simţi mirosul pielii şi al părului, un miros pe care-l descoperise recent şi care la început îl surprinsese, pentru că femeile din fibre şi-l ştergeau sau şi-l sufocau sub povara par-fumurilor sofisticate. Un miros de viaţă, de fiinţă caldă şi vie, nu de obiect dichisit şi împopoţonat.

Văzu un copil de şapte sau opt ani, un băiat, ţâşnind de pe o cărare şi traversând în fugă piaţeta, în timp ce împingea în faţa lui o minge - o minge simplă, de lemn. O dirija foarte abil cu picioarele, iar Jorgenssen îşi aminti de fiica lui Aran, care se juca şi ea cu o minge. Dar deosebirea dintre jucăria fetiţei lui Aran şi cea a băiatului de pe Ygone corespundea cu diferenţa dintre cele două lumi ale lor. Valoarea mingii fiicei lui Aran ţinea de complexitatea acesteia, de mecanismele din interior. Valoarea sferei de lemn era nulă - sau, mai bine zis, se găsea întru totul în persoana băiatului. Acesta alegea să-i confere orice semnificaţie dorea.

O sferă. Privirea lui Jorgenssen se îndreptă dinspre mingea care sălta pe trepte către bustul înălţat deasupra fântânii. Intre cele două forme exista, undeva, o legătură. Dacă o găsea, avea să fie liber, nu se îndoia.

Iar restul urma să fie doar un câştig suplimentar. Îşi puse mâinile pe umerii Anemei.

Dar nu putea să găsească legătura. N-avea nici o şansă s-o găsească.

— Să mergem, spuse el.

Vorbiseră ore întregi. Jorgenssen, Daalquin, Anema şi Daalna, mama Anemei, şi Burquin, şi Loordin, şi Sineva, care făceau cu toţii parte din „familia” Anemei.

Vorbiseră despre Federaţie, despre Ygone, despre problemele omului şi despre viitorul său. În multe privinţe, Jorgenssen rămăsese tăcut. În sinea lui, o regreta, căci păreau să fie mai deschişi faţă de el. Dar nu putea renunţa complet la vechea sa fidelitate faţă de Federaţie, Încă nu putea să-şi renege trecutul. Şi nu îndrăznise să le spună nici cu ce motiv venise pe Ygone. Vorbise, vag, despre explorări, despre studii...

Iar acum, plecaseră cu toţii. În încăperea întunecată nu mai rămăseseră decât Daalquin şi cu el. Beau cu sorbituri mici o licoare euforizantă pe care Daalquin o turnase în cupe de lemn negru, şlefuit. Era o adevărată plăcere să mângâie suprafaţa netedă şi lucioasă a lemnului şi să privească reflexele irizate ale alcoolului.

— Prin urmare, spuse Daalquin, aplecându-se spre el peste masă. Ce părere ai despre Dalaam? Crezi că reprezentăm un atât de mare pericol pentru Federaţie?

Întrebarea îl luă pe Jorgenssen cu totul pe nepregătite. Era pentru prima oară când îl interogau atât de făţiş. Până atunci, discreţia dalaamanilor îi permisese să rămână evaziv.

Nu dădu un răspuns direct.

— Dalaam e o oază de fericire în galaxie, spuse el. Şi cred că societatea voastră e cu totul diferită de aceea a Federaţiei.

— Ţi-am pus o întrebare, insistă Daalquin. Eşti liber să răspunzi sau nu. Când ai venit aici, aveai sufletul plin de teamă, de ură şi de angoasă. Erai intoxicat. De altfel, nici n-ai încetat cu adevărat să fii astfel. Dar, în legătură cu noi, cel puţin, te-ai mai liniştit?

— Nu ştiu, răspunse Jorgenssen. Vă înţeleg atât de puţin... Îşi coborâse garda. Până atunci, relativa lui muţenie putuse trece drept siguranţă de sine. Acum, apărea în faţa lui Daalquin aşa cum era cu adevărat -

abia puţin mai răsărit decât un copil. Şi nu putea nici măcar să se consoleze cu gândul că, pe Altair, Daalquin s-ar fi simţit la fel de pierdut ca el pe Ygone. Nimic nu era mai nesigur decât asta.

— Prietenii dumitale, în orice caz, spuse Dalaam, par să nu fi încetat să se teamă de noi. Un timp, au rătăcit prin vale, în jurul oraşului, iar acum şi-au făcut tabăra lângă poarta exterioară, la cotul drumului care coboară spre fluviu. Nu înţeleg prea bine ce-şi propun să facă - poate vor încerca o incursiune în oraş pentru a te „elibera”, căci îşi închipuie, cred, că te ţinem prizonier aici.

Lui Jorgenssen i se tăie din nou răsuflarea. Primise răspunsul la o întrebare pe care nu îndrăznise s-o pună de când se afla în Dalaam. Credea, mai mult sau mai puţin, că ceilalţi şase membri ai Echipei rămăseseră neobservaţi.

— Vă temeţi de ceva? întrebă el. Vreţi să mă întorc la ei, să-i liniştesc şi să le cer să revină cu mine aici?

— Nu te vor urma, răspunse categoric Daalquin. Par să aibă o opinie aparte despre noi. Nu cred că ne pot face foarte mult rău, aşa cum stau lucrurile acum, dar au în vedere distrugerea noastră cu cel mai deplin sânge rece.

Vorbea calm, ca despre un lucru obişnuit, de parcă n-ar fi fost vorba de destinul oraşului şi de cei mai înverşunaţi duşmani ai semenilor lui.

— Cred că s-ar impune să-i considerăm nebuni, adăugă el, după un moment de gândire.

‚Atunci, ar trebui să considerăm bolnavă mintal aproape toată populaţia Federaţiei”, fu cât pe ce să replice Jorgenssen, dar se abţinu.

— Le-aţi dat dovezi de mare putere, spuse el. E firesc să se teamă de voi.

Glasul lui Daalquin deveni mai dur.

— N-am dat nici o dovadă de putere. V-am lăsat să faceţi tot ce-aţi vrut, fără să intervenim. Totuşi, ştim că misiunea voastră aici consta numai şi numai în a ne distruge civilizaţia. Dar nu am încercat nicicum să ne apărăm, în primul rând pentru că nu credem că puteţi pune cu adevărat în pericol echilibrul societăţii noastre, şi în al doilea rând fiindcă nu dispunem de nici o armă cu care să le putem înfrunta pe ale voastre. Cel puţin, pe acelea cu care aţi venit pe Ygone.

— Le-aţi scos din funcţiune, ripostă Jorgenssen fără nici o intonaţie. Nu v-o reproşez, dar ne-aţi atacat de mai multe ori, se pare că l-aţi omorât pe unul de-ai noştri, sau cel puţin aţi lăsat în faţa noastră un cadavru care-i seamănă întru totul, ne-aţi dereglat instrumentele şi, ca să le puneţi capac la toate, ne-aţi împiedicat să ne întoarcem pe lumea noastră, distrugând obiectul care făcea legătura cu ea.

Daalquin îl privi cu un aer foarte surprins.

— Dar nici vorbă să fi făcut aşa ceva! Poţi să nu mă crezi, însă te asigur că noi n-am făcut în nici un caz asemenea lucruri.

— Atunci, cine? întrebă Jorgenssen. Există şi o altă civilizaţie pe Ygone? O altă putere decât a voastră?

— Nu, răspunse Daalquin, dar a existat. Şi, poate, va mai exista.

— În timp?

— În trecut şi poate şi în viitor. Ţi-am spus că nu ne prea interesează fizica. Voi ştiţi mult mai multe lucruri decât noi despre natura intimă a timpului, chiar dacă n-ai găsit de cuviinţă să ne vorbeşti despre asta, adăugă el, zâmbind strâmb. Ceea ce ştim noi despre timp, am dedus din cunoştinţele pe care le avem despre fiinţe şi despre societatea noastră. În interiorul

fiinţelor există relaţii constante între trecut şi prezent. La un anumit nivel de maturitate şi de organizare mintală, prezentul şi chiar şi imaginea viitorului reacţionează asupra trecutului, încercând să-l controleze, să-l disciplineze. În schimb, trecutul proiectează fiinţa către revenirea unor anumite situaţii.

Făcu o scurtă pauză.

— Cred că la fel se întâmplă, într-un anumit stadiu, şi cu societăţile. Încep să-şi controleze mai mult sau mai puţin evoluţia. Din câte ştiu eu, Federaţia voastră a atins acest stadiu, dar s-a angajat într-o direcţie nevrotică.

— Ştiţi... ştiţi că ne deplasăm în timp? murmură Jorgenssen, lăsând să-i scape cupa, care se rostogoli pe jos, vărsându-se. Podeaua păru să absoarbă imediat lichidul.

— Da, răspunse Daalquin. De fapt, o ştiam cu mult timp înainte de a veni voi aici. Aşteptam de mult această criză. Tradiţia noastră conţinea previziunea unui asemenea eveniment.

— O profeţie, remarcă Jorgenssen.

— Da, dacă poţi numi profeţii previziunile unuia dintre astronomii voştri. Nu ştiu cum faceţi pentru a călători în timp, dar ştiu că Federaţia controlează sistematic trecutul pentru a-şi asigura stăpânirea necontestată a propriului ei viitor. S-ar putea ca şi civilizaţia noastră să fi făcut acelaşi lucru în trecut, sau să ajungă să-l facă în viitor, şi ca adversarii voştri misterioşi să nu facă nici ei parte din prezent mai mult decât voi. În orice caz, nu cred că au acţionat faţă de voi la fel cum ar fi făcut şi Federaţia în asemenea împrejurări.

— Nu eşti sigur? întrebă Jorgenssen.

— În nici un caz. Ba chiar, întrezăresc şi o altă

posibilitate - dar n-o să-ţi placă.

— Spune.

— Fie, acceptă Daalquin, gânditor. În momentul de faţă, nu există decât două puteri în lume. A noastră şi a voastră. Adversarii voştri pot aparţine trecutului ori viitorului uneia sau al celeilalte. S-ar putea ca stranii voştri inamici să nu fi fost alţii decât voi înşivă.

Jorgenssen se ridică, pradă unei furii violente.

— Imposibil!

— Am zis că s-ar putea, preciză Daalquin. Dar această posibilitate mi se pare mai verosimilă decât cealaltă. Aminteşte-ţi cât de mult te urai pe dumneata însuţi când ai sosit aici, cum ai fost la un pas de a te autodistruge, în interiorul acelui copac.

— Minţi! Fusesem asfixiat, otrăvit!

— Eşti liber să crezi orice doreşti. Se poate ca posibilitatea pe care ţi-am propus-o să nu corespundă realităţii. Un lucru, însă, e sigur: Federaţia nu are nici un duşman mai mare decât ea însăşi. Nici dumneata nu ai un duşman mai înverşunat decât dumneata însuţi. Împacă-te cu eul dumitale, şi vei putea trăi în linişte, aici sau în oricare alt loc din univers. At secret nu avem.

Se ridică şi porni spre uşă. O deschise şi, cu regret parcă, spuse înainte de a ieşi:

— Cu bine.

Dar Jorgenssen nu răspunse. Nici măcar nu-l auzi plecând. Aşezat, cu coatele rezemate de masă şi capul prins între mâini, lupta contra unei întrebări monstruoase, o umbră neagră care se ridica din adâncurile fiinţei lui.

După câteva momente, începu să se plimbe încoace şi-ncolo prin încăpere. În sfârşit, nemairezistând, se repezi afară.

Era noapte. Retrăi cu precizie scena sosirii. Trebuia să afle mai mult. Conversaţia lui cu Daalquin crease mai multe probleme decât rezolvase.

Porni pe cărarea care şerpuia printre copaci. Trunchiurile şi plafonul de frunze luminiscente răspândeau o lucire blândă. Ansamblul arborilor forma un orizont circular luminos, apropiat şi îndepărtat în acelaşi timp. „O pădure este o circumferinţă cu marginile în continuă mişcare şi centrul aflat peste tot”, reflectă el, parafrazând o formulă folosită în antichitatea îndepărtată pentru a descrie divinitatea - şi, mult timp mai târziu, universul însuşi.

Ajunse la căsuţa lui Daalquin, unde bătu încet în uşă. Dinăuntru i se răspunse, şi intră. Daalquin era acasă, împreună cu Sineva. Lumina palidă care se ridica din podea scotea şi mai mult în evidenţă frumuseţea femeii şi contrastul dintre pielea ei albă şi părul lung, negru. Probabil că Daalquin şi Sineva lucrau la o operă de artă, căci Jorgenssen văzu mai multe schiţe răspândite pe masă. Câteva file căzuseră pe jos. Erau acoperite de simboluri, şi de nişte linii de o extremă puritate. Pentru dalaamani, între artă şi cunoaştere nu exista nici o deosebire.

— Regret cele întâmplate adineauri, se scuză Jorgenssen.

— Nu are nici o importanţă, răspunse Daalquin, cu o licărire în ochi.

— Voiam să-ţi mai pun încă o întrebare. Una singură. Sper c-ai să-mi răspunzi. După aceea, voi pleca.

— Te ascult, replică Daalquin, rezemându-se de masă, cu capul dat puţin pe spate.

— Iată. Aş dori să ştiu de unde veniţi, cum a apărut civilizaţia voastră pe Ygone. Nu pot să cred că s-a

dezvoltat spontan. Iar oraşul nou nu are nici el origini prea vechi. Înaintea lui a existat un alt oraş, care nu trăia în simbioză cu copacii. Un oraş obişnuit. Şi, în vremurile acelea, pământul era cultivat pe Ygone. Se practica şi comerţul, poate chiar şi industria. Cel puţin, într-o anumită măsură. Cum aţi ajuns în punctul de faţă? Care este istoria voastră?

Daalquin se întoarse spre soţia lui.

— Dar iată că progresează! remarcă el. Devine tot mai inteligent. Începe să perceapă că nu se pot înţelege lucrurile fără a reveni la originile lor. Cred că avem şanse să facem câte ceva cu el.

Sineva râse, ajutând să se destindă atmosfera. Râsul ei nu avea nimic batjocoritor, ironic, crud, la adresa lui Jorgenssen. Era un râs vesel şi sincer. Jorgenssen se întrebă cam ce vârstă putea să aibă femeia. În anumite momente, nu părea mult mai bătrână decât Anema. Şi totuşi, făcea parte din generaţia părinţilor fetei.

— Am să-ţi răspund franc, spuse Daalquin. Dacă aveai curajul să pui mai devreme întrebările care te intrigă, ţi-am fi răspuns cât puteam de bine - dar n-ai vrut. Erai convins că am fi încercat să te amăgim - exact aşa cum ar fi făcut şi Federaţia cu nişte străini.

— Într-adevăr, recunoscu Jorgenssen, fără ranchiună.

— Te voi dezamăgi, continuă Daalquin. În legătură cu originile noastre, nu ştim aproape nimic. Aceasta este una dintre principalele noastre probleme. Nu avem o istorie scrisă, cel puţin pentru perioadele mai vechi de câteva zeci de ani. Nici documente nu avem. Parcă ar fi fost şterse toate. Iar tradiţiile nu ne pun la dispoziţie decât foarte puţine elemente.

— Si în ce constă aceste tradiţii? se interesă

Jorgenssen.

— În ansamblul a tot ceea ce ştim la nivel colectiv. În esenţă, tradiţiile datează dintr-o perioadă cu siguranţă anterioară creării acestui oraş. Conţin cam tot ce ştim despre universul fizic, despre celelalte lumi din galaxie, despre Federaţie, despre timp şi despre multe alte lucruri asupra cărora nu ne-am putut informa, din motive practice, in mod direct. Ne ajută să ne situăm în univers şi să prevenim crizele. A, nu e vorba de nici o formă de revelaţie religioasă, sau de vreun ansamblu de texte obscure, cu multiple sensuri. Este o expunere a faptelor absolut ştiinţifică. Face apel la raţiune, nu la credinţă, cu excepţia unui mic număr de axiome pe care, de altfel, avem toate motivele să le considerăm întemeiate - de exemplu, existenţa unei Federaţii Cuceritoare, conchise el, zâmbind.

— Înţeleg, răspunse Jorgenssen. E ca şi cum predecesorii voştri ar fi hotărât să-şi însumeze toate cunoştinţele, o dată pentru totdeauna, şi să se dedea altor cercetări şi unui alt mod de viaţă. Tradiţia serveşte la reechilibrarea societăţii voastre care este orientată exclusiv spre lucrurile ce ţin de domeniul vieţii.

— Exact, confirmă Daalquin, care dintr-o dată devenise cam îngrijorat.

— Există însă şi un risc, continuă rece Jorgenssen, stând cu picioarele bine proptite pe podea şi cu braţele încrucişate pe piept; tocmai întrezărise o fisură care se deschidea în edificiul atât de perfect al societăţii dalaamane. Această tradiţie este un ansamblu încremenit, oprit o dată pentru totdeauna, în vreme ce realitatea se schimbă continuu. Nu vă puteţi transmite la nesfârşit o sumă de cunoştinţe abstracte. Iar tradiţia în nici un caz nu explică toată realitatea. Vă

condamnaţi singuri, cel puţin în anumite domenii, la încetarea oricărui progres.

Fruntea lui Daalquin fu brăzdată de două cute.

— Ar fi aşa cum spui dumneata, murmură el după un moment, dacă tradiţia era imuabilă. Totuşi, nu este. Se transformă. Aproape nimeni din Dalaam nu-şi dă seama de acest lucru, clar eu îl ştiu, şi Sineva de asemenea. Şi e un lucru de neînţeles. În tradiţie pătrund cunoştinţe noi, care le înlocuiesc pe cele vechi.

— Dar e imposibil! Nu faceţi nici un fel de cercetări in aceste domenii. Nu aveţi instrumente. Nu vă părăsiţi propria lume. Nu întreţineţi relaţii cu alte planete.

— La fel spun şi eu, mărturisi Daalquin. An dobândit însă certitudinea că tradiţia se schimbă. A, aproape imperceptibil, desigur. Vezi dumneata, copiii o învaţă pe două căi, mai întâi prin ceea ce le spun adulţii şi din cărţile noastre, iar apoi prin învăţătura primită de la copaci, care este pe jumătate hipnotică. Toate acestea fac parte din educaţia lor. Am convingerea că, de la o generaţie la alta, tradiţia predată evoluează. Astfel, societatea noastră rămâne stabilă. Nu facem nici un efort pentru a cuceri vreun domeniu al cunoaşterii, şi totuşi le asimilăm pe toate, iar tradiţia se actualizează cu regularitate. Aceasta înseamnă că societatea noastră nu este atât de închisă pe cât credeam. Comunică şi cu exteriorul, dar nu ştim cum anume. Iar acest lucru mă neliniştеşte. Întotdeauna e periculos să depinzi de o sursă necunoscută.

— La fel de necunoscută ca inamicul nostru, comentă Jorgenssen.

—Am făcut deja această asociere - şi nu mă linişteşte deloc.

— Şi continui să susţii ceea ce mi-ai spus adineauri?

— Ca pe o posibilă ipoteză, da. Realitatea e foarte complexă. Poate să conţină elemente în aparenţă opuse.

— Cred că ai o teorie şi în legătură cu această putere necunoscută, remarcă lent Jorgenssen. O teorie care să ţină seama de ansamblul tuturor faptelor.

— Am mai multe, dar nici una nu e pe deplin mulţumitoare.

— Te ascult.

Situaţia se răsturnase fulgerător, îşi spuse Jorgenssen cu satisfacţie. Siguranţa de sine a dalaamanilor ascundea aşadar întrebări la fel de profunde ca ale lui. Nu-şi cunoşteau originile, şi nu ştiau nici ce putere le prezida destinul.

— Prima posibilitate corespunde cel mai bine modului nostru de gândire, începu Daalquin. Implică existenţa unui soi de entitate colectivă, inconştientă, pe care au făcut-o să apară societatea noastră aparte şi acţiunea copacilor, şi care ar fi capabilă să cunoască realitatea fără a recurge la intermedierea conştiinţelor noastre. Până într-un anumit punct, în fiecare fiinţă omenească există funcţii de acest ordin. S-ar putea să fi reuşit involuntar să le reunim la un nivel colectiv. În asemenea condiţii, întregul Dalaam ar putea fi considerat o singură fiinţă vie, un soi de supraviaţă din care fiecare reprezentăm câte o celulă, nu numai în sens social, ci şi pe plan organic. Nu pot nici măcar să-mi imaginez posibilităţile unei asemenea supravieţi, dar cred că n-ar avea nici un motiv să se teamă chiar şi de o organizaţie atât de puternică şi extinsă ca Federaţia.

A doua posibilitate îmi convine incomparabil mai puţin. Se bazează pe ideea că am depinde de o putere exterioară care găseşte soluţii pentru a ne furniza, mai

mult sau mai puţin fără ştirea noastră, materialele intelectuale de care avem nevoie, şi pentru a ne proteja, astfel încât să ne putem continua cercetările. O putem considera mai fantastică decât prima variantă - sau mai puţin fantastică, în funcţie de punctul de vedere.

— O putere care putem presupune că a creat Dalaamul, continuă Jorgenssen, ambalându-se, a şters urmele trecutului, le-a furnizat dalaamanilor mijloacele de a-şi construi o societate originală, a plantat copaci, a fondat modul vostru de viaţă, v-a stabilit programul de cercetări... O putere străină şi de Dalaam, şi de Federaţie - şi, până acum, rămasă necunoscută.

— Chiar aşa, încuviinţă Daalquin. Prefer prima ipoteză, dar n-o pot respinge complet nici pe a doua. De altfel, nu se exclud în totalitate.

Jorgenssen îşi acoperi faţa cu mâinile. Nu înaintase cu nici un pas. Continua să-l învăluie întunericul cel mai adânc. Problema pe care sperase s-o rezolve explorând Dalaamul rămânea la fel de nepătrunsă.

— Plec, spuse el dintr-o dată. Trebuie să mă întorc la prietenii mei înainte de a încerca să facă cine ştie ce. Vreau să apăr acest oraş.

— Contra cui? îl întrebă Daalquin. Contra Federaţiei? Pentru prima oară, Jorgenssen îi simţi în glas o undă de duritate.

— Lasă-l să plece, Daalquin, spuse Sineva, cu vocea ei caldă. În ziua când se va accepta pe el însuşi, va reveni. A găsit aici un lucru pe care nu-l mai spera. Ai să te întorci, Jorgenssen, iar copacii de vor ajuta să găseşti drumul care duce la Anema.

— Cu bine, îi salută Jorgenssen, amintindu-şi de ieşirea lui Daalquin.

O dată ajuns afară, nu-i fu greu deloc să se

orienteze. Ştia în sfârşit unde să se ducă - clar nu avea idee ce urma să facă în continuare. Porni în jos, pe drumul care cobora spre fluviu. La cotitura văii, avea să regăsească Echipa. După aceea, urmau să vadă împreună ce era de făcut.

V

Văzu mai întâi silueta lui Mario, care se profila la orizont, pe cerul senin. Deşi stătea de gardă, nu făcea nici o încercare de a se camufla, dar era foarte atent. Încă înainte ca Jorgenssen să fi ieşit din ierburile care-l ascundeau, Mario se întoarse spre el. Jorgenssen ridică mâna, în semn de recunoaştere.

— Salut, spuse simplu Mario.

Abia atunci văzu Jorgenssen umbra masivă a lui Erin apropiindu-se cu repeziciune.

— E cineva? întrebă acesta.

— A venit Jorgenssen, răspunse Mario. Jorgenssen se aşteptase la o primire mai călduroasă. La urma urmei, dispăruse pentru aproape patru sute de ore, echivalentul a şaisprezece zile universale.

— Ceilalţi dorm? întrebă el, cu glas înăbuşit.

— Da, spuse Mario. Să-i trezesc? Jorgenssen făcu un gest vag.

— Nu. Mai lasă-i, un timp. Mai întâi, povestiţi-mi ce vi s-a mai întâmplat.

Văzu că, la adăpostul penumbrei, Mario îl privea cu curiozitate. Fără îndoială, se aştepta la o descriere a oraşului Dalaam, dar trebuia să mai aştepte. Jorgenssen nu se simţea gata să le prezinte un expozeu despre oraşul copacilor luminoşi. Tot ceea ce văzuse şi auzise i se învălmăşea în minte.

— Am hoinărit, o vreme, începu Mario. Până la urmă, am găsit un izvor. Altfel, am fi riscat să bem apă

din fluviu. Ne-am învârtit în jurul oraşului, dar n-am îndrăznit să te urmăm. Am descoperit şi ceva despre care am să-ţi vorbesc mai târziu. Ceva foarte important. Dar trebuie să-ţi spun imediat că atmosfera din Echipă s-a schimbat. Oamenii au devenit taciturni, neliniştiţi. E timpul să găsim un mijloc de a ieşi din impasul ăsta.

— N-am nici o soluţie, răspunse Jorgenssen, dar imediat îi veni ceva în minte şi întrebă: Cnossos cum o duce? Îmi mai poartă ranchiună?

— S-a vindecat, spuse Mario. Nu cred că te duşmăneşte. La drept vorbind, nici nu ştiu. Fiecare îşi ţine gândurile pentru sine, deocamdată. Numai Erin nu pare deloc afectat de cele întâmplate. Niciodată n-a fost prea vorbăreţ.

— Se suspectează între ei?

— Nu tocmai. Îşi pun întrebări.

Tonul lui Mario părea aproape satisfăcut.

— Înţeleg, zise Jorgenssen. Simţea că trebuia să le vorbească despre Dalaam, despre Daalquin şi Anema, dar îşi aminti la timp de primele cuvinte ale lui Mario. Şi zici că aţi găsit ceva? îl întrebă el.

— O să-ţi arăt.

Mario porni spre oamenii care dormeau. Jorgenssen îl văzu cum se apleca să ridice un obiect, după care reveni.

— Centura ta, spuse el, întinzându-i-o lui Jorgenssen.

— Nu mai am nevoie de ea.

— Uită-te la detectoare.

Jorgenssen se aplecă asupra cadranelor minuscule. Indicatorii erau vag luminoşi, abia lizibili, dar văzu imediat că unul dintre ei părea blocat într-o poziţie anormală. Bătu cu degetul în aparat, sperând să mişte

acul. Acesta oscilă, apoi reveni la poziţia dinainte.

— E dereglat, spuse el.

— Practic, nu mai funcţionează, preciză Mario. Totuşi, arată ceva. Ştii ce înseamnă asta.

Jorgenssen se ridică.

— Dar e imposibil. Nu poate exista nici o poartă spaţio-temporală în apropiere.

— Aşa ne gândeam şi noi. Cu toate astea, am căutat - şi am găsit-o. Există într-adevăr o poartă. La şase, şapte kilometri de-aici. Într-un soi de morenă.

— N-aţi încercat să vedeţi...

Lui Jorgenssen îi tremura glasul.

— ...ce se găseşte în cealaltă parte?

— N-am avut curaj. Voiam mai întâi să te regăsim. „Aşadar," îşi spuse Jorgenssen, „există totuşi o relaţie între Ygone şi exterior, şi e o relaţie stabilă." Pas cu pas, piesele jocului de puzzle îşi găseau locurile. Îşi încheie centura şi se aşeză pe pământ. Stelele străluceau pe cerul senin al Ygonei. În stânga, oraşul se distingea ca o ceaţă luminoasă.

— Va trebui s-o străbatem, Mario, spuse el. Trebuie să ne asumăm riscul ăsta. Trebuie să aflăm unde duce. Şi altă şansă de a părăsi planeta asta nu avem. Acum, îţi voi spune ce-am văzut în Dalaam.

Relatarea dură mai multe ore. În patru sau cinci rânduri, Mario îi întinse plosca, ascultându-l în tăcere. La sfârşit, epuizat, Jorgenssen tăcu. Rămase mut o vreme, ascultând sunetele nopţii, apoi se culcă şi, fără să-şi dea seama, adormi. Abia atunci, îngândurat, Mario se duse să-l trezească pe Shan d'Arg, care urma să-l schimbe în gardă.

— Trebuie să distrugem Dalaamul, spuse cu fermitate Livius.

— A, da, sigur, replică Jorgenssen. Şi cu ce anume?

— Nu ştiu. Dar nu se poate să nu găsim un mijloc. Mi-ai spus că nu au arme, şi că nu ei ne-au atacat.

— Voiam să mă asigur. Mario interveni:

— Chiar dacă am mai avea mijloace, nu e deloc sigur că ne vor lăsa să distrugem oraşul. Ceea ce trebuie să încercăm mai întâi e să descoperim cine îl protejează, cine ne-a făcut să eşuăm.

— Exact, spuse Jorgenssen. Şi există nouă şanse din zece ca răspunsul să se găsească dincolo de poarta aceea.

În tăcere, priviră dreptunghiul negru care se detaşa deasupra solului de culoare ocru. Din toate părţile, grămezile de pietre ale morenei limitau vederea. În sfârşit, se luminase de ziuă. Cerul era senin. Un vânt puternic le tăia răsuflarea.

— Nu-mi place ideea de a mă aventura acolo, spuse Shan d'Arg. Seamănă prea mult cu o capcană. Nu mai avem nimic - nici arme, nici câmpuri de protecţie. Şi ne-am putea pomeni faţă-n faţă cu nişte duşmani, sau chiar pe o lume mortală pentru noi. E de ajuns o urmă de otravă în atmosferă, sau o temperatură prea înaltă ori prea joasă, ori nişte radiaţii prea intense ale soarelui.

— Trebuie să ne asumăm riscul, insistă Jorgenssen. Altfel, nu avem nici cea mai mică şansă de a pleca de pe Ygone. Şi mai trebuie şi să aflăm cine trage sforile.

— Zi mai bine: trebuie să aflu, aruncă Livius. Unde vrei să ajungi? ce te aştepţi să găseşti?

Jorgenssen ridică din umeri, fără să scape din privire dreptunghiul negru. Nici urmă de aparate, doar dacă nu cumva erau camuflate în împrejurimi. Prin urmare, generatorul trebuia să se afle de cealaltă parte a porţii.

— Nu ştiu, recunoscu el. Nici măcar nu ţin neapărat să mă întorc pe Altair. Nu vreau decât să înţeleg lumea asta. Vreau să ştiu cine a creat Dalaamul.

— În legătură cu asta, am altă idee, Jorgenssen, spuse Livius. M-am gândit mult la tot ce ne-ai spus. Te temi că, dacă rămânem pe Ygone, îţi vom pune viaţa în pericol, nu? Vrei să părăsim cât mai repede lumea asta. Ai întors armele. Nici nu te mai gândeşti să aperi Federaţia. Gata cu nobila noastră muncă în Echipă, gata cu redresarea istorică şi toate alea, chiar şi de-ar fi s-o facem cu unghiile. Adio! Ai făcut o plimbare prin oraş şi te-ai întors vorbind despre sălbaticii ăia de parc-ar fi nişte genii sau nu ştiu ce semi-zei!

— Nu ştiu... răspunse foarte încet Jorgenssen. Cândva, am crezut în Federaţie, am crezut în rolul Echipelor. Cred că m-am înşelat. Aveam unele îndoieli. Acum, sunt sigur. Nu mai cred că Federaţia are dreptul să facă ceea ce face. Consider că suntem nişte criminali.

— Te-ai lăsat tras pe sfoară! i-o reteză Livius. M-am plimbat şi eu puţin prin univers, cam peste tot, şi n-am întâlnit decât o singură lege: forţa. Federaţia este probabil în curs de a întâlni cel mai redutabil inamic din toată istoria ei, iar tu nu te gândeşti decât să rămâi cu mâinile curate, să-ţi rezolvi mica ta problemă personală.

— Mai taci, Livius, şuieră Shan d'Arg printre dinţi. Eu am încredere în Jorgenssen. Ştie mai bine ca tine ce face. Am să trec cu el prin poartă.

— Credeam că urăşti Federaţia, Livius, spuse şi Mario. Acum, văd că o aperi.

Livius făcu o strâmbătură de furie.

— Când sunt în Federaţie, o urăsc. E dreptul meu. Uitaţi-vă la mine, toţi. Şi voi o urâţi, dar vă e frică să

recunoaşteţi. O detestaţi fiindcă sunteţi altfel, fiindcă ceilalţi, specialiştii, nu vă acceptă total printre ei. De ce iubeşte Cnossos marea, iar Erin munţii, iar Nanski spaţiul, iar Shan d'Arg războiul, şi tu, Mario, muzica şi copiii palizi? De ce-l rod pe Jorgenssen întrebări pe care le ţine secrete, dar i se pot citi pe mutră? Federaţia v-a respins pe toţi. Pe mine m-a tratat ca pe un şobolan, până când am reuşit să am destulă putere ca să-i smulg ceea ce doream. Da, când sunt în Federaţie, îi doresc pieirea, Dar imediat ce ies, în spaţiu sau în timp, devin omul Federaţiei. Ea mă face să fiu ceea ce sunt. Îmi dă putere. Între zidurile ei, sunt un lup. În afara lor, sunt câine de pază.

„Daalquin avea dreptate,” îşi spuse Jorgenssen. „Ura şi suspiciunea. Nevroza.”

— Rămâi aici, Livius, spuse el pe un ton resemnat. Stai aici. Nu e nevoie să trecem cu toţii prin poartă. Îţi cer doar să nu încerci să faci nimic împotriva oraşului până nu mă întorc.

„De astă dată”, reflectă el, „Echipa s-a destrămat. O mică falie într-o piesă minusculă. După care, încet, inexorabil, tot mecanismul se va deregla, se va bloca, şi în cele din urmă se va dezmembra. Şi totul va fi început pe Ygone, o planetă obscură. Ba nu... totul a început pe Altair. A început în ajunul plecării noastre. Cine eram? Ce făceam? La ce ne gândeam? De două secole şi jumătate, deja, problema e rezolvată - căci ne găsim în trecutul nostru.”

— Vin şi eu cu tine, spuse Mario.

Jorgenssen îşi aminti de apelul acestuia, când plecase spre Dalaam. Zâmbi.

— Bine, răspunse el. Altcineva?

— Eu, spuseră în acelaşi timp Erin şi Shan d'Arg.

— Fie. Ceilalţi să rămână aici. Livius va fi

Coordonator. Veţi aştepta în apropiere de Dalaam. Dacă aveţi nevoie de provizii, nu ezitaţi să le cereţi dalaamanilor. Succes!

Livius rămase indiferent.

— Succes.

Nanski şi Cnossos evitau privirea lui Jorgenssen.

— În oraş e un ora care se numeşte Daalquin, Livius, continuă acesta. Dacă nu ne întoarcem, du-te să-i spui că am încercat să sondez trecutul Ygonei. O să înţeleagă.

Livius nu răspunse.

Cei patru se întoarseră spre dreptunghiul negru. Intrară în întuneric, plutind o clipă prin neant. O căldură grea şi cu miros puternic îi învălui, ca respiraţia unei fiare.

Trecuseră prin poartă. Se găseau într-o junglă.

În aer plutea un miros intens şi picant. Jungla era o adevărată explozie vegetală, un hăţiş de liane ţinând captivă umezeala, un amestec de trunchiuri şi frunzişuri. Solul era îmbibat de apă. În penumbră, flori gigantice oscilau pe tulpini groase ca nişte frânghii. Instinctiv, cei patru oameni se apro-piară unii de alţii.

Luminişul era net delimitat, ca şi cum toată vegetaţia ar fi fost defrişată cu briciul. Un covor de muşchi acoperea solul, mai puţin în locul unde se afla dreptunghiul negru. Din nou, nici urmă de aparate. Jungla încercuia poiana ca un zid.

„A doua etapă,” îşi spuse Jorgenssen, ridicând capul. Prin norii groşi se infiltra cu mare greutate lumina unui soare enorm, probabil albastru.

— În nici un caz nu mai suntem pe Ygone, spuse Jorgenssen. Conform Principiilor, ne-am deplasat atât în timp, cât şi în spaţiu. Întrebarea este: unde ne

aflăm, şi în ce an?

Părea aproape imposibil de răspuns. Chiar dacă ar fi putut vedea cerul, exista doar o şansă la un milion de a reuşi să identifice constelaţiile. În ceea ce privea data, probabil că nu mai avea nici un sens. Universul nu are un prezent propriu-zis. Orice dată, an, oră, se poate defini doar în raport cu o lume. Imaginile care provin din zona unor stele îndepărtate aparţin trecutului. Prezentul unei lumi nu este decât vârful ascuţit al lăncii timpului care se înfige tot mai adânc în trecut, pe măsură ce acesta e privit de la o distanţă tot mai mare în spaţiu.

„A doua etapă,” repetă în sinea lui Jorgenssen. „Şi suntem şi mai pierduţi, şi mai departe de Altair şi de Federaţie, şi mai aproape de noi-înşine, abandonaţi nouă-înşine, singuri, constrânşi să decidem.” Oare chiar era a doua etapă? Falsa moarte a lui Mario nu fusese prima, iar dispariţia armelor, a doua, şi vizita în Dalaam, a treia? Poate că existaseră şi etape intermediare, care lor le scăpaseră? Toate acestea formau un fel de labirint în care cineva voise să-i atragă anume, Jorgenssen era sigur. De aceea se aventurase cu atâta încredere prin poartă. Voia să ajungă la capătul labirintului, chiar dacă-i era sortit să-şi petreacă toată viaţa încercând acest lucru. Pentru că în capătul labirintului se găsea soluţia tuturor problemelor.

Îşi examinară toţi în acelaşi timp detectoarele. Funcţionau la fel de rău ca pe Ygone. Forţa inhibitoare acţiona şi în această lume.

Şi totuşi, detectoarele indicau ceva. Slab, dar net, ca şi cum s-ar fi dorit să li se lase un indiciu, un mijloc de a urma pista. Detectoarele arătau prezenţa unei balize spaţio-temporale, într-o direcţie bine definită.

Distanţa rămânea imposibil de apreciat. Cu siguranţă, era mai mare de douăzeci de kilometri, şi probabil mai mică de şapte sute de kilometri. Marja se înscria între aceste două limite.

Calm, Shan d'Arg remarcă acest lucru.

— În orice caz, răspunse Mario, nu putem rămâne aici. Mai bine să pornim.

Aveau din nou încredere în ei înşişi, constată Jorgenssen. Asta conta. Acest lucru era mai important decât toate armele lor moarte. Doreau să meargă până la capăt, să caute, să găsească... Formau din nou o Echipă, redusă, dar coerentă. Însă scopul Echipei se schimbase. Fără îndoială, aceasta fusese şi intenţia misterioşilor lor adversari.

— N-o să ne fie uşor, spuse Erin, privind jungla. Din depărtare se auzeau diverse zgomote.

Porniră spre peretele verde, în ordine. De aproape, continuitatea aparentă a vegetaţiei dispărea. Se puteau strecura prin interstiţii, puteau străbate despărţiturile vegetaţiei.

— Ne-ar prinde bine nişte securi, oftă Jorgenssen.

În mod normal, şi-ar fi croit drum prin junglă cu ajutorul razelor. Trunchiurile pline de apă ar fi fost calcinate pe loc. Scuturile energetice i-ar fi apărat de orice agresiune. Acum însă, nu le mai rămânea decât să înfrunte jungla. Trebuia să-şi asume riscul.

Jorgenssen mergea în frunte. Era un marş epuizant. Fără încetare, trebuia să se întoarcă, să încerce câte un alt drum, să descopere că şi acesta dădea într-un desiş prea compact ca să-l poată traversa, să revină, să-şi continue drumul târâş, să se cațere, să evite orice contact cu insectele mari cât mâna, care puteau fi veninoase...

După două ore, aspectul junglei începu să se

schimbe. Terenul era mai urât. Copacii deveneau mai scunzi şi mai rari. La nivelul solului, rădăcinile lor enorme se înlănțuiau. Oamenii înaintau printr-un întuneric aproape total. Se uitau adesea la acele ezitante ale indicatoarelor, de teamă să nu piardă direcţia spre baliză.

Îi apăsa o zăpuşeală grea, aproape sufocantă. Cu un prilej, fură nevoiţi să facă un ocol de aproape un kilometru, pentru a evita un fluviu de insecte care şerpuia printre rădăcinile copacilor. Oare erau cu adevărat insecte? Nu întârziară să rezolve problema.

— Viaţa, comentă Jorgenssen. Viaţa în stare brută. O concurenţă constantă, nemiloasă. Copacii cei mai mari absorb lumina şi căldura soarelui. Ciupercile devorează copacii. Insectele atacă deopotrivă copacii şi ciupercile.

— Unei nave-pionier a Federaţiei i-ar fi de ajuns câteva zile ca să măture lumea asta, şi să facă din ea o grădină, remarcă Shan d'Arg. Asta înseamnă civilizaţie.

— Civilizaţia noastră, preciză Mario, ştergându-şi de pe frunte broboanele mari de sudoare care ameninţau să-i intre în ochi. Ce părere ar avea dalaamanii?

— Nu cred că pot să conceapă o asemenea junglă, răspunse Jorgenssen. Niciodată n-au cunoscut altă lume decât cea pe măsura lor - disciplinată, umană.

— Poate... murmură Mario, nehotărât.

O falie sinuoasă despărţea jungla în două. Crezură că era un drum, dar când înaintă pe suprafaţa netedă şi verde, Jorgenssen se scufundă până la umeri în apă şi noroi. Scoase un strigăt. Ceilalţi îl traseră înapoi. Prin hăţişul dens al copacilor se distingea un cer acoperit de nori grei pe care apusul soarelui îi colora într-un verde de smarald.

Jorgenssen, şiroind de apă, se scutură. Îşi trecu o

mână peste faţă. Degetele sale lăsară dâre groase de mâzgă.

— Noroc c-am căzut înăuntru, spuse el. Ceilalţi îl priviră fără să înţeleagă.

— Vom coborî în apă şi ne vom continua drumul înot, sau mergând pe fund. Vom câştiga kilometri întregi.

— Râul ăsta poate fi plin de jivine veninoase, replică Mario. Jorgenssen ridică din umeri.

— Un risc în plus. Ce mai contează? Avea chipul crispat.

— Să mergem.

Sări primul în mâl. După câteva momente de ezitare, ceilalţi îl urmară, rămânând cât mai aproape posibil de mal. Apa şi mocirla le ajungeau până la brâu şi se mişcau cu dificultate, dar înaintau.

— Vom merge până se înnoptează complet, spuse Jorgenssen.

Dar noaptea nu se lăsă cu totul; pe cer urcară două luni enorme, portocalii. Lumina lor mângâia suprafaţa clisoasă a râului. Din timp în timp, prin hăţişurile dese se auzea zgomot de frunze smulse de un animal mare. Pe măsură ce înaintau, apa râului devenea tot mai limpede. Fundul mâlos era înlocuit de nisip. Acum avansau mai uşor, dar trebuia să înfrunte un curent slab. Când şi când, se opreau ca să-şi tragă respiraţia.

— Şi când mă gândesc, spuse Shan d'Arg în timpul unuia dintre aceste popasuri, că în mod normal ar fi trebuit să survolăm jungla asta la două sute de metri altitudine, liniştiţi, fără nici cel mai mic risc, ca nişte seniori ai creaţiunii - şi când colo, ne târâm prin măruntaiele planetei.

Sub masca sa de noroi, Jorgenssen zâmbi larg.

— Nu mai avem nevoie de maşini. Ne putem

descurca la fel de bine şi fără ele. Suntem mai puternici decât credeam.

— Ce distanţă am parcurs?

— Nu ştiu. Zece, doisprezece kilometri...

— Eu aveam impresia c-au fost vreo cincizeci, spuse Mario.

Frânt de oboseală, Jorgenssen se simţea mai calm şi mai lucid ca oricând. Curând, le ajunse la urechi un zgomot surd, îndepărtat. După alte câteva sute de metri, îl recunoscură. Era sunetul unei cascade.

— Drumul nostru se opreşte aici, spuse Mario.

Râul se lăţea sub forma unui bazin mărginit într-o parte de o faleză semicirculară peste care se revărsa torentul, iar în cealaltă, de zidul vegetal al junglei. La baza falezei, aproape sub cascadă, se vedea o lumină. Nu era un foc. Doar o lumină fixă, rece, electrică.

Porniră înot de-a curmezişul râului. În cealaltă parte a lacului, simţiră nişte pietre alunecoase sub picioare şi se urcară cu mare caznă pe mal. Cele două luni străluceau paşnic pe cerul în sfârşit senin.

Se desfăşurară fără o vorbă în formaţia cunoscută, încercuind lumina. Apoi, în tăcere, ca nişte umbre, strânseră cercul. Aproape imediat, descoperiră baliza şi cabana.

Baliza spaţio-temporală era de tip vechi, cum nu mai văzuseră niciodată, însă le-ar fi fost imposibil s-o confunde. Nu era camuflată în nici un fel. Doar trecerea timpului o făcuse să se afunde pe jumătate în nisip. În vârful ei strălucea farul a cărui lumină îi atrăsese. Putea să ardă astfel de-o veşnicie. Suprafaţa vizibilă a balizei nu indica nici o dată. Comenzile erau intacte, dar indicaţiile cadranelor rămâneau de neînţeles, constând în simboluri necunoscute de Jorgenssen şi oamenii lui.

Se întoarseră spre cabană. Era un adăpost de metal, după câte se vedea foarte vechi. Uşa stătea întredeschisă. Se repeziră într-acolo. Singura cameră dinăuntru era pustie şi aproape goală. Pe jos se adunase un strat de praf până la jumătatea gambei. Pe masa de oţel, în lumina nesigură a lanternelor slabe, văzură o medalie metalică, prinsă de un lanţ din oţel, o medalie foarte asemănătoare cu ale lor, gravate cu numele, lumea de origine şi data naşterii, şi făcute dintr-un metal aproape indestructibil.

Jorgenssen întoarse medalia. În întuneric apărură nişte litere vag luminoase, formând un nume.

ARCIMBOLDO URZEIT

Un nume incredibil. Un nume mitic. Numele savantului care făcuse posibilă, în trecutul îndepărtat al Federaţiei, călătoria în timp.

Lângă medalie, aproape acoperită de praf, zăcea o carte cu legături de bronz. Jorgenssen o luă imediat şi o deschise. Paginile tremurară, rămânând o clipă ca suspendate în aer. Apoi, asemenea unei cenuși fine, se fărâmiţară în particule care-şi luară zborul şi căzută încet în jur ca o ninsoare fragilă. Pe faţa interioară a legăturii de bronz, o mână stângace scrijelise cu un cuţit numele legendar; Arcimboldo Urzeit.

Dar însemnările savantului dispăruseră pentru totdeauna.

Cercul se închidea. Peregrinările lor temporale îi aduceau înapoi la iniţiatorul călătoriilor în timp.

— Incredibil... lăsă să-i scape Mario. Urzeit a ajuns aici înaintea noastră.

— Fără nici o îndoială, răspunse Jorgenssen.

Vedea piesele jocului de puzzle organizându-se.

Urzeit trecuse pe Ygone. Acolo, încercase o experienţă. Poate chiar el se afla la originea Dalaamului, a noului Dalaam. Amplasase în continuum un anumit număr de porţi care-i permiteau să călătorească prin timp şi spaţiu şi să supravegheze, de la distanţă, desfăşurarea experienţei. Dar de ce, două sute cincizeci de ani mai târziu - sau, câţi ani, se întrebă Jorgenssen, căci în ce secol se aflau? Îi era imposibil să spună - în arhivele Federaţiei nu se păstrase nici o urmă a experienţei lui Urzeit?

Întrebarea îi trecu prin minte ca o dâră de foc. De ce personalitatea lui Urzeit era atât de vagă, atât de imprecisă? De ce se ştiau atât e puţine lucruri în legătură cu el? Luate la un loc, cinci secole nu constituiau o distanţă prea mare în timp.

Vieţile unor persoane cu mult mai vechi erau cunoscute până-n cele mai mici detalii, dar despre cea a lui Arcimboldo Urzeit nu mai rămăseseră decât nişte anecdote probabil inexacte, potrivite doar să ilustreze o legendă, şi câteva lucrări monumentale. Poate că asta fusese chiar dorinţa lui Urzeit? Poate că intenţionat îşi ştersese urmele? Sau exista un anumit aspect al lucrărilor lui care fusese sistematic escamotat şi trecut sub tăcere de Arcă? Urzeit însuşi întrezărise oare pericolul acestei puteri colosale, proprii călătoriei în timp, pusă la dispoziţia Federaţiei? Nu cumva fusese lichidat de Arcă? Iar

Echipa nu fusese trimisă pe Ygone tocmai pentru a distruge urmele experienţei lui Urzeit?

În acest sens, Federaţia eşuase. Dacă Urzeit era într-adevăr fondatorul noului Dalaam, înzestrase oraşul cu mijloace de apărare suficiente pentru a rezista acţiunii Echipelor. Dar dalaamanii susţineau că nu ştiau nimic despre aceste mijloace defensive. Sau minţeau...

sau...

Jorgenssen se sili să-şi ducă gândul până la capăt.

Sau Dalaamul era apărat de Urzeit însuşi, ori de unii dintre discipolii lui. Împotriva Federaţiei. Împotriva invadatorilor din timp.

Jorgenssen îşi trecu o mână peste frunte. Începu să tremure. Dacă supoziţia lui era adevărată, în realitate Federaţia lupta contra ei însăşi. Prezentul Federaţiei îi refuza trecutul, Într-un anumit moment din istorie, se diferenţiaseră două posibilităţi, şi deşi forţele puteau să pară enorm de inegale, cea mai slabă dintre cele două posibilităţi îi cauzase un prim eşec celei mai puternice.

Planeta-junglă nu era ultimul refugiu al lui Urzeit. Baliza indica acest lucru. Trebuia să permită deplasarea într-o altă lume. Indiferent ce lume. Poate chiar Altair. Şi, după lumea aceea, putea exista o a treia, şi o a patra, şi aşa mai departe, aproape la infinit. Geniul lui Urzeit era de-a dreptul vertiginos. Dar nimeni, îşi spuse Jorgenssen, nimeni în toată Federaţia, cu excepţia lor, nu ştia exact cât de imens era.

Se priviră toţi patru. Nici măcar nu aveau nevoie să-şi vorbească. Porniră în acelaşi timp spre baliza scufundată în nisip. Farul strălucea ca ochiul unui ciclop. Lumina nu numai în spaţiu, ci şi în timp. Sfida realitatea imediată, perceptibilă. Era dovada palpabilă a existenţei unei alte feţe a lucrurilor, a unei trame subiacente ale cărei spaţiu, prezent, trecut şi viitor nu erau decât nişte proiecţii aproape ireale.

Toţi patru, îşi spuse Jorgenssen, apucând cu toată mâna maneta balizei, erau pe cale să descopere adevărata faţă a realităţii. Nu s-o înţeleagă, căci era mult prea complexă, nici măcar s-o vadă în totalitatea ei, fiind prea vastă. S-o întrezărească numai, ca pe o

posibilitate, ca pe o potenţialitate pe care toţi o mobilau cu existenţele lor.

Apăsă pe manetă. Fulgerul întunecat îi prinse şi-i mătură. Şi, de astă dată, se pomeniră în plin deşert.

Nici un nor pe cer. O întindere de nisip imensă. Recunoscură imediat soarele. Enorm. Albastru. Foarte jos, la orizont, cele două luni gigantice pluteau ca nişte baloane.

— Aceeaşi planetă, şopti Shan d'Arg, abia auzit. Nu s-a mai văzut aşa ceva. Ne-am deplasat în timp, dar nu şi în spaţiu.

— Ce an? se întrebă Mario.

— Imposibil de aflat, răspunse Jorgenssen. Dacă instrumentele noastre funcţionau, poate am fi reuşit să stabilim studiind soarele albastru, sau compoziţia solului. Acum însă, nu putem nici măcar să ştim dacă ne aflăm înainte sau după epoca junglei prin care am trecut.

Erau atât de surescitaţi, încât nu-şi dădură seama imediat în ce situaţie disperată se aflau. Deşertul se întindea cât vedeai cu ochii. Baliza nu-i însoţise în deplasarea lor temporală. Nu se mai puteau întoarce în junglă, şi cu atât mai puţin la Dalaam.

— De data asta, spuse Mario, cred c-am ajuns la capătul frânghiei.

Îşi potrivi detectorul. Nici urmă de poartă spaţio-temporală. Nici cel mai mic semn al prezenţei vreunei balize. Instrumentele erau inerte.

— Poate că nu! exclamă Erin, cu un soi de exaltare care-l surprinse chiar şi pe el însuşi. Priviţi! Nu recunoaşteţi nimic?

Îşi îndreptară privirile în direcţia indicată de el. Şi observară în depărtare, la o distanţă greu de definit,

abia vizibilă, o faleză semicirculară, care se înălţa din nisip ca un corn stâncos.

— Relieful nu s-a schimbat, continuă Erin. Acolo se găsea cascada.

— Sau se va găsi, îl corectă Jorgenssen.

Ambele variante erau la fel de posibile. Cât timp fusese necesar pentru ca jungla să cedeze locul acestei pustietăţi depline, sau pentru ca deşertul să fie populat cu viaţa forfotitoare a junglei?

Zece milioane de ani? Un milion de ani? Sau doar o mie de ani? În lipsa oricărei intervenţii din afară, ar fi fost necesare ere geologice întregi. Dar „cineva” transformase trama cauzală, structura realităţii. Cine, aşadar? Arcimboldo Urzeit?

Poate că, la baza falezei, cabana încă mai exista. Poate că şi baliza era acolo, acoperită de nisip. Era o speranţă nebunească, dar nici colosala deturnare a fluviului temporal care fusese săvârşită pe acea lume fără nume nu era mai puţin nebunească. Şi totuşi, îşi spuse Jorgenssen, toate acele lucruri trebuia să aibă un sens: Dalaam, jungla, deşertul... Acel „cineva” nu-i trimisese fără nici un motiv în labirint. Succesiunea evenimentelor pe care le trăiseră trebuia să aibă o semnificaţie profundă, ca o frază compusă din cuvinte.

Numai că, din păcate, nu aveau cheia rebusului. În adâncurile timpului, întâlniseră sfinxul. Dacă rezolvau enigma, aveau să supravieţuiască, iar acea nouă înţelegere urma să le deschidă porţile unui univers neaşteptat. Dacă eşuau...

Ygone, jungla, deşertul.

Trei etape de organizare a vieţii. Pe Ygone domnea cooperarea între pădure şi oraş. Legea junglei era concurenţa. Iar deşertul nu cunoştea decât inerţia neanimată: era anterior sau ulterior vieţii - incompatibil

cu ea.

Jorgenssen îşi trecu limba peste buzele uscate. Îi era milă de însoţitorii lui, iar acesta era un sentiment nou pentru el. Dintr-o dată, descoperea că avea sentimente de afecţiune pentru Mario, pentru Erin şi pentru Shan d'Arg, că nu era doar o camaraderie de arme, ci o stare mai profundă, mai umană. Constata că existau în afara lui, că nu erau doar nişte obiecte din universul său. Descoperea că aveau şi ei un timp al lor, un trecut, un viitor şi un prezent personal. Descoperea că niciodată nu remarcase acest lucru, deşi crezuse că-i cunoştea. Descoperea că, exact în momentul când devenea conştient de individualitatea lor, îi înţelegea mai bine.

— Regret că v-am adus aici, spuse el. Mă tem că situaţia noastră e fără ieşire.

Mario surse vag.

— Am venit fiindcă aşa am hotărât noi. Nimic mai mult. Nu eşti răspunzător cu nimic. Mai bine am încerca să ajungem la faleză.

„Vă mulţumesc”, vru să spună Jorgenssen, dar nu făcu decât să ofteze, răspunzând laconic:

— Fie.

Şi porni, stârnind praful cu cizmele care i se afundau în nisip. Toţi patru, ca nişte puncte minuscule în deşert, atraşi de faleza în formă de corn, zdrobiţi de oboseală, înaintau de-a lungul dunelor minuscule pe care le sculptase un vânt etern.

— Mi-e sete, spuse Erin. Îmi amintesc că anul trecut, pe Circé, am escaladat nişte munţi de lavă. Cu mii de ani înainte, nu fuseseră decât nişte torente de foc. Dar când am ajuns pe marginea superioară a unui platou, după ce urcasem un perete abrupt şi neted ca sticla, am văzut că în mijloc se întindea un lăculeţ, cu

apă perfect curată, care se revărsa pe flancul oriental în trei cascade frumoase ca nişte jerbe de foc. Noaptea, stelele se oglindeau în lac de parcă ar fi fost un al doilea cer. Iar apa era cât se poate de rece, aproape ca gheaţa. O simţeam în gât ca pe o lamă de fier. Şi era limpede ca spaţiul. Aş vrea să revăd acum apa aia de-atunci.

Nisipul devenise mai fin, iar picioarele li se afundau mai adânc în el. Vorbeau mergând, cum n-o mai făcuseră niciodată. Vorbeau despre Federaţie şi despre lumile pe care le cunoscuseră, despre ambiţiile lor din trecut şi despre înfrângerile secrete pe care le suferiseră. Jorgenssen le vorbi despre Ygone, spunându-le că spera s-o revadă pe Anema, dacă scăpa cu viaţă. Erin vorbi despre ameţeli, iar Shan d'Arg le descrise obsesia lui cu moartea, şi Mario, teama de timp. Şi toţi, în acelaşi timp, în beţia oboselii, descopereau utilitatea sincerităţii şi necesitatea comunicării.

Apoi începură mirajele.

Când apropiate, când îndepărtate, viziuni furişe ale junglei începeau să se suprapună peste deşert. Un miros de umezeală. O pată verde, foşnetul unui animal. Forma delicată a unei liane încercuind un trunchi.

Jorgenssen se frecă la ochi. Lumea era plină de punctişoare luminoase. Începutul delirului, îşi spuse el, fără deznădejde. Dincolo de o dună, devenită pe neaşteptate transparentă, recunoscu silueta lui Livius. Un copac gigantic din Dalaam îşi înfipse rădăcinile în faţa lui - şi dispăru. O prăpastie i se căscă sub picioare, pentru o clipă.

Dezorientat, Jorgenssen se opri. Ceilalţi păreau străvezii, ca atinşi de o vibraţie nebună. Glasurile lor

uimite ajungeau până la el diforme, întrerupte. Crâmpeie de noapte eclipsau soarele orbitor. Halucinaţii, îşi spuse el, dar privirea îi căzu asupra cadranelor parcă scoase din minţi ale detectoarelor şi îl cuprinse o teroare imensă, pe care strigătul lui Shan d'Arg o contură mai precis, cristalizând-o:

— Furtună temporală!

Timpul, maltratat, deformat, violat, se răzbuna. Forţele pe care le menţinuse în paralel cu posibilităţile distincte cedau sub povara zdrobitoare a realităţii. O furtună temporală. Era cataclismul de care Echipele se temeau cel mai mult. Uneori, se producea de la sine, în anumite regiuni ale spaţiului unde descărcările energetice erau atât de violente încât reuşeau să afecteze structura continuumului. Dar, cel mai adesea, furtunile temporale proveneau de la câte o tentativă avortată, din câte o intervenţie stângace. Timpul, pe plan local, se năruia. Bucăţi din trecut veneau să pălmuiască viitorul. Prezentul se surpa. Un om atins de ploaia timpului îşi vedea mâna zbârcindu-se dintr-o dată ca a unui bătrân, sau tot trupul revenindu-i la starea foetală şi, într-o ultimă scăpărare a conştiinţei, ştia că zeii sfidaţi se răzbunaseră. În constelaţia Lebedei, o asemenea catastrofă distrusese şapte planete. O stea devenise novă. Muriseră douăzeci de miliarde de fiinţe. Supravieţuitorii rămăseseră pradă demenţei până la moarte: întrezăriseră ceva şi mai înfricoşător decât propria lor distrugere - pe aceea a universului.

Jungla. Deşertul. Pe această planetă fără nume, sub lumina soarelui albastru, se succedaseră intervenţii contradictorii. Iar acum, lumea se făcea bucăţi. Lui Jorgenssen îi trecu prin mine ideea că acest cronoclasm nu era accidental, că era doar punctul final

al acelei fraze logice ale cărei cuvinte de neînţeles se numeau Dalaam, junglă, deşert... După sterilitate, distrugerea. Şi era, în acelaşi timp, imaginea clară a destinului Federaţiei. Prin faptul că manipula timpul, Federaţia submina universul. Apărându-şi prezentul, măcină viitorul. Într-o bună zi, galaxia avea să explodeze la rândul ei, şi zece milioane de stele urmau să zboare care-ncotro, oscilând între zece miliarde de posibilităţi, iar flacăra omenirii, fără un sunet, avea să se stingă.

Glasurile celorlalţi şi strigătele lor de uimire nu-i mai ajungeau la urechi decât ca nişte bolboroseli absurde. Încă îi mai vedea, când şi când, ca nişte reflexe fugare trimise înapoi se cioburile oglinzii pe fondul monoton al deşertului. Îi văzu răsărind din neant chiar şi pe Livius, Nanski şi Cnossos. Un hazard incredibil sau o intervenţie subtilă îi absorbise în furtuna temporală, aruncându-i pe această lume. Şi din nou, toţi şapte reuniţi, îndepărtaţi şi apropiaţi totodată, luptau în tăcere contra dezlănţuirii timpului.

Iar Jorgenssen putea să vadă cele şapte siluete maturate de rafalele cele mai violente ale timpului ca şi cum ar fi fost proiectat în afara propriului său trup: Mario şi Shan d'Arg, Cnossos şi Erin, Livius şi Nanski, şi el însuşi, clătinându-se, luptând, încercând să-şi ţină ochii deschişi în învolburarea cosmosului. Putea să-i vadă pe toţi şapte, în unele momente, aşa cum fuseseră cu zece ani mai devreme, iar în clipa următoare, cum aveau să arate peste alţi zece ani. Ştiu, într-o străfulgerare, că avea să supravieţuiască şi s-o regăsească pe Anema, iar o clipă mai târziu, un strop de timp îi şterse din memorie această amintire ţâşnită din viitor.

Şi în spatele celor şapte siluete putea să vadă alte

şapte, mai palide, aproape translucide, care le urmau, şi le ameninţau, şi se pregăteau să le omoare. Şi putea chiar să recunoască trăsăturile spectrale ale ucigaşilor, iar acelea erau ale lor înşile, porniţi într-o vânătoare infernală, prin faldurile timpului, pe propriile lor urme.

Vru să strige un avertisment, dar nu reuşi să emită decât nişte sunete neinteligibile. Cele două echipe alergau spre orizont, închise ochii şi o luă şi el la fugă, apoi începu să cadă, să cadă la nesfârşit, fără a şti dacă-l mai susţineau picioarele sau dacă spaţiul se căscase sub el. Iar valurile timpului îi aduceau gândurile celorlalţi.

O particulă de timp ii traversă creierul. Amintiri uitate revenirǎ la suprafaţa conştiinţei. Îşi aminti de un vis pe care-l avusese. Într-o piaţă circulară, un om îl urmărea, iar omul acela avea propriul lui chip. Şi o mulţime imensă, mulţimea din Dalaam, îi privea, deznădăjduită, înfrângerea. El se silea să ajungă la un refugiu, în centrul pieţei, şi să atingă o statuie, un chip enigmatic de piatră, singurul punct solid în acea vâltoare dezlănţuită, dar ştia că n-avea să-l atingă niciodată.

Cuvintele Anemei îi reveniră în memorie. „Dacă-ţi aminteai visul, ai fi fost aproape vindecat. Într-o bună zi, va trebui să te întorci în copac, ca să regăseşti visul... Vei înceta să te mai urăşti pe tine însuţi...” Scoase un strigăt de triumf. Regăsise visul. În sfârşit, învinsese. Se regăsise pe el însuşi. Iar chipul adversarului se schimbă brusc. Celălalt Jorgenssen veni spre el, cu un zâmbet calm pe faţă, şi-i întinse mâna.

Şi cunoscu şi visele celorlalţi. Ştiu că, în chiar acele clipe, fiecare dintre ei trecea prin ceea ce trăise el în interiorul copacului din Dalaam, şi că fiecare trebuia

să-şi rezolve propria problemă. Şi asista, ca un spectator neputincios, la partida mortală pe care o juca fiecare dintre ceilalţi contra lui însuşi.

Livius, în visul său - sau poate era o realitate adusă de tumultul timpului? - se găsea în lumea lui natală. Alerga pe străzile strâmte ale unui oraş sordid. Pereţii crăpaţi, înalţi până la cer, străpunşi de ferestre prin care îl spionau mii de ochi, îl înconjurau ca zidurile unei închisori. Îşi scoase arma nefolositoare şi trase la nimereală, făcând să se dărâme porţiuni întregi din pereţi. Dar continua să fugă. Nu ştia de ce sau de cine, însă fugea cât îl ţineau picioarele, coborând scări întortocheate, trecând prin pasaje acoperite care străbăteau masa monolitică a clădirilor.

Solul pietruit era unsuros şi alunecos. La o intersecţie, se repezi pe o străduţă laterală atât de îngustă încât ar fi putut atinge pereţii laterali fără ca măcar să întindă braţele. Tăcere. Apoi, ca un tropăit îndepărtat, se făcură auziţi paşii urmăritorului. Foarte sus, deasupra capului său, în peretele întunecat, plin de pete, se deschise o fereastră minusculă; ca un hublou al cărui singur orizont era zidul din faţă, faleza artificială - şi, ridicând capul, o recunoscu într-o clipă. Acolo se născuse, în camera aceea, ca o cavernă suspendată, îşi trăise primii ani de viaţă. Iar la fereastră se arătă un chip, şi văzu imediat că era al său, şi scoase un urlet de groază şi de furie turbată. Paşii vânătorului se apropiaseră şi putea să-i vadă umbra, din cotlonul unde se ascunsese, crescând pe pavajul străzii, şi recunoscu umbra, şi mersul şi erau ale lui. Tăcerea, în afară de paşii urmăritorului şi un clinchet metalic neliniştitor, era absolută. Toţi locuitorii oraşului se pitiseră în văgăunile lor, fugiseră din calea

vânătorului, dintr-a lui Livius lupul, iar Livius era singur, faţă-n faţă cu dublul său.

Se retrase pe străduţă. Piciorul îi alunecă, şi-şi pierdu echilibrul. Voia să plece din oraş, să ajungă într-un spaţiu liber. Deasupra capului, cerul, redus la o fâşie verzuie îngustă, îl chema batjocoritor. Se întoarse şi o luă iar la fugă.

Străduţa nu se mai termina. Şi ştia că nu avea altă ieşire decât un labirint greţos de canale întunecoase. Dar, dintr-o dată, spre marea lui uşurare, se pomeni ajungând pe o pajişte verde şi recunoscu un parc în care se ţinuse de jocuri periculoase, în copilărie, şi care, după cum îşi amintea, se găsea într-o cu totul altă parte a oraşului. Se îndreptă spre un pâlc de copaci unde spera să se poată ascunde aşa cum făcuse de nenumărate ori, când copiii din banda adversă îl căutau ca să-l cotonogească, dar pentru a ajunge acolo trebuia să traverseze o esplanadă circulară decorată la intrare cu o fântână.

O navă stelară sferică trecu pe cer, iar Livius ridică ochii ca s-o privească mirat, după care privirea îi reveni spre fântână şi spre statuia cu un zâmbet enigmatic aşezată deasupra ei.

Vânătorul se repezi afară din tufişuri, în faţa lui, cu propriile lui trăsături, cu uniforma lui, cu arma strânsă-n pumn. Livius trase asupra lui, dar vânătorul nu înceta să avanseze, cu paşi măsuraţi, implacabili, ca o siluetă înaltă susţinută pe două picioare slabe, şi încet, minuţios, începu să ridice arma...

Cnossos, în vis, explora caverne de corali, în adâncurile mării. Îl stăpânea o angoasă surdă. O umbră trecu pe deasupra lui, iar Cnossos se răsuci, suplu ca un ţipar, şi prin hubloul măştii, în întunericul

tulbure străbătut de reflexele violete ale coralilor peste care trecea lumina farului frontal, văzu că nu era un monstru marin, nici un rechin, nici o caracatiţă, nici un anelid uriaş, nici un păianjen gigantic, ci un om.

Îşi recunoscu dublul.

Erin escalada un perete abrupt şi nu îndrăznea să se uite în urmă - nu de teamă că ar fi văzut adâncimea prăpastiei deasupra căreia se urcase, ci ca să nu descopere cine se ţinea după el, cu îndărătnicie.

— Urcă, spuse un glas, pe care-l recunoscu ca fiind al său.

Se opinti şi mai tare, cu braţele epuizate. Degetele pline de sânge i se crispară pe protuberanţele de piatră. Unghiile încercau să i se înfigă în interstiţii.

Când ajunse pe creasta falezei, cu mâinile agăţate de margine, înălţă capul şi văzu o siluetă masivă, strivitoare, care-l domina. Era el însuşi. Cizma celuilalt Erin se ridică şi-i strivi degetele. Erin urlă şi-şi dădu drumul, şi căzu pe spate, şi mai avu timp să vadă că se prăbuşea spre urmăritor, care avea chipul lui şi era hotărât să-l ucidă...

Mario se ţinea după o femeie, printr-un oraş — parc de pe Enguerrand III. În depărtare, o orchestră nevăzută cânta o melodie stranie şi tristă, foarte veche. Fruntea lui Mario era îmbrobonată de sudoare. Ştia numai că trebuia s-o prindă pe acea femeie şi să-i pună o întrebare, una singură, dar nu ştia care anume. Nu-şi ştia nici numele. Începea să se înnopteze.

Femeia purta o capă lungă, care flutura în urma ei pe când fugea. Culoarea capei se schimba încontinuu. O acoperea în întregime, până la păr.

Trebuia s-o ajungă înainte ca femeia să intre în

piaţa unde avea loc concertul, o piaţă circulară vastă unde trebuia să se înghesuie o mulţime de oameni, dominată de o enormă sferă de sticlă suspendată deasupra orchestrei, care trimitea sunetele amplificate spre public.

Mario se avântă printre tufişuri, ca să-i taie drumul. O clipă, o pierdu din vedere, iar când o zări din nou, avu impresia că femeia alerga mai încet, dar şi că acum era mai mare. Stupefiat, fără a se opri din goană, văzu cum creştea şi tot creştea, până când se opri şi se întoarse spre el.

Se opri la rândul lui. Îi era teamă. Capa continua să acopere în întregime faţa şi trupul făpturii. Dar Mario nu se mai îndoia că nu era o femeie. Încet, capa alunecă în jos. Nu înţelese imediat ce se afla în faţa lui.

Ştia doar un singur lucru. Că avea să moară. De mâna propriului său dublu. Dublul lui, mort în râpa de pe Ygone, revenise şi voia să se răzbune...

O navă stelară se precipita spre vedeta lui Nanski, într-un spaţiu lipsit de stele. Terorizat, vru s-o strige pe Nelle, soţia lui, dar nu primi nici un răspuns. Era singur la bord. Nava necunoscută creştea monstruos pe ecran. Văzu o trapă deschizându-se şi un om ieşi în vid, fără nici un echipament de protecţie. Mergea prin spaţiu, apropiindu-se până ocupă tot ecranul. Şi atunci, preţ de o secundă, Nanski crezu că se privea într-o oglindă. În clipa următoare, omul sări de pe ecran şi trase cu arma...

În arena de pe Tanatos, Shan d'Arg îşi aştepta adversarul. Ştia că lupta avea să fie nemiloasă. Mulţimea urla deja în tribune. Vulturii artificiali, care purtau camerele de televiziune, se învârteau pe cer,

aţintindu-şi asupra lui ochiul unic şi fix, glisând fără zgomot pe aripile lor de metal negru.

Un soare minuscul, ca un glob de foc plutind deasupra arenei, scălda nisipul într-o lumină crudă. Shan d'Arg, cu arcul în mâna stângă, cele trei săgeţi înfipte pe sub centură, şi coada măciucii în mâna dreaptă, privea fix poarta îndepărtată, ca o semilună întunecoasă pe unde avea să se repeadă afară adversarul.

Pentru prima dată în viaţa lui, tremura înainte de o luptă. Văzu silueta subţiratica a adversarului detaşându-se pe fundalul arenei. Urletele sporiră în intensitate. Shan d'Arg îl lăsă pe campion să se apropie. Apoi, văzu că celălalt nu avea nici arc, nici măciucă, ci un pistol cu radiaţii pe care-l ridica încet. Smulse o săgeată de la cingătoare, o potrivi în arc şi ochi. Dar unul dintre vulturi căzu în picaj asupra lui şi devie săgeata de pe traiectorie.

Ucigaşul era acum foarte aproape. Shan d'Arg îl recunoscu, În toată galaxia, nu existau doi oameni care să aibă aceeaşi piele galbenă, aceiaşi pomeţi plaţi, şi aceiaşi ochi îngusta, sub sprâncenele negre şi subţiri.

Decât el...

Şi astfel, cu toţii, sub ochii lui Jorgenssen, erau nevoiţi să-şi întâlnească dublura şi moartea, în vis. Şi acest lucru făcea parte din labirint. Iar Jorgenssen ştia că fiecare era conştient de visele celorlalţi. Şi că toţi trebuia să găsească o soluţie, înainte de a fi răpuşi. La fel cum o găsise el însuşi. Puteau să beneficieze de experienţa şi de succesul lui. Soluţia era simplă, o dată ce o cunoşteau. A se accepta pe sine. A elimina din sine orice dualitate. Dar, pentru a atinge acest obiectiv, trebuia ca personalitatea să fie în întregime

răscolită, bulversată, recompusă. Şi numai vecinătatea morţii o putea constrânge să se pună totalmente în discuţie.

Era logic. Era concluzia labirintului, dacă nu chiar punctul său final. În vederea acestei metamorfoze fuseseră aduşi acolo. Dalaam, jungla şi deşertul nu fuseseră decât tot atâtea încercări.

Dar cine...? Întrebarea rămânea fără răspuns. Labirintul încă mai conţinea săli neexplorate.

Acalmie. Solul redevenea ferm sub picioarele lui Jorgenssen. Furtuna temporală continua să huruie surd, dar acum se găsea într-o zonă relativ calmă. Ochiul ciclonului. Fundul depresiunii.

Deschise ochii. Văzu că înaintase mult, că furtuna îl apropiase enorm de faleză. Ceilalţi rămăseseră foarte departe, în urmă, încă pradă propriilor lor coşmaruri.

Faleza se înălţa în faţa lui, atât de înaltă încât acoperea jumătate din cer. Văzu cabana aproape în întregime scufundată în nisip. Uşa era deschisă, blocată de capătul unei dune. Prin deschizătura îngustă care rămăsese accesibilă, Jorgenssen se strecură în interior. Înăuntru domnea un calm total. Ochii lui se obişnuiră cu întunericul. Nisipul ajungea aproape până la nivelul mesei. Cartea era la locul ei. Vru s-o ia, dar privirea i se opri brusc spre un obiect alb care ieşea din nisip, dincolo de masă.

Un craniu de om. Partea superioară a unui schelet. Un lănţişor de oţel rămăsese agăţat de vertebre, iar între coastele dezarticulate atârna o medalie. Întinse mâna s-o vadă mai bine, dar ştia deja că purta gravat numele lui Arcimboldo Urzeit.

Aşadar, aici îşi sfârşise Urzeit furtunoasa viaţa. Labirintul nu mai avea sens. Nu ducea decât la un

mort. Cu secole în urmă, poate, fusese construit într-un scop anume, pentru a proteja oraşul Dalaam, dar şi ca să-i transforme pe eventualii agresori. Acum, însă, nu mai corespundea cu nimic.

N-aveau să afle niciodată de ce. Se expuseseră degeaba primejdiilor.

Pe Jorgenssen îl cuprinse disperarea.

Vru să deschidă cartea cu scoarţe de metal, dar când făcu acest lucru, probabil declanşă un mecanism, căci universul pivotă în jurul lui, într-un caleidoscop de culori, şi ştiu că încă o dată intra în Altundeva Absolut, şi călătorea în timp.

VI

Anul? Nedeterminat. Locul? Nicăieri.

O grădină sub un soare albastru. Un paradis de copaci mari aşternându-şi umbra pe pajişti întinse. Coline domoale care despărţeau cursuri de apă. Pământ tare şi gras. Iarbă verde. O apă limpede, cristalină, uşoară, ca o scurgere de diamant lichid.

Jorgenssen se frecă la ochi. Un patruped mare şi roşcovan ieşi din frunziş şi-l privi, apoi se îndepărtă nepăsător. Păsările ciripeau. Râul era populat cu fulgere de argint, peşti aproape triunghiulari, care dădeau târcoale prin vâltorile apei.

Nici jungla nu mai exista, nici deşertul, dar planeta era aceeaşi. Jorgenssen nu se îndoia că ajunsese în aceeaşi lume - într-o altă posibilitate a aceleiaşi lumi. Îşi ţinu respiraţia ca să audă mai bine. Nu-i ajungeau la urechi decât zgomotele pădurii. Strigă. Nu răspunse nimeni. Ceilalţi rămăseseră în deşert, sau poate furtuna temporală îi aruncase pe alte planuri, în alte fracţiuni ale timpului.

Ştia unde se găsea. Cursul de apă ducea la cascadă. Era acelaşi râu care le permisese să străbată jungla. Firesc, cabana, poate şi baliza, trebuia să se găsească la poalele falezei.

Porni cu pas vioi. Se simţea complet întreg la minte, lucid. Acum ştia care era sensul labirintului. Constituia o încercare şi, în acelaşi timp, un tratament. Încercarea îl debarasase de prejudecăţile Federaţiei. Tratamentul

îl însănătoşise mintal.

După câteva clipe, însă, simţi cu putere o lipsă, o absenţă. Anema. Prietenii lui. Era singur. Orice paraclis se împarte cu alţii. Dar singurătatea lui nu avea nimic în comun cu cea pentru care se antrenase atâta timp. Nu mai era solitudinea marcată de suspiciune proprie oamenilor Federaţiei. Era doar simpla constatare a propriei lui izolări fizice. Ştia că de-acum încolo îşi putea folosi toate resursele fiinţei pentru a-i regăsi pe ceilalţi, pentru a se integra într-o comunitate.

Din mers, culese un fruct auriu.

La un cot al râului apăru un om. Zâmbea. Era bătrân şi gras, şi aproape chel. Îl privi pe Jorgenssen cum se apropia. Ochii lui negri sclipeau de inteligenţă. Îşi ţinea înfipte sub centură degetele mari ale mâinilor grase, ciuruite de gropiţe. Purta nişte haine decolorate care cândva fuseseră, probabil, portocalii. Duse mâna dreaptă la buzunar şi scoase o pipă pe care o aprinse cu grijă.

Apoi ridică mâna în semn de bun-venit.

— Salut, îi spuse el placid lui Jorgenssen, care-l privea uimit. E frumos azi, nu-i aşa?

Aura lui Jorgenssen, uniforma ruptă, chipul acoperit de sudoare şi praf, nu păreau să-l surprindă câtuşi de puţin.

— Salut, răspunse Jorgenssen.

Aspectul bărbatului îl mira şi mai mult decât primirea pe care i-o făcuse. Niciodată nu văzuse un bătrân în Federaţie. Şi cu atât mai puţin un bătrân corpolent. Biologii Federaţiei puteau menţine un om în plină formă, pentru un termen aproape nelimitat.

Bătrânul vorbise în limba dalaamană. Totuşi, nu avea aerul maiestuos natural al dalaamanilor. Viaţa îi brăzdase chipul cu riduri fine şi adânci.

— E vreun oraş pe-aici, prin apropiere? întrebă Jorgenssen.

— Nu cred, răspunse bătrânul. De fapt, suntem singurele două fiinţe omeneşti de pe această lume, în momentul de faţă.

Apropiindu-se, Jorgenssen văzu că bătrânul era mai scund cu un cap decât el. Trăgea calm din pipă. Rotocoale de fum se înălţau prin aer.

— Apropo, continuă bătrânul, cred că mă căutai. Mă numesc Arcimboldo Urzeit.

Tăcere. Apoi, Jorgenssen reîncepu să respire. Îşi simţea membrele grele ca de plumb. Urzeit zâmbea, cu pipa în colţul gurii şi degetele din nou agăţate de cureaua pantalonilor.

— Mă bucur să văd că ai scăpat cu bine, spuse el. Am nevoie de colaborarea dumitale. Vei fi liber să hotărăşti, desigur.

— Poftim? Dar despre ce e vorba? întrebă Jorgenssen, sufocat.

— Despre viitorul Federaţiei, despre cel al Dalaamului, şi despre al dumitale bineînţeles.

Glasul lui Arcimboldo Urzeit era calm, binevoitor. Jorgenssen reveni brusc la realitate. — N-ai murit...? întrebă el, cu glas inexpresiv. Nu era scheletul dumitale?

Îşi muşcă buzele.

Zâmbetul lui Urzeit deveni şi mai larg. Clipi mărunt din ochi. Pesemne era miop. Una dintre acele monstruozităţi cărora numai istoricii le mai păstrau amintirea.

— Depinde de an, răspunse el. În epoca din care vii, voi fi mort, într-adevăr. Deocamdată, însă, nu. Ţi-ai dau seama de asta, sper. În cabana din deşert, ai văzut într-adevăr... scheletul... meu. Dar deşertul nu va

apărea aici mai devreme de cinci sau şase mii de ani. Şi până atunci...

Făcu un gest larg.

— Să nu mă consideri o stafie. Teoria susţine că nu existăm unul în raport cu celălalt, pentru că eu am murit înainte ca dumneata să te naşti, iar aceste două evenimente se situează pe aceeaşi curbă cauzală. Aceasta este teoria oficială a Federaţiei. Trebuie să recunosc că am contribuit puţin şi eu la edificarea ei. Dar, de când am dispărut, am continuat să lucrez. Nimic nu se compară cu munca intelectual, pentru a menţine supleţea arterelor. Aşa cum mă vezi, mai am de trăit încă douăzeci de ani.

„Ştie când va muri”, îşi spuse Jorgenssen. „Şi-a sondat viitorul, chiar dacă aşa ceva pare de necrezut. A sfidat şi a învins timpul. Şi nu e paralizat de spaimă, de faptul că ştie ziua şi ora.” Apoi, reflectă: „Nici oamenii din Dalaam nu se tem de moarte. O acceptă de bunăvoie.” O secundă, acest lucru i se păru monstruos. Apoi îşi dădu seama că şi teroarea care-l bântuise pe el însuşi se risipise. „Frica de moarte şi frica de viaţă nu sunt decât unul şi acelaşi lucru. Cel care nu şi-a acceptat moartea nu-şi poate trăi din plin viaţa.”

— Şi ceilalţi? întrebă el, cu glas schimbat.

Nu-şi putea desprinde privirea de la fumul albăstrui care se înălţa din pipă. Şi aceasta evoca vremuri străvechi. Şi nu se putea deprinde cu ideea că-l avea în faţa lui pe legendarul

Arcimboldo Urzeit. Inconştient, îşi formase despre el o imagine impunătoare, aceea a unui uriaş cu trăsături severe, cu mâini grele şi ferme, cu degete spatulate, cu glas profund şi grav - un fel de Super-Daalquin. În nici un caz acest omuleţ grăsuliu şi zâmbitor, destul de

caraghios.

— Prietenii dumitale? Nu te nelinişti. Îţi voi vorbi mai târziu despre ei. Pentru moment, am câteva întrebări să-ţi pun, şi să-ţi dau unele explicaţii. Iar dumneata va trebui să iei o decizie.

— Te ascult, spuse Jorgenssen, cu voce imperceptibilă.

— Destinde-te. Eşti obosit. Ai înfruntat cele mai brutale probe, şi ai lăsat totul în urma dumitale. Tot ceea ce erai înainte. Acum eşti un om absolut nou. Ca un fluture abia ieşit din cocon. Aripile încă nici nu ţi s-au uscat bine, că de desfăcut, ce să mai vorbim... Lasă-ţi-le să se întărească la soare.

— Încerc... murmură Jorgenssen.

— Ia loc aici, pe iarbă. Mănâncă acest fruct. Nimic nu se compară cu roadele pământului.

Jorgenssen se supuse.

— Bun, continuă Urzeit. Avem tot timpul. Ce înseamnă cinci minute pe lângă cinci mii de ani? Jonglăm cu timpul, nu-i aşa, dumneata şi cu mine. Nu trebuie să-i dăm impresia că-i acordăm o prea mare importanţă. De aceea fumez pipă. E un obicei care s-a pierdut, şi cred că dispariţia sa a dat semnalul Federaţiei. Fumătorii de pipă sunt oameni blânzi şi meditativi. Pentru a umple corect o pipă, e nevoie de mult timp. Cea pe care o fumez eu în acest moment a fost cioplită dintr-o rădăcină de buruiană naturală, recoltată de pe Pământ.

Oftă adânc.

— Evident, urmă el, n-ai cunoscut niciodată Pământul. Majoritatea tinerilor din Federaţie, încă de pe vremea mea, nu auziseră vorbindu-se despre Pământ decât în romanele istorice. Cele mai multe specii pe care le vezi pe această planetă provin de pe

Pământ. Pe cele pe care nu le-am putut aclimatiza, le-am reprodus pornind de la plantele indigene şi provocând mutaţii controlate. Nici nu-ţi poţi imagina ce poţi face cu ajutorul geneticii, când eşti stăpân pe timpul tău.

— Dumneata ai fost pe Ygone, spuse încet Jorgenssen.

Închise ochii. Se gândea la copacii uriaşi al căror frunziş izgonea noaptea, ale căror ramuri se întindeau ca nişte degete protectoare deasupra oraşului - la arborii gigantici care formau memoria Dalaamului. Şi la această reproducere paradisiacă a Pământului.

— Întotdeauna am iubit copacii, recunoscu Urzeit cu ingenuitate. Îşi afundă rădăcinile adânc în sol. Escaladează cerul. Cresc în toate direcţiile - spre trecut ca şi spre viitor. Ştii, cercurile concentrice ale unui trunchi sunt unde temporale cristalizate, imortalizate. Anotimpurile trec, dar copacul îşi aminteşte. Sunt foarte mândru de pomii mei de pe Ygone. Nu cred că au pereche în univers.

— Nici eu nu cred... şopti Jorgenssen, uluit.

— Şi nici această grădină nu are egal, continuă Urzeit. Originalitatea ei pune o problemă. Este o enigmă, o enigmă foarte importantă. Am să mă joc de-a sfinxul. Să vedem dacă reuşeşti s-o rezolvi. Ai cunoscut trei stări ale acestei planete: jungla, deşertul, grădina. Dar nu le-ai putut data. Care e ordinea lor cronologică, după părerea dumitale?

Jorgenssen fu cât pe ce să ridice din umeri. Ezită.

— Nu ştiu... Lasă-mă să mă gândesc... Dumneata însuţi ai situat deşertul după grădină. Ai spus: peste cinci sau şase mii de ani. Iar grădina este opera dumitale. Prin urmare, înaintea ei a existat jungla. Jungla, grădina, deşertul. Iată ordinea cronologică. Dar

nu înţeleg ce înseamnă...

— Nu înţelegi?! răcni Urzeit.

Deschise gura atât de tare, încât pipa îi sări dintre dinţi. O prinse din zbor. Aplecându-se înainte, îndreptă coada pipei spre Jorgenssen.

— Nu înţelegi? Trei aspecte ale realităţii unei lumi decurg unul din altul, iar dumneata nu înţelegi ce legătură are asta cu misiunea dumitale. Prin urmare, tot ceea de ai trăit până acum n-a folosit la nimic. Aş putea să-ţi suflu, dar asta ar însemna să intervin în viitorul dumitale. Iar acela îţi aparţine. Nimeni nu are dreptul să intervină asupra timpului unei fiinţe inteligente, şi mai ales în scopul de a-i limita capacitatea de a alege.

Jorgenssen căzu pe gânduri. Trebuia să existe pe undeva o analogie care lui îi scăpa. Jungla... deşertul... grădina...

Jungla, grădina, deşertul. Între junglă şi grădină, o serie de intervenţii temporale. Exact ca acelea ale Echipelor. Dar între grădină şi deşert?

Nimic. Concluzia logică a intervenţiilor temporale era deşertul.

Piesele de puzzle îşi găseau locurile. Universul înaintea Federaţiei. Apoi, călătoria în timp, amenajarea trecutului, activitatea Echipelor. Federaţia era echivalentul grădinii. Sărea în ochi. Iar încheierea logică a Federaţiei era deşertul, decadenţa, moartea oricărei civilizaţii.

Iar el, Jorgenssen, trebuia să aleagă. Distrugerea Federaţiei, executând ordinele primite de pe Altair. Sau distrugerea Federaţiei, nerespectând ordinele primite.

Privi grădina care se întindea în jurul lui. Un paradis. O oază de vis. Şi totuşi, de o fragilitate extremă. O lacună ascunsă undeva în acea construcţie subtilă o

condamna la o dispariţie imediată. Oare frumuseţea grădinii, bogăţia Federaţiei, nu meritau să fie conservate pentru ele însele, chiar dacă erau efemere?

Nu, răspunse un glas în el. Nu, răspunseră ca nişte ecouri alte şase voci - ale lui Livius, Mario, Shan d'Arg, Nanski, Erin şi Cnossos. Nu, şoptiră glasurile anonime ale locuitorilor din Dalaam, răsunând în cavităţile luminoase ale copacilor gigantici.

Există lucruri mai importante decât frumuseţea sau bogăţia. Decât ordinea şi decât civilizaţia. Există viaţa - toate speciile care urmează a se naşte. Există viitorul omului, toate civilizaţiile care încă nu s-au ivit din neant.

Oftă adânc.

— Înţeleg, spuse el în sfârşit.

Aruncă la distanţă cotorul fructului auriu. Se simţea bolnav, sfâşiat.

Ce-i lipseşte acestei grădini? se Întrebă. Ce-i lipseşte Federaţiei.

Concurenţa. Toate speciile dăunătoare fuseseră eliminate de pe planeta grădină. Toate primejdiile posibile fuseseră înlăturate din viitorul Federaţiei.

Şi i-o spuse lui Urzeit.

— Am făcut o experienţă, răspunse bătrânul. Vezi dumneata, când am început să stăpânesc timpul, am fost aproape îngrozit de implicaţiile descoperirilor mele. Ici şi colo, am dus la bun sfârşit diverse experienţe. Această grădină este rezultatul uneia dintre ele. Te întrebi ce-i lipseşte. Nu, nu e nici concurenţa, nici lupta pentru viaţă.

Făcu o scurtă pauză.

— Este diversitatea. Cooperarea. Echilibrul natural, atins pe parcursul timpului. În acelaşi mod, Federaţia se îndreaptă spre pieire pentru că a nimicit orice

diversitate. Aş putea să menţin grădina asta în starea ei actuală pentru încă zece mii de ani, poate un milion. Dar ar trebui să intervin din ce în ce mai des, să deformez timpul tot mai profund. Şi aş ajunge la o catastrofă.

— Acelaşi lucru se întâmplă şi în Federaţie, confirmă Jorgenssen. Misiunile Echipelor temporale sunt tot mai frecvente. Dar, pe termen lung, nu au nici o şansă. Federaţia e condamnată.

— Exact, încuviinţă Urzeit, suflând un nor gros de fum pe nări şi gură. O prevăzusem. Le-am spus-o. M-au ameninţat. Nu mi-au mai dat voie să lucrez. Au încercat să mă omoare. Ei vedeau în dominarea timpului un instrument miraculos al puterii. Aveau o concepţie perversă despre timp şi despre om. Gândeau liniar. Timpul e un fenomen complex, ca o tramă, ca o stofă, ca o ţesătură vie. Poate fi sfâşiat. Nu voiam să se întâmple asta. De aceea am creat Dalaamul. Ygone este un antidot pentru Federaţie.

Jorgenssen se ridică. Se întinse. Începea să-l domine din nou oboseala.

— Ce trebuie să fac? întreba el simplu.

Răspunsul lui Urzeit nu întârzie. Niciodată glasul bătrânelului nu fusese atât de tranşant.

— Hotărăşte singur. Eşti adult, nu-i aşa?

Mergeau in lungul râului. Urcau spre cascadă, unde se afla cabana din care Arcimboldo Urzeit supraveghease desfăşurarea experienţelor sale, lângă baliza temporală care-i permitea să controleze trecutul şi viitorul.

— Acum câteva săptămâni, îi spuse Urzeit lui Mario, erai incapabil să hotărăşti în cunoştinţă de cauză. Erai un om al Federaţiei, chiar dacă te revoltaseşi împotriva

ei. Un individ este întotdeauna prizonierul timpului societăţii din care face parte. Trebuia să te smulgi. Trebuia să te eliberezi, să te restitui dumitale însuţi.

— Înţeleg, spuse Mario. Ne infectase nebunia Federaţiei.

— Trebuia să luaţi din nou contact cu realitatea. Să deveniţi capabili de a vă autodirija.

— Într-adevăr. Ne-ai pus într-o situaţie atât de incomodă, încât am fost nevoiţi să reflectăm şi să ne schimbăm.

Zâmbetul lui Urzeit se accentua.

— Eu n-am făcut nimic. V-am spus că nimeni nu are dreptul să intervină în viaţa altcuiva, folosindu-şi puterea pe care o are asupra timpului. Şi nu e numai o chestiune de morală, ci şi de stabilitate. Aminteşte-ţi de grădină şi de deşert.

— Atunci, cine?

— Gândeşte-te. Nimeni nu are dreptul să transforme viitorul sau trecutul unei alte fiinţe - numai pe ale sale proprii...

Câteva clipe, Mario rămase tăcut.

— Asta înseamnă că noi... Şi tăcu, îngrozit.

— Întocmai, răspunse Urzeit.

Ajunseseră în apropierea cascadei. Malurile râului erau acoperite de muşchi. Cabana se înălţa pe o peluză presărată cu flori. Un foc de lemne ardea liniştit într-o vatră amenajată în aer liber.

— Înseamnă că ne-am întors în trecutul nostru, sau mai bine zis, că o vom face, şi că ne-am scos din uz propriile noastre echipamente, că ne-am atacat pe soi înşine, spuse Shan d'Arg, care avusese timp să se acomodeze cu ideea. Dar, din moment ce aceste lucruri s-au întâmplat deja, înseamnă că nu mai avem

de ales. Aşa cum s-au întâmplat, se vor şi întâmpla. O vom lua de la început. Nu avem puterea de a decide.

— Ba da, îl contrazise Urzeit. Timpul nu e o suită liniară de evenimente. Dacă aşa ar fi, călătoria în timp ar deveni imposibilă. Şi, în consecinţă, nici deplasarea în spaţiu nu s-ar mai putea face. Timpul este compus dintr-un număr enorm, poate infinit, de posibilităţi cu probabilitate inegală. În fiecare clipă se pot produce mai multe evenimente. Unele sunt foarte probabile, altele mai puţin probabile. În condiţii normale, se realizează posibilitatea cea mai probabilă; dar nici celelalte nu dispar, ci rămân doar în stare latentă. Şi, o dată cu călătoriile în timp, registrul probabilităţilor este bulversat. 0 posibilitate foarte importantă poate lua locul unei posibilităţi foarte probabile. Mă urmăreşti, sper.

— Încerc... răspunse Shan d'Arg.

— Observă că exact acelaşi lucru se întâmplă şi în cazul deplasărilor în spaţiu. Corpurile cereşti urmează traiectoriile cele mai probabile. Apele râurilor, pietrele munţilor, de asemenea. N-a trecut decât relativ puţin timp de când omul le-a atribuit traiectorii foarte improbabile, făcând râurile să urce înapoi spre izvoare, reclădind munţii, sau deviind planetele de pe orbitele lor.

Chiar în acest moment, ne găsim într-o posibilitate destul de improbabilă - nu foarte reală, dacă preferi. Nu existăm totalmente. Chiar în acest moment, dacă expresia asta poate avea un sens, în şapte posibilităţi diferite, şapte Arcimboldo Urzeit încearcă să-i explice câte unuia dintre cei şapte membri ai echipei ceea ce ştiu despre structura universului.

— Dar Principiile? întrebă Shan d'Arg.

— Sunt false. Sau, mai bine zis, nu sunt decât

parţial exacte. Eu o ştiu mai bine ca oricine. Doar eu le-am formulat, pornind de la cercetările lui Horowitz. Dar atunci nu mi-am imaginat decât cazul unei...

Zâmbi.

— ...să zicem, al unei temporalităţi restrânse. Generalizarea s-a produs mai târziu.

— De ce nu se învaţă această generalizare pe lumile Federaţiei?

Urzeit începu să râdă. Obrajii îi săltau ca două pungi umflate cu aer.

— Ţi-am spus că Federaţia e atinsă de paranoia. Arca n-a ştiut cum să înăbuşe mai repede aceste cunoştinţe. De fapt, începând din momentul când am comis imprudenţa de a le publica am fost considerat un individ periculos.

De unde şi misterul care înconjoară viaţa lui Arcimboldo Urzeit, reflectă Shan d'Arg. Arca n-a îndrăznit să-l şteargă complet din memorie, aşa că a preferat să facă din el un mit vag şi inofensiv.

— Evident, continuă Urzeit, am învăţat lecţia care se impunea. Am dispărut. Mi-am dat seama că pusesem la dispoziţia Federaţiei o putere formidabilă, o putere pe care nu era capabilă s-o folosească spre bine. Nu din vina ei. Nu - pur şi simplu, oamenii Federaţiei nu ştiu îndeajuns ce înseamnă libertatea pentru a evalua toate implicaţiile stăpânirii timpului. Drama era că dispuneau acum de un mijloc extrem de puternic de a împiedica orice schimbare. Şi eu eram cel care li-l furnizase.

Chipul lui Urzeit se întunecă.

— Responsabilitatea mea nu era nici măcar totală. Dacă nu făceam eu această descoperire, ar fi făcut-o altul, puţin mai târziu. Dar nu puteam rămâne pasiv. Trebuia, pentru a domina timpul, să existe o altă

civilizaţie decât a lor, dar aceasta nu se putea naşte decât dintr-o ucenicie a controlului asupra timpului. Era un cerc vicios. Numai călătoria în timp permitea ieşirea din el. Viitorul putea ajuta trecutul. Aşa că am lansat un contraatac.

Shan d'Arg surâse. Energia acelui bătrân aproape grotesc avea ceva amuzant. Totuşi, nu se lăsa amăgit. Urzeit era un adevărat luptător, un om curajos şi hotărât, de o mie de ori mai presus decât războinicii musculoşi pe care Shan d'Arg îi combătuse în peste o sută de arene.

— Am început prin a încerca să suscit prin cât mai multe locuri societăţi capabile să răstoarne pe termen lung echilibrul seducător al Federaţiei. Dar de fiecare dată, mai devreme sau mai târziu, interveneau Echipele de Acţiune Temporală. Erau mai puternice şi mai bine echipate decât mine. Puteau proteja eficient Federaţia. Nu aveam nici cea mai mică şansă de reuşita.

— Vrei să spui că, timp de trei sau patru secole, Echipele de Acţiune Temporală au luptat împotriva dumitale, fără să ştie?

Urzeit dădu din cap.

— O mare parte din expediţii au luat efectiv în colimator lumi asupra cărora intervenisem. Au mai existat şi altele, desigur. Dar Echipele au consacrat tot mai multe eforturi luptei contra propriului lor creator. Frumos paradox, nu-i aşa? Cum numai călătoria în timp poate că creeze! După câţiva ani, m-am saturat să văd distruse atâtea lumi în care îmi pusesem mari speranţe. Am înţeles că mă aflam pe un drum greşit. Trebuia să pun pe picioare o societate stabilă, capabilă să reziste eforturilor Echipelor, şi să-mi asigur şi sprijinul Echipelor însele.

— Echipele lucrează deja pentru dumneata?

— Nu. Cronologic, voi sunteţi primii cu care am intrat în contact. Sunteţi primii care au fost trimişi pe Ygone. Dar pot să vă spun că vor mai veni şi alţii. Într-un anumit mod, clacă ţinem seama de întinderea timpului, trecând de partea noastră, vă alăturaţi unei legiuni foarte numeroase.

— La a cărei recrutare vom ajuta noi, sublinie Shan d'Arg.

— Întocmai, confirmă Urzeit. Dar să nu vă supraestimaţi importanţa. Indiferent dacă acceptaţi sau refuzaţi, nivelul de probabilitate al acestei legiuni nu va fi afectat aproape deloc.

— Care este posibilul cel mai probabil? Urzeit nu-i dădu un răspuns direct.

— Este întotdeauna acela în care intervenţia temporală a fost cea mai slabă.

Intrară în cabană. Era încărcată de mobile datând din toate epocile, de aparate pe care le meşterise Urzeit, şi de cărţi îngrămădite pe lângă pereţi, în cea mai mare dezordine. Urzeit se trânti într-un fotoliu de piele. De cealaltă parte a mesei din oţel, Livius se aşeză pe un taburet metalic.

— Aşa că, urmă Urzeit, am creat Dalaamul. Eram echipat de minune pentru a studia dezvoltarea fiinţelor şi societăţilor omeneşti, din moment ce puteam să mă deplasez de-a lungul timpului şi să compar aproape simultan diversele stadii ale unei evoluţii. Dar, în pofida acestor lucruri, n-aş fi putut duce sarcina la bun sfârşit de unul singur. M-a ajutat foarte mult Institutul de Teorie Prospectivă şi Aplicată.

— N-am auzit niciodată despre el, spuse Livius.

— Nu mă mir. Va fi înfiinţat abia peste o mie cinci

sute de ani.

— O mie cinci sute de ani în viitor?

— Întocmai. Cam la nouă sute cincizeci de ani după căderea ultimei Arce şi destrămarea Federaţiei.

— Vorbeşti despre aceste evenimente ca şi cum s-ar fi şi întâmplat, remarcă Livius.

— Se vor întâmpla, preciză Urzeit. Sau, mai bine zis, există o foarte mare probabilitate să se întâmple. Iar institutul şi cu mine facem tot ce putem pentru a întări şi mai mult această probabilitate. Cu ajutorul vostru, posibilitatea respectivă va deveni şi mai probabilă.

— O influenţă reciprocă între trecut şi viitor... şopti Livius, impresionat. Credeam că aşa ceva e imposibil. Şi ai ales distrugerea propriei dumitale civilizaţii.

— Nu te îngrozi aşa. Ţi-am spus că dacă n-o făceam eu, ar fi făcut-o altul.

Urzeit întinse mâna spre uşa dulapului şi o deschise.

— Gustă, te rog, îl invită în timp ce turna băutură într-un păhărel, trecându-şi pofticios limba peste buzele dolofane. Şi ţi-am mai spus şi că Principiile erau insuficiente. Contrar pretenţiilor pe care le afirmă, este posibilă revenirea în propriul trecut. Se poate modifica propria istorie.

— Poţi să te întâlneşti cu tine însuţi, să-ţi omori un strămoş, să fii propriul tău tată?

— Da - sau, cel puţin, până la un anumit punct. Oricât de repede ai alerga în jurul unui pom, mă îndoiesc vă vei putea vreodată să te ajungi din urmă pe tine însuţi. Cam la fel stau lucrurile şi în timp.

Livius îşi goli paharul dintr-o sorbitură. Alcoolul era mai tare decât tot ceea ce băuse în cele mai rău famate bombe de pe o sută de planete.

— Principiile nu sunt valabile decât dacă se are în

vedere o singură posibilitate, continuă Urzeit. Dacă se doreşte să se aducă transformări limitate acelei posibilităţi, care să lase aproape intact prezentul, aplicarea Principiilor e foarte convenabilă. Dar acestea nu sunt limitări naturale. Natura e mult mai bogată. Federaţia a absolutizat principiile, pentru că nu dorea să-şi vadă pus în discuţie prezentul, propria stare de fapt. Însă realitatea, în ceea ce-o priveşte, poate să conţină orice, chiar şi paradoxurile. Sau, mai degrabă, în realitate nu există paradoxuri. În viitorul care va urma după Federaţie, societatea oscilează permanent între mai multe stări posibile. Oamenii de acolo sunt obişnuiţi cu situaţia asta - i-au atribuit chiar şi un termen: o numesc „fluenţă”. Trăiesc simultan mai multe existenţe, pe planuri diferite. Timpul nu le mai apare ca o succesiune liniară de evenimente, ci ca o structură complexă. Fizica lor include o noţiune specială, aceea a unui soi de metatimp care conţine toate liniile timpurilor particulare, la fel cum un spaţiu conţine o infinitate de geodezice.

— Înţeleg, spuse Livius.

Lumea se învârtea în jurul lui. La urma urmei, şi alcoolul era un mijloc de a atinge fluenţa.

— Există trăsături de acest gen la oamenii din Dalaam, spuse Nanski, care simţea că i se îngreuna capul.

— În stare embrionară, recunoscu Urzeit. De exemplu, tradiţia trece de la o posibilitate la alta. Copiii din Dalaam ştiu inconştient ceea ce alţii învaţă pe căi absolut conştiente, într-o altă posibilitate, pe un alt plan. Înţelegi ce înseamnă asta? Practic, capacităţile unei fiinţe umane se multiplică la infinit. O personalitate reprezentată de un mare număr de

extensii asupra diferitelor lumi posibile. Şi fiecare dintre ele se consacră studiului câte unui domeniu, rezolvării câte unei probleme, dobândirii câte unei experienţe. O mie de vieţi trăite simultan.

— Şi copacii? întrebă Nanski.

— Ei servesc drept mediatori, răspunse Urzeit. Intermediari, Îşi afundă rădăcinile în pământ - în timp. În scorburile lor, posibilităţile se încrucişează, se suprapun, se întâlnesc.

— Dar dalaamanii nu ştiu nimic despre structura timpului.

— E prea devreme ca să înveţe. Tradiţia trebuie să progreseze treptat. Ceea ce rămâne inconştient la ei va deveni conştient pe parcursul secolelor. Dalaamanii ştiu destule lucruri ca să-şi rezolve toate problemele actuale. Le aduc dublurilor lor propria lor experienţă.

— Înţeleg, murmură Nanski, în acelaşi timp cu ceilalţi şase.

Cultura incompletă a dalaamanilor începea să se explice: nu reprezenta decât o faţetă a unei realităţi mult mai vaste.

— Una peste alta, rezumă el, ceea ce ne ceri dumneata e să alegem între existenţa Dalaamului şi cea a Federaţiei.

Urzeit îl privi drept în ochi.

— M-ai înţeles, spuse el încet.

— Este de ajuns să nu intervenim, spuse Cnossos, pentru ca Dalaamul să învingă. Ar trebui să te mulţumeşti cu atât.

— Ba nu, îl contrazise Urzeit.

Părea obosit. Îşi umplu păhărelul şi-l bău încet. Era tras la faţă. Vitalitatea sa fenomenală era pusă la grea încercare, atât de către vârstă, cât şi de efortul pe care trebuia să-l facă pentru a exista simultan pe şapte

planuri diferite. În câteva minute, trăsăturile i se modificaseră. Respira tot mai greu.

— Nu, repetă el, aminteşte-ţi. Posibilitatea cea mai probabilă este aceea care a suferit cea mai redusa intervenţie temporală. Există un plan în care v-aţi îndeplinit misiunea şi care nu a suferit nici o intervenţie ulterioară.

— Atunci, mai există şi un altul, în care nici o Echipă n-a sosit pe Ygone.

— În acel plan, şopti Urzeit, eu nu exist. Şi nici Dalaam. Toate sunt legate între ele. Şi aveam nevoie de voi... aveam nevoie să mă ajutaţi... Trebuie...

Îşi trase răsuflarea. Pipa îi scăpă dintre dinţi şi alunecă pe masă...

— ...trebuie să ştergeţi orice urme ale trecerii voastre, cât mai repede posibil. Trebuie să suprimaţi echipa chiar în momentul apariţiei sale pe Ygone. Acest lucru va fortifica enorm probabilitatea posibilităţilor favorabile.

Gâfâia.

— Sunteţi... sunteţi liberi să hotărâţi.

Implacabil, Cnossos formulă concluzia cuvintelor lui Urzeit:

— Trebuie să ne ucidem pe noi înşine.

— Întocmai. Nu veţi înceta să fiţi voi înşivă, să existaţi. Trebuie să mă credeţi. Veţi fi liberi... liberi...

Era palid, cu chipul umflat. Cnossos se ridică şi porni spre el.

— Întinde-te. Eşti bolnav.

— Nu... murmură Urzeit. Sunt bătrân. Nu e acelaşi lucru. Nu mai am mult timp.

Cnossos-Erin-Nanski se apleacă asupra lui. Jorgenssen-Mario îi descheie gulerul. Erin-Livius îi luă pulsul. Toate feţele se amestecau, se înceţoşau...

— În dulap, spuse Urzeit.

Acum vedea mai bine. Făcu un efort şi se ridică. Încercă să evalueze timpul care-i mai rămânea. Doar câteva minute. Fuseseră greu de convins, dar era aproape sigur că reuşise.

— Ai pulsul foarte slab, spuse Erin. Inima...

— Ştiu, îl întrerupse Urzeit. Am să...

— Pot să-ţi fac o injecţie. Spune-mi de unde să iau...

— Degeaba. Adineaori, nu v-am spus tot adevărul. Mai am de trăit douăzeci de ani. Dar nu în posibilitatea asta. Aici, am ajuns la capătul funiei. Am rezistat cel mai îndelungat timp posibil. Era locul cel mai comod ca să va întâlnesc. Aici, mi-am depăşit timpul.

Cuvintele i se rostogoleau printre horcăieli. Îl scutură un spasm.

— Aici nu mai sunt cu adevărat viu. Dar nu veţi rămâne singuri. De altfel, am să vă urmez.

Erin ridică paharul cu alcool spre buzele bătrânului. Câteva picături i se prelinseră pe bărbie.

— În rest, va trebui să hotărâţi voi înşivă. Sunteţi liberi, liberi...

Îşi lăsă capul să-i cadă în piept.

— Dalaam, spuse agitat Erin, este cu adevărat forma de societate ideală? Ai dori să vezi oraşe ca Dalaamul pe toate planetele galaxiei?

— Da şi nu... şuieră printre dinţi bătrânul. Dalaam nu e oraşul ideal. Este un model... O experienţă, înţelegeţi...

Erin îi citi în ochi angoasa.

— Dalaam e un model redus al societăţii viitoare... de după Federaţie... când translatoarele de materie vor uni toate planetele la fel cum leagă cărările din Dalaam... şi când oamenii vor fi liberi... spaţiul nu va mai exista... şi Galaxia întreagă... universul întreg... nu

va mai fi decât un oraş imens... trebuie să înveţe să trăiască liberi în oraşul ale cărui lumini sunt stelele...

Ochii bătrânului se dădură peste cap. Când îi văzu globii albi între pleoape, lui Erin începură să-i tremure mâinile. Dar Arcimboldo Urzeit încă mai lupta.

— E extrem de important ca Dalaamul să supravieţuiască... Eu nu mai pot face nimic... Sunt terminat... A fost un efort teribil, să fiu şapte în acelaşi timp... pe nişte planuri posibile de o probabilitate destul de slabă. Trebuie să...

Tăcere. Din gura lui Urzeit scăpă un gâlgâit.

— Sunt copiii mei, Dalaam... Înţelegeţi... Îi iubesc... Erin crezu că era vorba de o imagine.

— În dulap, veţi găsi... Copiii mei, vă spun... Trebuia să cunosc capacităţile genetice şi să pot folosi un stoc de cromozomi constant. Cei ai indigenilor nu mi-erau de ajuns... introdus pe-ai mei... reuşit să evit interferenţele temporale...

Capul ezită, se clătină...

— Furat cel puţin trei minute din timp... Asta înseamnă că probabilitatea se ameliorează... Am câştigat...

Trupul se prăbuşi. Pe o planetă fără nume, sub lumina unui soare albastru, Arcimboldo Urzeit murise.

Era oare o iluzie? se întrebă Jorgenssen. Florile păruseră să se ofilească tocmai în clipa morţii lui Urzeit, şi tot peisajul dobândise un soi de irealitate, de transparenţă. Nivelul de probabilitate al acelei posibilităţi trebuia să fie foarte scăzut, iar moartea lui Urzeit îl redusese şi mai mult. Ce-avea să se petreacă dacă se anula pur şi simplu?

Timpul îl zorea din urmă. Se repezi spre dulap şi-l deschise.

Văzu un echipament de Explorare şi Acţiune Temporală complet. Toate elementele erau acolo, noi-nouţe, tot ceea ce purtase asupra lui la plecarea de pe Altair. De unde apăruse? se întrebă el. Dintr-un viitor îndepărtat? Sau fusese sustras de pe Altair?

Se dezbrăcă şi luă pe el combinezonul. Îşi puse casca. Potrivi centura. Degetele îi lunecară cu un fel de plăcere peste arme, peste proiectoarele de raze ordziene, peste complexul simbiotic, peste detectoare.

Mai exista şi un aparat suplimentar, pe care-l examină surprins. Era o baliză spaţio-temporală, de dimensiuni incredibil de reduse. Cu ajutorul ei, putea călători în spaţiu şi în timp.

Baliza era reglată pentru o anumită lume şi dată. Pe un afişaj se putea citi: Ygone, Anul Zero, şi nişte coordonate numerice.

Aruncă o privire spre trupul bătrânului, şi îi veni o idee. Moartea lui Urzeit nu fusese un hazard îngrozitor. Fusese calculată. Urzeit spusese că trăia în continuare, pe alte planuri posibile. Preferase să dispară în acesta, pentru a scăpa de membrii Echipei. Chiar dacă se decideau împotriva Dalaamului, nu se mai puteau folosi de el ca de un ostatic. Prevăzuse totul. Chiar şi un eşec.

Jorgenssen ar fi vrut să-i ofere un mormânt, dar nu avea timp. Acea lume putea să se anihileze din clipă-n clipă. Cadavrul urma să rămână acolo, chiar în acel loc, şi tot acolo avea să fie şi peste şase mii de ani, după ce deşertul înlocuia grădina, aşteptându-l pe el, pe Jorgenssen, un schelet abia ieşind din nisip şi din praf.

Scheletul lui Arcimboldo Urzeit.

„Aşa se numeşte această lume,” îşi spuse Jorgenssen-Mario-Livius-Shan-Nanski-Erin-Cnossos. ‚Alt nume nu poate avea.”

Şi toţi şapte, dintr-o singură mişcare, apăsară pe butonul minuscul şi basculară în Altundeva Absolut. Ygone. Anul Zero. Pădurea de ciuperci.

Se regăsiră toţi faţă-n faţă. Un timp destul de îndelungat, nu-şi vorbiră. Toţi ştiau acelaşi lucru. Toţi ştiau ce aveau să facă. Nu era posibilă nici o ezitare.

Sau, totuşi, exista una?

Inima lui Jorgenssen-Mario-Livius-Shan-Nanski-Erin-Cnossos era frământată de anxietate. Stăteau pe marginea unei prăpăstii, în echilibru pe tăişul unui brici. Trebuia să aleagă.

Le reveni în minte imaginea trupului fără viaţă al lui Urzeit. Dacă alegeau Dalaamul, aveau să confere mai multă realitate posibilităţilor pe care le locuia bătrânul. Poate aveau să-i ofere chiar şansa de a trăi mai mult, în paradisul unde-l întâlniseră.

Dacă nu... Nu era nevoie să-şi vorbească. Dacă nu, în câteva minute, în poiana din apropiere, avea să apară, ivită din neant, venind de pe Altair, Echipa însărcinată să redreseze istoria Dalaamului. Iar ei urmau să dispară. Aveau să se şteargă în faţa dublurilor lor mai reale. Iar oraşul galactic al cărui model era Dalaamul n-avea să mai existe niciodată. Şi oamenii din Dalaam, născuţi chiar din celulele lui Arcimboldo Urzeit, urmau să fie şterşi de pe harta universului. Şi Galaxia, într-un viitor îndepărtat, nedeterminat, urma să arate ca un deşert.

Nisip de stele.

Aveau la dispoziţie o secundă pentru a decide. Lunecară cu toţii într-un pas spre luminişul gol, cu dinţii strânşi, cu teama în suflet, cu mâinile rezemate pe paturile armelor. Declanşară, din acelaşi râcâit de unghie, circuitele inhibitoare de câmp care aveau să-i

lase pe noii-sosiţi fără nici o protecţie. Îşi înlăturau şi lor înşile orice paveze. Dar aveau încredere.

Aveau să fie mai rapizi.

Un fulger în poiană. Şapte oameni şi o baliză. Şapte siluete îmbrăcate în alb, deformate de echipamente. Se recunoscură imediat.

Şi traseră. Jorgenssen în Jorgenssen. Mario în Mario şi Livius în Livius, şi aşa mai departe, fiecare în dublul lui, ştiind că, într-o posibilitate anterioară, luptaseră deja contra lor înşile, şi că Mario îl ucisese pe Mario, şi că fusese nevoie de acel sacrificiu pentru a săvârşi în cele din urmă gestul eliberator din timp pe care-l evocaseră o dată, în vis.

Cele şapte siluete din poiană, grupate în jurul balizei spaţio-temporale, oscilară ca nişte flăcări. În ochii lui Jorgenssen, Jorgenssen putu citi uimirea. În ochii lui Livius murind, Livius cel care urma să trăiască observă o ură feroce pe care n-avea s-o mai simtă, iar Mario, în privirea lui Mario care dispărea fără zgomot şi fum, putu descifra sfârşitul singurătăţii, şi Shan d'Arg pe trăsăturile lui Shan d'Arg, finalul luptelor, şi ceilalţi, pe măştile dublurilor lor, putură cu toţii saluta moartea tuturor fantomelor care-i bântuiau şi naşterea libertăţii.

Se terminase. Oamenii de pe Altair şi baliza spaţio-temporală dispăruseră în Neantul absolut. Soarele Ygonei părea să strălucească mai puternic.

Jorgenssen îşi puse armele în teci şi-şi şterse fruntea îmbrobonată de sudoare.

— L-am omorât pe bătrân, îi spuse el lui Mario, cu glas spart. Pe bătrânul din noi. Suntem...

Ezită.

— ...schimbaţi. Mario înclină capul.

— Te-ai gândit vreodată, întrebă el, că s-ar putea ca şi alţii să acţioneze asupra propriului nostru viitor, aşa

cum ne pregătim noi să facem pentru Ygone?

Jorgenssen şovăi.

— Înţeleg ce vrei să spui. Dar suntem liberi. Urzeit a făcut totul ca să putem hotărî liberi.

Se îndepărtă de poiană. Ceilalţi îl urmară. Voia să coboare în Dalaam, s-o revadă pe Anema, să-l asculte pe Daalquin, să înveţe de la copaci, dacă putea, ştiinţa pe care o acumulaseră pentru el alte variante posibile ale lui însuşi. Ştia că destinul lor era trasat: erau primii. Aveau sa călătorească în timp. Aveau să lupte contra Echipelor Federaţiei. Aveau să se străduiască să şi-i ralieze alături pe oamenii de pe Altair. Pas cu pas, din aproape în aproape, sau din departe în mai departe, poate că aveau să-l revadă şi pe Urzeit. Şi poate că atunci urmau să ştie mai multe.

Dar niciodată n-aveau să ştie totul. Era unul dintre lucrurile pe care le învăţaseră de la Urzeit. Poate că cel mai important. Realitatea nu poate fi nicicând epuizată. Libertatea înseamnă a alege între mai multe posibilităţi, fără a cunoaşte toate posibilităţile.

În viitor, aceasta urma să se numească fluenţă.

Dalaam se schimbase subtil. Lui Jorgenssen, oraşul i se părea mai real, mai apropiat. Poate că era doar o iluzie, la fel ca acea infimă cutremurare a peisajului în momentul morţii lui Urzeit? Poate că nu era decât o impresie datorată bucuriei de a o regăsi pe Anema? Sau, poate, Dalaam exista acum pe un nivel mai elevat al realităţii?

Întrebarea putea să mai aştepte, hotărî Jorgenssen. Mergea pe cărările din Dalaam, cu Anema alături. Hoinărea printre copacii cei mari. Ajunse într-o piaţă pe care o cunoştea, o piaţă pe care o descoperise împreună cu Anema.

Cu mult timp în urmă. Sau, poate, în ajun.

O piaţă circulară, pe care o domina o fântână împodobită cu o statuie.

Apa miraculos de proaspătă se prelingea peste statuie. Trăsăturile chipului cioplit nu erau întru totul omeneşti, şi totuşi, îi aminteau lui Jorgenssen de cineva. Simbolul era evident. Apa curgea peste statuie la fel cum se scurge timpul peste fiinţe. Şi le erodează. Nimic nu poate să-l oprească, nici să-l reţină. Poate fi deviat, dar sfârşeşte prin a-şi relua cursul. Distruge ceea ce-l ţine prizonier.

Jorgenssen se apropie cu câţiva paşi, pentru a examina mai bine statuia. Scrută atent trăsăturile feţei de piatră, când o asemănare modificată subtil de iscusinţa unui artist îl izbi ca o lovitură de pumn.

Respiraţia i se opri în loc.

Trăsăturile statuii erau cele ale doctorului Arcimboldo Urzeit.

Fără o vorbă, reveni spre Anema.

-SFÂRŞIT-

SCIENCE FICTION

GÉRARD KLEIN

TIMPUL NU ARE MIROS

Un război în timp, de autorul celebrelor romane *Gambitul stelelor* și *Seniorii războiului.*

Editura Antet